

Ung i Oslo 2018

Anders Bakken

NOVA

Velferdsforskningsinstituttet

HØGSKOLEN I OSLO
OG AKERSHUS

Innhold

Forord	1
Sammendrag	2
Om undersøkelsen	8
Kap. 1 Oslos sosiale demografi	14
Kap. 2 Livskvalitet	16
Kap. 3 Foreldre	18
Kap. 4 Venner	20
Kap. 5 Lokalmiljøet	24
Kap. 6 Skole	26
Kap. 7 Framtidsorientering	30
Kap. 8 Mediebruk	32
Kap. 9 Hjemme og ute med venner	34
Kap. 10 Organisert fritid	36
Kap. 11 Trening	40
Kap. 12 Kosthold	42
Kap. 13 Stress og press	44
Kap. 14 Helse og helseplager	46
Kap. 15 Seksualitet	50
Kap. 16 Seksuell trakassering	54
Kap. 17 Tobakk	56
Kap. 18 Alkohol	58
Kap. 19 Cannabis	60
Kap. 20 Andre narkotiske stoffer	62
Kap. 21 Mobbing	64
Kap. 22 Problematferd	66
Kap. 23 Vold	68
Kap. 24 Endringer 2015 til 2018	74

Ung i Oslo

NOVA Rapport 6/18

© Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (NOVA) 2018
NOVA – Norwegian Social Research

ISBN (trykt utgave): 978-82-7894-665-7
ISBN (elektronisk utgave): 978-82-7894-666-4
ISSN 0808-5013 (trykt): 0808-5013
ISSN 1893-9503 (online): 1893-9503

Illustrasjonsfoto: © colourbox.com

Desktop: Torhild Sager
Trykk: Byråservice

Henvendelser vedrørende publikasjonen kan rettes til:

Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (NOVA)
OsloMet – storbyuniversitetet

publ-nova@oslomet.no
www.hioa.no/nova

Denne rapporten refereres til som: Ung i Oslo
2018. NOVA Rapport 6/18. Oslo: NOVA

Dette er hovedrapporten fra ungdomsundersøkelsen Ung i Oslo 2018. Ung i Oslo er Oslo sin Ungdata-undersøkelse (www.ungdata.no). Undersøkelsen er finansiert av Oslo kommune og Helsedirektoratet. Over 25.000 elever, hovedsakelig i alderen 13–19 år, deltok i undersøkelsen, som ble gjennomført på 84 Oslo-skoler i løpet av første kvartal 2018. Elever på ungdomstrinnet og i videregående opplæring deltok. Svarprosenten er 74 prosent.

Rapporten oppsummerer hovedresultatene og gir et oppdatert og bredt bilde av hvordan Oslo-ungdom har det og hva de driver med i fritiden. Rapporten tar for seg en rekke temaer og analyserer endringer over tid. Den gir et bilde av hvordan oppvekstsituasjonen er i Oslos bydeler, og hvordan Oslo-ungdom har det sammenliknet med ungdom i resten av landet. Et gjennomgående tema handler om hvordan gutter og jenter og ungdom på ulike klassetrinn har det, samt om forskjeller og likheter mellom ungdom med ulik sosioøkonomisk familiebakgrunn og innvandrerbakgrunn. Det blir utarbeidet egne nøkkeltallsrapporter for hver bydel.

Ung i Oslo-undersøkelsen involverer et stort antall aktører. Jeg vil for det første takke alle ungdommene som har deltatt i undersøkelsen, for at dere bidrar til at vi forskere får et solid kunnskapsgrunnlag til å kunne gi et helhetlig bilde av hvordan det er å vokse opp i Oslo. Dernest vil jeg takke alle skolene som har deltatt, for at dere gir oss lov til å gjennomføre denne store studien i klasserommene. Stor deltakelse og høy svarprosent ville ikke vært mulig uten den betydelige innsatsen som kontaktpersoner, lærere og rektorer på samtlige skoler har nedlagt i forbindelse med undersøkelsen.

En særskilt takk går til forskningsassistent Ola Melbye Pettersen ved NOVA/OsloMet som har koordinert hele datainnsamlingen ut mot skolene og dokumentert selve datainnsamlingen. Takk også til gode kollegaer i ungdomsforskningsgruppen på NOVA/OsloMet for gode faglige innspill, både til spørreskjemaet og som kommentarer på rapportutkast. Takk til Torhild Sager for arbeidet med designet til rapporten.

Sist, men ikke minst, vil jeg takke Yvonne Larsen (KoRus Oslo, Velferdsetaten), Kjersti Varang (Byrådsavdelingen for eldre, helse og arbeid) og Kari Odden (Utdanningsetaten) som har vært Oslo kommunes representanter i prosjektgruppen. Jeg takker for et godt samarbeid i alle faser av undersøkelsen.

Resultatene utgjør et viktig kunnskapsgrunnlag for byens skole- og ungdomspolitik, og mitt håp er at resultatene fra årets undersøkelse blir brukt aktivt i arbeidet med å gjøre byen til et enda bedre sted for barn og unge å vokse opp.

Anders Bakken
prosjektleder Ung i Oslo 2018

Sammendrag

Ung i Oslo 2018 er en spørreundersøkelse gjennomført blant elever på 84 Oslo-skoler. Totalt deltok 25 348 elever fra 8. trinn i ungdomsskolen til Vg3 på videregående. Rapporten oppsummerer ungdommenes svar. Siktemålet er å gi et bredt og oppdatert bilde av hvordan ungdom har det og hva de driver med i fritiden. Resultatene fra undersøkelsen sammenliknes med Ung i Oslo-undersøkelsene fra 1996, 2006, 2015 og 2018 og med nasjonale resultater fra Ungdata.

Et hovedfunn er at Oslo er et godt og trygt sted å vokse opp i for de aller fleste. Majoriteten har det bra med seg selv, med foreldrene sine, på skolen og i fritida. Samtidig er det noen utviklingstrekk som bekymrer. I 2018 er det langt flere unge som har brukt hasj enn i 2015, og det er flere som er involvert i ulike former for problematferd. Det har også vært en økning i andelen av ungdommene som har blitt utsatt for vold og mobbing, og som har ulike helseplager. Endringene skjer i all hovedsak på tvers av sosioøkonomiske skiller og i alle områder av byen.

De aller fleste har det bra – men også utviklingstrekk som bekymrer

Uansett hvor i byen ungdom vokser opp, har de aller fleste det bra, og de lever aktive liv. Det store flertallet er godt fornøyd med livet sitt, de føler seg trygge, de har gode venner, de er godt fornøyd med foreldrene sine, med lærerne sine, med skolen de går på, og med lokalmiljøet sitt. De aller fleste har en aktiv fritid der sosiale medier, dataspill, trening, organiserte fritidsaktiviteter og samvær med jevnaldrende preger hverdagen. Flertallet har god fysisk og psykisk helse, og uansett hvor i byen ungdom bor, ser de fleste på sin egen framtid med stor optimisme.

Undersøkelsen viser samtidig utviklingstrekk som gir grunn til bekymring. For det første øker omfanget av fysiske og psykiske helseplager. Økningen er markant og gjelder både gutter og jenter. For det andre er det flere tegn som går i retning av et brudd i den skikkelighetstrenden som vi har sett prege de norske ungdomsgenerasjonene de siste 10–15-årene. Etter en periode der stadig færre ungdommer involverer seg i kriminalitet og problematferd, finner vi nå en markant økning i unge som involverer seg i ulike former for problematferd. Det er også langt flere som har prøvd cannabis i 2018 enn tidligere. Det er også urovekkende at flere enn før har blitt utsatt for vold, og det er flere som rapporterer om at de blir plaget og frosset ut av andre.

På flere av områdene er endringene tydeligere for gutter enn for jenter. Hovedbildet er likevel at endringene skjer overalt i Oslo – på tvers av sosioøkonomiske skiller, innvandrerbakgrunn, og hvor i byen ungdom bor. Samtidig viser undersøkelsen at økningen i cannabisbruk har vært sterkest på vestkanten, mens økningen i utsatthet for vold har økt mer på østkanten.

Utviklingen i Oslo følger en tendens som for øvrig skjer mange andre steder i landet.

Undersøkelsen viser at ungdom som vokser opp med mye ressurser hjemme og i de bydelene der de rikeste bor, generelt er mer fornøyd med livet de lever, de er mer fornøyd med foreldrene sine og skolen de går på, og flere har venner. De er også mer aktive i organiserte fritidsaktiviteter, og det er flere som trener. Selv om de fleste også i drabantbyene i Oslo øst har det bra, er ungdommene som vokser opp i Groruddalen og Søndre Nordstrand generelt mindre fornøyd med lokalmiljøet sitt enn ungdom andre steder, og flere er engstelige for å bli utsatt for vold. Det er også flere i de østlige bydelene enn i vest som er i slåsskamp, eller som truer eller mobber andre. På den annen side er det langt flere ungdommer i vest og i de indre bydelene som bruker cannabis og drikker alkohol.

Om rapporten

Spørreundersøkelsen Ung i Oslo 2018 ble gjennomført på ungdomstrinnet og i videregående i januar til mars 2018. Til sammen deltok 25.287 elever, fra totalt 84 Oslo-skoler. To av tre av byens tenåringer deltok i undersøkelsen. Svarprosenten på skolene som deltok er 74 prosent.

Rapporten tar for seg en rekke temaer og analyserer endringer over tid. Den gir et bilde av hvordan oppvekstsituasjonen er i Oslos bydeler og hvordan Oslo-ungdom har det sammenliknet med ungdom i resten av landet.

Et gjennomgående tema handler om kjønn og klassetrinn, samt om forskjeller og likheter mellom ungdom med ulik sosioøkonomisk familiebakgrunn og innvandrerbakgrunn.

Oslo over tid: hva har endret seg?

Selv om undersøkelsen viser noen tydelige utviklingstrekk, er det også områder der det ikke har vært større endringer siden den forrige Ung i Oslo-undersøkelsen. For eksempel er det like mange i 2018 som er fornøyd med foreldrene sine som tidligere, og det har ikke vært noen endringer i ungdommenes vurderinger av lokalmiljøet sitt. Det har heller ikke vært noen særlige endringer i ungdommenes selvbildeoppfatninger, og det er omtrent like mange som før som har en fortrolig venn.

Den femte Ung i Oslo-undersøkelsen

Ung i Oslo 2018 er den femte Ung i Oslo-undersøkelsen. Den første ble gjennomført i 1996 og den andre i 2006. Siden 2012 har undersøkelsen vært gjennomført hvert tredje år.

I 2015 og 2018 omfatter undersøkelsen elever på alle trinn fra 8. klasse til Vg3, mens det fram til 2012 kun var elever på de to siste trinnene på ungdomsskolen og første trinn på videregående som deltok. Dette betyr at det kun er disse tre trinnene som inkluderes når de langsiktige utviklingstrekkene analyseres.

I alle Ung i Oslo-undersøkelsene har over 10.000 ungdommer fra disse tre klassetrinnene deltatt.

På skoleområdet har det derimot vært noen endringer: vi ser en nedgang i andelen som er fornøyd med skolen, og en økning i andelen på ungdomstrinnet (men ikke på videregående) som skulker skolen. Når det gjelder hvor mye tid ungdom bruker på lekser, ser vi et markant brudd i utviklingen. Etter en periode fra 2006 til 2015 der stadig flere unge i Oslo brukte mye tid på lekser, er det en tydelig nedgang fra 2015 til 2018. Hvorvidt denne endringen reflekterer en nedgang i elevers motivasjon for å prestere på skolen, eller om det skyldes endringer i hvor mye skolearbeid det fra skolens side forventes at elever skal gjøre, kan ikke undersøkelsen gi direkte svar på.

Selv om stadig færre bruker mye tid på skolearbeid, har det likevel ikke vært noen nedgang i andelen unge som opplever å bli stresset av skolearbeidet. For jentene ligger dette fortsatt på et høyt nivå.

Undersøkelsen viser at stadig flere unge bruker tid på skjermaktiviteter, og at det bare siden 2015 har vært en markant økning i andelen unge som bruker mye tid foran skjermen. Noe av økningen handler om at flere bruker mye tid på sosiale medier. TV-titting er imidlertid blitt mindre populært, men guttene bruker langt mer tid i 2018 på dataspill enn i 2015.

At ungdom i stadig større grad kommuniserer via sosiale medier og dataspill, kan være en av årsakene til en langsiktig nedgang i andelen unge som fysisk er sammen med venner hjemme hos hverandre. Samtidig ser vi for første gang siden midten av 1990-tallet en mindre økning i andelen unge som er ute sammen med venner om kvelden. Dette er et fenomen som har vært i kraftig fall de siste to tiårene. Økningen representerer derfor et brudd i denne langsiktige, nedadgående trenden.

Til tross for at ungdom bruker stadig mer tid på skjermaktiviteter, er andelen unge som deltar i organiserte fritidsaktiviteter, på et stabilt, høyt nivå. Andelen som er i fritidsklubb, er like høy som før, og det er mindre endringer i andelen som er med i organisert idrett. Det har samtidig vært en økning i andelen unge som trener. Økningen for gutter skyldes at flere trener på treningsstudio, mens flere jenter enn før trener eller konkurrerer i et idrettslag.

Selv om ungdom i Oslo generelt har stor tro på egen framtid, går enkelte funn i retning av mindre framtidsoptimisme. Det er færre i 2018 enn i 2015 som tror de vil få et godt og lykkelig liv, og andelen som tror at de noen gang kommer til å bli arbeidsledige har økt. Det er derimot fortsatt like mange som tror de vil ta høyere utdanning.

På helseområdet er det nokså markante endringer i selvrapporterte psykiske plager, men også omfanget av ungdom som har fysiske plager som hodepine, magesmerter etc., har økt. Det er også flere som rapporterer om ensomhet. Psykiske plager har vært kartlagt i Oslo siden 1996, og resultatene har vist en markant økning blant jenter gjennom hele denne perioden. Funnene fra årets undersøkelse tyder på at denne utviklingen bare fortsetter. Alle typer plager øker, og det er bekymringer som øker mest. Resultatene for 2018 viser for første gang en markant økning i psykiske helseplager også blant gutter. Om den økte rapporteringen innebærer at det blir stadig flere som sliter med psykiske helseutfordringer, eller om det reflekterer endringer i hvordan ungdom rapporterer helseplager, gir undersøkelsen ingen entydige svar på.

Mens endringene i helseplager representerer en kontinuitet i en utvikling vi har sett over lengre tid, er det andre områder der vi heller ser et klart brudd i utviklingen. Etter en lengre periode der stadig færre unge involverer seg i problematferd, og der ungdomskriminaliteten går ned, viser årets undersøkelse at andelen unge som begår kriminalitet eller som involverer seg i ulike former for problematferd, øker.

I undersøkelsen har vi identifisert en mindre gruppe av ungdom – såkalte «gjengangere».

Dette er den delen av ungdommene som står for en stor del av den samlede problematferden. Ungdom i denne kategorien har gjerne flere tilleggsproblemer, som ustabile hjemmeliv, svak psykisk helse, dårlig skoletilpasning og rusproblemer. I 2015 omfattet denne gruppen 5 prosent av alle guttene. I 2018 har dette økt til 9 prosent. Blant jentene er det en mindre økning fra 2 til 3 prosent. Endringene understøtter tall fra politiets registre over registrert kriminalitet, som viser en økning i barne- og ungdomskriminaliteten i årene 2016 og 2017 (se www.salto.oslo.no).

Det er også andre tegn på at det har vært et brudd i utviklingen i retning av en stadig mer skikkelig ungdomsbefolkning. For eksempel har det vært en økning i andelen som har vært skadet på grunn av vold, og det er også flere som har vært utsatt for trusler om vold. Økningen er tydeligst for guttene, der det også har vært en økning i andelen som blir utsatt for mobbing.

Et annet tegn i retning av mer utfordrende ungdomsmiljøer er en markant økning i cannabisbruk blant ungdom. Siden 2015 har dette økt fra 10 til 17 prosent av guttene og fra 5 til 9 prosent av jentene. Mot slutten av tenårene er det rundt 4 av 10 gutter og 2 av 10 jenter som har prøvd cannabis siste år. Det har også vært en betydelig økning i andelen unge som har blitt tilbudt cannabis, og det er blitt mer vanlig blant gutter å mene at det å røyke hasj er noe som gir status i vennemiljøet de er en del av.

Oslo og resten av landet

Oslo er den eneste storbyen i Norge, og byen har en mer sammensatt og sosialt segregert befolkning enn det som er tilfelle andre steder i Norge. Likevel er det på de fleste av de indikatorene som rapporten tar for seg, påfallende små forskjeller mellom Oslo-ungdom sett under ett og ungdom i resten av landet. Unge i Oslo er for eksempel like fornøyd med seg selv, med foreldrene sine og med skolen sin som ungdom andre steder. Det er ingen forskjeller når det gjelder hvor mange som har gode venner og ingen forskjeller i ensomhet. Heller ikke når det gjelder fritidsaktiviteter, er det store forskjeller. Like mange i Oslo er med i organiserte fritidsaktiviteter, og det er ingen forskjell i andelen som er med i et idrettslag eller som bruker fritidsklubben.

Ungdom i Oslo bruker like mye tid på skjermaktiviteter som ungdom andre steder, de er like ofte med venner hjemme, og henger i like stor grad som ungdom ellers i landet ute om kvelden. Vi finner heller ikke noen forskjeller mellom ungdom i Oslo og andre steder når det gjelder hvor mye lekser de gjør.

Oslo versus resten av landet

Ung i Oslo er Oslo kommune sin Ungdata-undersøkelse. Dette betyr at undersøkelsen er gjennomført slik at den lar seg direkte sammenlikne med Ungdata-undersøkelser gjennomført i samtlige fylker og nesten alle landets kommuner.

Når resultatene for Oslo sammenlignes med Norge, brukes Ungdata-undersøkelser gjennomført i årene 2016 til 2018. Grunnen til at vi inkluderer flere år, er at Ungdata ikke gjennomføres i alle kommuner samtidig. De fleste gjør som Oslo, og gjennomfører hvert tredje år. Ved å inkludere undersøkelser fra de siste tre årene, sikrer vi nasjonalt representative tall.

Dette nasjonale datamaterialet består av svar fra 211.600 ungdommer, og er representativt for Norge utenom Oslo. Selv om altså ikke Oslo inngår i disse tallene, bruker vi betegnelsen «Norge» i alle figurene der vi sammenlikner resultatene fra Oslo og resten av landet.

Det er samtidig noen områder der det er noen systematiske forskjeller. Det er flere av Oslo-ungdommene som sier seg fornøyd med lokalmiljøet sitt, flere ønsker å bli boende i kommunen sin som voksen, og flere av ungdommene i Oslo orienterer seg mot høyere utdanning. Samtidig er det noen flere av ungdommene i Oslo som tror de vil bli arbeidsledige, enn i resten av landet.

Når det gjelder stress og press, er det også noen forskjeller. Det er flere av de unge i Oslo enn i resten av landet som rapporterer om helseplager. Dette gjelder både de fysiske plagene og de psykiske. Forskjellene er ikke spesielt store, men det er en tendens til at noen flere unge i Oslo opplever problemer med å takle press, og noen flere som opplever press om å være god på skolen. Ungdom i Oslo gjør likevel like mye lekser som ungdom andre steder, og sammenliknet med ungdom andre steder i landet er det ingen forskjell når det gjelder hvor mange som eksplisitt sier at de blir stresset av skolearbeidet.

Det området der vi ser de tydeligste forskjellene mellom ungdom i Oslo og resten av landet, handler om cannabis, vold og problematferd. Det er langt flere unge i Oslo som har prøvd cannabis, og langt flere har blitt tilbudt stoffet. Det er også flere i Oslo enn i resten av landet som har blitt utsatt for vold, flere har vært i slåsskamp, og flere utøver mobbeatferd. Andelen involvert i problematferd som nasking, hærverk, skulking og å snike seg unna, er også langt høyere i Oslo enn i resten av landet. Felles for alle disse områdene er at dette er fenomener som har økt i omfang siden

den forrige Ung i Oslo-undersøkelsen fra 2015. Med unntak av cannabis og skulking, der Oslo også den gang lå over landsgjennomsnittet, var verken mobbing, vold eller kriminalitet særlig mer utbredt i Oslo enn andre steder.

Nasjonale tall fra Ungdata (www.ungdata.no) viser at det på landsbasis også har vært en tendens til at trenden med økt skikkelighet blant ungdom har stoppet opp og på noen områder snudd. Akkurat når dette trendskiftet inntraff, er vanskelig å si helt presist, men i de nasjonale tallene var det i 2017 at denne endringen ble dokumentert for første gang. Noe av grunnen til at vi finner forskjeller i problematferd mellom Oslo og resten av landet, kan altså handle om at det nasjonale utvalget er basert på målinger på et tidligere tidspunkt enn målingen i Oslo. Det er derfor ikke helt klart om forskjellene på dette området reflekterer en særegen utvikling i Oslo – eller om det vi ser i Oslo, er en del av en underliggende trend som man også finner andre steder i landet.

Mer rus i vest – større utrygghet i øst

Alle de tidligere Ung i Oslo-undersøkelsene har påvist en del systematiske forskjeller mellom ungdommer som vokser opp i de ulike bydelene i Oslo, både når det gjelder hvordan de har det, og hva de driver med i fritiden. At forskjellene langt på vei følger de sosioøkonomiske skillelinjene i byen, er fortsatt tilfelle i 2018. Ungdom som vokser opp i de mest velstående boområdene i de ytre bydelene, er generelt mer tilfreds med livet sitt, de er mer fornøyd med foreldrene sine og med skolen de går på, og færre tror de vil bli arbeidsledige. Det er også enkelte tegn som tyder på at unge i de mest velstående bydelene lever et mer aktivt liv med sunnere kosthold, mer trening og større deltakelse i organiserte fritidsaktiviteter.

Det er samtidig viktig å understreke at forskjellene på flere områder ikke er spesielt store, og at flertallet av ungdom uansett hvor i Oslo de bor, har et godt og aktivt liv. Det er likevel et par områder der bydelsforskjellene er nokså markante. Det ene handler om bruken av rusmidler. Med unntak av at det er flere unge i de østlige bydelene som røyker sigaretter, er rusmiddelbruken generelt langt høyere i de aller fleste vestlige bydelene enn i øst. Snusing er mest utbredt i indre bydeler og på vestkanten. Når det gjelder bruken av alkohol, er det et tydelig skille mellom de mest og minst velstående bydelene. En langt større andel i Oslos vestlige bydeler og i Bydel Nordstrand enn i resten av Oslo øst har vært tydelig beruset. Det er også klare bydelsforskjeller i bruken av cannabis og andre narkotiske stoffer, som er mest utbredt i Oslo vest og i de indre bydelene.

Et annet område med markante bydelsforskjeller handler om trygghet og vold. Unge i de fleste drabantbyene i Oslo øst er langt mindre trygge i nærmiljøet sitt enn unge i de mer velstående bydelene. Mens 9 av 10 unge som vokser opp i de mest velstående bydelene, føler seg trygge når de er ute om kvelden, gjelder dette 7 av 10 i de minst velstående bydelene. I underkant av 15 prosent av ungdommene på vestkanten og i Bydel Nordstrand er redde for vold i området der de bor. I indre øst, Groruddalen og Bydel Søndre Nordstrand gjelder dette dobbelt så mange. Det er også generelt færre som er fornøyd med nærmiljøet sitt i disse bydelene, og noen flere har opplevd å bli slått av en voksen i familien.

Andelen unge som utøver vold, som truer andre, eller som er i slåsskamp, er også høyere på østkanten enn på vestkanten. Det er likevel ikke spesielt store forskjeller mellom bydelene i andelen unge som blir utsatt for vold. Andelen som er skadet på grunn av vold varierer fra 7 til 10 prosent. Omfanget av ungdom som blir utsatt for trusler, varierer noe mer, og unge i de indre bydelene er mer utsatt enn andre steder.

Når det gjelder å være utsatt for mobbing eller seksuell trakassering, er bydelsmønstrene mindre systematiske. Det samme gjelder andre former for problematferd enn rus og vold, som nasking, skulking og å snike seg unna ulike situasjoner. Her finner vi heller ikke så store forskjeller mellom bydelene, med unntak av at andelen unge som «aldri gjør noe galt», er høyere på østkanten enn på vestkanten.

Sosioøkonomiske forskjeller

Resultatene bekrefter at Oslo er en by med tydelige sosiale forskjeller. Men sosial ulikhet handler ikke bare om hvor man bor, men også om den familiebakgrunnen som ungdom har med seg inn i livet. Rapporten analyserer om det er forskjeller eller likheter mellom ungdom som vokser opp i familier med ulik sosioøkonomisk status. I undersøkelsen er den sosioøkonomiske statusen målt gjennom et samlemål på ulike ressurser som ungdom har tilgang til gjennom familien sin (definert som «summen» av foreldrenes utdanningsnivå, datamaskiner, bøker i hjemmet, om man drar på ferie, har eget soverom, om familien har bil etc.).

Ungdommenes sosioøkonomiske bakgrunn har betydning på de aller fleste områder som denne rapporten tar for seg. Kort oppsummert kan vi si at ungdom som vokser opp i familier med høy sosioøkonomisk status, har det bedre med seg selv, de er mer fornøyd med foreldrene sine, med skolen de går på og med lokalmiljøet de bor i, og de har i større grad venner og føler seg mindre

ensomme enn ungdom fra lavere sosiale lag. Unge med høy sosioøkonomisk status er dessuten i større grad med i organiserte fritidsaktiviteter, de trener mer, og er mer aktive i idrettslagene. De er også oftere hjemme hos hverandre. Unge med lav sosioøkonomisk status bruker derimot mer tid på skjermaktiviteter, og de er oftere i fritidsklubben enn unge fra høyere sosiale lag.

Andelen som opplever mye press i hverdagen, er nokså uavhengig av sosial bakgrunn, men det er likevel flere av ungdommene med lav sosioøkonomisk status som opplever at de har problemer med å takle presset de står overfor. Det er også slik at unge med lav sosioøkonomisk status har flere helseplager – både fysisk og psykisk – og de bruker oftere reseptfrie medikamenter enn unge med høy sosioøkonomisk status. Unge fra lavere sosiale lag er også oftere utsatt for mobbing.

På rusmiddelområdet har familiens sosioøkonomiske status begrenset betydning. Det er litt flere fra lavere sosiale lag som røyker sigaretter, som bruker snus og som har prøvd cannabis og syntetiske rusmidler. Men forskjellene er ikke spesielt store. På alkoholområdet og bruken av narkotiske stoffer som kokain, MDMA og amfetamin er det omtrent ingen forskjeller mellom de sosioøkonomiske gruppene.

Å være involvert i problematferd og selv drive med mobbing, er derimot noe mer vanlig blant unge med lav sosioøkonomisk status. Det er enda tydeligere sammenhenger til vold, der både det å være utsatt for vold og selv true andre eller å være i slåsskamp, er langt vanligere blant unge med lavere sosioøkonomisk bakgrunn.

Betydningen av å ha innvandrerbakgrunn

En av tre ungdommer i Oslo har to utenlandsfødte foreldre. Disse er i undersøkelsen omtalt som unge med innvandrerbakgrunn. På de fleste områdene er det forskjeller mellom unge med og uten innvandrerbakgrunn, men som oftest er forskjellene ikke spesielt store, eller de lar seg forklare av at unge med innvandrerbakgrunn oftere vokser opp i familier med lavere sosioøkonomisk status. For eksempel viser det seg at det er noen færre unge med innvandrerbakgrunn som er tilfreds med livet sitt, noen færre er fornøyd med foreldrene sine, og noen færre er fornøyd med lokalmiljøet. Det er også slik at flere av de unge med innvandrerbakgrunn har problemer med å skaffe seg venner, det er færre som faktisk har venner de kan stole på, og flere er plaget av ensomhet. Men når vi sammenlikner unge med og uten innvandrerbakgrunn som vokser opp under tilsvarende sosioøkonomiske forhold, viser det seg at de sosioøkonomiske faktorene er mer ut-

slagsgivende for ungdommenes trivsel og relasjoner enn det som direkte har med innvandrerbakgrunn å gjøre. Heller ikke omfanget av helseplager varierer mye mellom unge med og uten innvandrerbakgrunn – men når vi sammenlikner unge med tilsvarende sosioøkonomisk bakgrunn, er det en tendens til flere helseplager blant unge med norskfødte foreldre. Dette viser at innvandrerbakgrunn i seg selv ikke har særlig stor betydning for hvordan ungdommene i Oslo har det.

På andre områder er det forskjeller mellom unge med og uten innvandrerbakgrunn som ikke lar seg direkte forklare av sosioøkonomiske faktorer. Det er særlig fire områder der dette kommer tydeligst fram. Ett av disse handler om skolen og det drivet unge med og uten innvandrerbakgrunn har for å prestere. Unge med innvandrerbakgrunn bruker langt mer tid på lekser enn unge med norskfødte foreldre, og sammenlikner vi ungdom med og uten innvandrerbakgrunn med tilsvarende sosioøkonomisk status, er det langt flere unge med innvandrerbakgrunn som tror de vil ta høyere utdanning. Unge med innvandrerbakgrunn opplever likevel noe mindre stress knyttet til skolearbeidet enn unge med norskfødte foreldre. På den annen side er andelen som tror de kommer til å bli arbeidsledige, høyere blant unge med enn uten innvandrerbakgrunn.

Et annet område der det er tydelige forskjeller mellom unge med og uten innvandrerbakgrunn handler om trygghet og vold. Unge med innvandrerbakgrunn føler seg mindre trygge enn unge med norskfødte foreldre når de er ute om kvelden, og det er flere som er redde for å bli utsatt for vold i nærmiljøet sitt. Det er også flere unge med innvandrerbakgrunn som er redde for å bli utsatt for vold hjemme, og det er flere som rapporterer at en voksen i familien har slått dem med vilje.

Vi finner samtidig små forskjeller i andelen som er utsatt for mobbing og som har blitt skadet på grunn av vold, og det er færre unge med innvandrerbakgrunn som rapporterer om at de har blitt utsatt for trusler om vold. Dette til tross for at det er en god del flere unge med innvandrerbakgrunn som har vært i slåsskamp. På andre indikatorer for problematferd er det mindre forskjeller. Andelen unge klassifisert som «gjengangere» varierer lite mellom unge med og uten innvandrerbakgrunn, men det er flere med innvandrerbakgrunn som «ikke gjør noe galt».

Et tredje område handler om rusmiddelbruk. På alkoholområdet er forskjellene svært store. Generelt er det langt vanligere at unge med norskfødte foreldre drikker alkohol og blir beruset enn unge med innvandrerbakgrunn. Andelen som har brukt cannabis eller narkotiske stoffer som kokain,

MDMA og amfetamin, er også høyere blant unge med norskfødte foreldre enn blant unge med innvandrerbakgrunn.

Også på seksualitetsområdet er det betydelige forskjeller mellom unge med og uten innvandrerbakgrunn. Selv om andelen som har kjæreste ikke varierer stort, er det langt færre unge med innvandrerbakgrunn som har hatt samleie. Dette gjelder både gutter og jenter, og andelen som har hatt samleie er spesielt lav blant jenter med innvandrerbakgrunn. Det er også slik at unge med innvandrerbakgrunn i mindre grad enn unge med norskfødte foreldre er utsatt for seksuell trakassering.

Når det gjelder fritidsaktiviteter, er det forskjeller på enkelte områder. Det er en god del flere unge med innvandrerbakgrunn som aldri har vært med i organiserte fritidsaktiviteter. Likevel er ikke forskjellen særlig stor i andelen som er med på fritidsaktiviteter i ungdomstida. Men type fritidsaktiviteter varierer en del. Mens langt flere av ungdommene med innvandrerbakgrunn bruker fritidsklubbene, er det vanligere at unge uten innvandrerbakgrunn driver med organisert idrett og med ulike former for trening. Unge med og uten innvandrerbakgrunn bruker derimot like mye tid på skjermaktiviteter, og de er i like stor grad ute på kveldstid. Det er noe mindre vanlig at unge med innvandrerbakgrunn er sammen med venner hjemme hos hverandre.

Seksualitet

Tenårsingsfasen er en fase av livet hvor de fleste utforsker sin seksualitet og gjør sine første seksuelle erfaringer. Ung i Oslo 2018 har hatt et særskilt fokus på unges seksualitet, og de unge er blitt spurt om seksuelle erfaringer og bruk av prevensjon, om kjæreste og forelskelse, om bytte av sex mot goder og om seksuell trakassering. Dette er temaer som i begrenset utstrekning har vært med i de tidligere Ung i Oslo-undersøkelsene. De fleste spørsmålene som berører seksualitet, har kun gått til elevene på videregående.

Resultatene viser at bare et mindretall av ungdommene er i faste kjæresteforhold. Å ha kjæreste er samtidig noe som øker betydelig gjennom tenårene, fra 6 prosent i 8. trinn til 23 prosent på slutten av videregående. Jenter er oftere i kjæresteforhold enn gutter, noe som tyder på at jenter er sammen med eldre gutter. De aller fleste ungdommer har opplevd å ha vært forelsket. Majoriteten har vært forelsket i en av motsatt kjønn, mens 7 prosent av jentene har vært forelsket i en jente, og 4 prosent av guttene har vært forelsket i en gutt.

Elever på videregående fikk spørsmål om seksuelle erfaringer, og i denne alderen har flertallet

for eksempel klint eller hatt erfaringer med ulike former for seksuell beføling. Litt under halvparten (43 prosent) av ungdommene i Oslo har hatt samleie. De fleste debuterer med samleie i 16–17-årsalderen, og to av tre brukte prevensjon første gang de hadde samleie. Tallet for samleie er en god del lavere i Oslo enn i resten av Norge, noe som viser at ungdom i Oslo har en høyere debutalder enn landsgjennomsnittet. En av grunnene til forskjellene mellom Oslo og nasjonale tall, er at det er flere av ungdommene i Oslo som har innvandrerbakgrunn. Siden særlig jenter med innvandrerbakgrunn debuterer seksuelt langt senere i livet enn jenter med norskfødte foreldre, bidrar dette til at gjennomsnittet i Oslo er lavere enn i landet for øvrig.

Den langsiktige trenden tilsier en nedgang i andelen som har hatt samleie. Ikke i noen av målingene er det så få av ungdommene som i 2018 som har hatt samleie, noe som tyder på at debutalderen for samleie har gått opp. Dette gjelder både gutter og jenter. I hele perioden er det generelt noen flere gutter enn jenter i Oslo som har hatt samleie.

Undersøkelsen viser at nokså mange unge er utsatt for seksuell trakassering i en eller annen form. Totalt er 31 prosent av Oslos tenåringer utsatt for enten verbal seksuell trakassering, seksuell ryktespredning, uønsket beføling eller deling av bilder og filmer. 21 prosent har opplevd å bli kalt for seksuelt ladete skjellsord, 15 prosent har opplevd at noen spredte negative seksuelle rykter om dem, 15 prosent har opplevd uønsket seksuell beføling, og 5 prosent at noen har spredt nakenbilder eller filmer der de har deltatt i seksuelle handlinger. Jenter er generelt mer utsatt enn gutter (bortsett fra spredning av bilder og filmer). Den største kjønnsforskjellen gjelder uønsket beføling, som én av fire jenter på videregående har blitt utsatt for. Gutter er mest utsatt for verbal seksuell trakassering.

Elever på videregående fikk også spørsmål om de hadde opplevd å bli presset eller tvunget til samleie eller andre seksuelle handlinger. Også slike overgrep er det en god del unge som har blitt utsatt for – 8 prosent av jentene og 4 prosent av guttene. Jenter med norskfødte foreldre er de som er mest utsatt.

3,5 prosent svarer bekreftende på at de har byttet til seg ulike goder mot å delta i seksuelle handlinger. Det gjelder litt flere gutter (3,9 %) enn jenter (3,1 %), og de fleste jentene svarer at de var 16–17 første gang det skjedde. Blant guttene er det større spredning, en god del svarte at dette skjedde før de fylte 15 år.

Om undersøkelsen

Ung i Oslo er Oslo kommune sin Ungdata-undersøkelse, med et spørreskjema tilpasset kommunens behov for tilleggsdata og NOVAs forskningsinteresser. Undersøkelsen bygger på Ungdata, standardiserte spørreundersøkelser, gjennomført i kommuner og fylkeskommuner over hele landet. Undersøkelsen er ment for skoleelever på ungdomstrinnet og i videregående opplæring.

Formålet med Ung i Oslo 2018 er å kartlegge og gi et bredt bilde av hvordan ungdom i Oslo har det, og hva de driver med i fritiden. Undersøkelsen har også som formål å undersøke endringer over tid gjennom å sammenlikne med tidligere Ung i Oslo-studier fra 1996, 2006, 2012 og 2015. Undersøkelsen omfatter elever på samtlige trinn på ungdomsskolen og i videregående opplæring.

Organisering

Ung i Oslo 2018 er den femte Ung i Oslo-undersøkelsen siden 1996. Alle undersøkelsene er gjennomført av NOVA i samarbeid med Oslo kommune. Årets undersøkelse er gjennomført som en bestilling fra Korus Oslo, Velferdsetaten og Byrådsavdelingen for eldre, helse og arbeid.

Kommunen har finansiert rapporten som oppsummerer de viktigste funnene fra undersøkelsen. I tillegg utarbeides det egne rapporter til bydelene. NOVA har det overordnede faglige ansvaret for kvaliteten i undersøkelsen. Data fra undersøkelsen vil også bli brukt i ulike forskningsprosjekter – og det vil komme flere resultater fra undersøkelsen etterhvert.

Ungdata har en gratisløsning som er finansiert av Helsedirektoratet. Den tilpassete delen av Ung i Oslo er finansiert av Oslo kommune.

For å sikre en god gjennomføring ble det i forkant nedsatt en prosjektgruppe der representanter for KoRus, byrådsavdelingen og Utdanningsetaten i Oslo deltok, i tillegg til NOVA. Prosjektgruppen fikk ansvar for det praktiske rundt undersøkelsen, samt sikre god forankring hos skolene der data-innsamlingen skulle foregå.

Prosjektgruppen besluttet hvilke spørsmål som skulle inngå i spørreskjemaet. NOVA engasjerte en forskningsassistent som fikk i oppgave å ha all kontakt med skolene og for å dokumentere gjennomføringen.

Spørreskjemaet

Spørreskjemaet er laget med utgangspunkt i Ungdatas grunnmodul, det vil si spørsmål som inngår i alle Ungdata-undersøkelsene. Spørsmålene omfatter temaer som foreldre, vennskap, skole, lokalmiljø, framtidorientering, organiserte

og uorganiserte fritidsaktiviteter, rusmidler, kriminalitet, mobbing, vold, fysisk og psykisk helse, idrett, trening, kosthold, religion, seksualitet og seksuell trakassering. I tillegg er det inkludert spørsmål som har vært med i tidligere Ung i Oslo-undersøkelser, samt spørsmål som Oslo kommune ønsket mer detaljert informasjon om, blant annet om trygghet, vold i familien og bytte av sex.

Undersøkelsen omfatter også spørsmål som NOVA planlegger å jobbe videre med – om politikk og samfunn, idrett og trening, oppdragelse, ungdomskulturer og ulike problemstillinger knyttet til Oslo som en by med stort kulturelt og økonomisk mangfold.

Spørreskjemaet ble laget i to versjoner: én til elever på ungdomstrinnet og én til elever i videregående. En viktig forskjell er hvor mange bakgrunnsspørsmål som er inkludert. På ungdomsskolen er undersøkelsen gjennomført anonymt, og det er derfor bare samlet inn et begrenset antall bakgrunnsspørsmål (som kjønn, klassetrinn, bydelstilhørighet etc). På videregående er det samlet inn mer detaljert bakgrunnsinformasjon (for eksempel fars og mors yrke, fars og mors fødeland og hvilken skole eleven går på), noe som gjør at undersøkelsen på videregående inneholder indirekte personopplysninger. Skjemaet til elevene på videregående inneholder også flere spørsmål om seksualitet enn i skjemaet til elever på ungdomstrinnet.

For å begrense omfanget av spørsmål, ble spørreskjemaet laget slik at noen av elevene fikk spørsmål om idrett og fysisk aktivitet, noen om oppdragelse og noen om politikk og samfunn.

Rapporten viser i all hovedsak resultatene fra Ungdatas grunnmodul samt de spørsmål som Oslo kommune ønsket spesielt fokus på. De andre delene av undersøkelsen vil bli rapportert på i

egne publikasjoner etter hvert som disse temaene blir forsket videre på.

Datainnsamlingen

Alle Oslos offentlige og private grunnskoler med ungdomstrinn og videregående skoler ble invitert til å delta i undersøkelsen. Informasjonsarbeidet mot de offentlige skolene ble gjort i samarbeid med Utdanningsetaten i Oslo, mens NOVA hadde all kontakt med de private skolene. Utdanningsetaten ba de offentlige skolene om å prioritere undersøkelsen. Med unntak av enkelte spesialskoler samtykket samtlige av de offentlige skolene og ni av de private skolene i at undersøkelsen kunne gjennomføres på deres skole.

Undersøkelsen ble gjennomført på 56 grunnskoler og 28 videregående skoler, hvorav fem private grunnskoler og fire private videregående skoler.

Skolene som skulle delta, opprettet en kontaktperson som fungerte som et bindeledd mellom den enkelte skole og NOVA. Kontaktpersonen hadde ansvaret for å gjennomføre undersøkelsen. Alle kontaktpersonene ble i slutten av november 2017 invitert til et informasjonsmøte om undersøkelsen. Om lag halvparten av skolene deltok.

I desember fikk kontaktpersonene oversendt en skriftlig instruks om hvordan undersøkelsen skulle gjennomføres. Instruksjonen inneholdt blant annet informasjon om hvordan elevene skulle informeres, og at undersøkelsen skulle gjennomføres slik at elevene ikke skulle se hverandres svar.

Skolene ble bedt om at selve gjennomføringen skulle starte med at elevene fikk se en informasjonsvideo som ble laget spesielt for Ung i Oslo 2018 – der elever informerte om hensikten med undersøkelsen, at det var frivillig å delta, at man kunne hoppe over spørsmål man ville unnlate å svare på, samt kontaklinformasjon til helsepersonell ved skolen. Alternativt kunne lærer lese opp en tekst med de samme opplysningene.

Hver skole ble oppfordret til å ha ansatte i helse-tjenesten tilstede på skolen for elever som eventuelt ønsket å snakke med noen i etterkant av undersøkelsen.

Foresatte ble informert om undersøkelsen i god tid før undersøkelsen skulle gjennomføres. For de offentlige skolene ble dette gjort sentralt gjennom portalen som Oslo kommune bruker for å kommunisere med elever og foresatte i Oslo-skolen. På de private skolene ble dette gjort fra hver enkelt skole. Det ble også opprettet en nettside på www.hioa.no med informasjon om undersøkelsen.

Selve spørreskjemaet ble besvart i skoletiden på en av skolenes datamaskiner. De fleste har brukt under 45 minutter på utfyllingen, noen betydelig

kortere tid. Samtidig er det en del som ikke kom gjennom hele spørreskjemaet. Rambøll sto for den tekniske løsningen og utformet den digitale versjonen av spørreskjemaet. Det var noen få som opplevde avbrekk i nettilgangen eller som ble kastet ut av spørreskjemaet underveis, men for det store flertallet har det ikke vært slike problemer.

Selve undersøkelsen ble gjennomført fra uke 3 til uke 12 i 2018. Flesteparten av besvarelsene kom i uke 4 til 7.

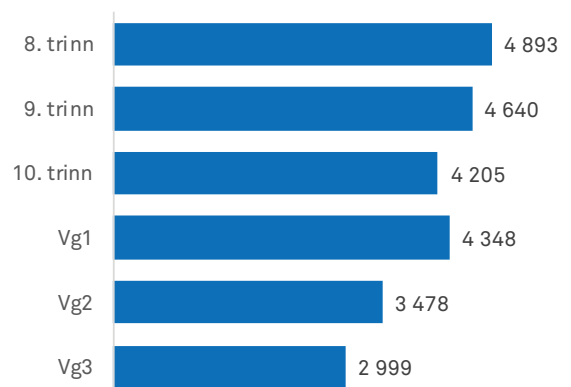
Svarprosent

Etter at datainnsamlingen var avsluttet, hadde 25.287 ungdommer logget seg inn og besvart minst ett spørsmål. Når vi beregner svarprosenten ut fra hvor mange elever som fikk tilbud om å delta i undersøkelsen, har 74 prosent av elevene deltatt. Svarprosenten på ungdomstrinnet er 83 prosent og på videregående 65 prosent.

I de tidligere Ung i Oslo-undersøkelsene har svarprosenten variert fra 95 prosent i 1996 til 72 prosent i 2012. Det er likevel vår vurdering at undersøkelsene er sammenliknbare over tid, siden designet for undersøkelsene har vært nokså like. Sammenlignet med Ung i Oslo 2015 er deltagelsen tilnærmet lik, både på ungdomstrinnet og videregående.

I skoleåret 2017/2018 var det rundt 37.000 elever i Oslo-skolen. Dette betyr at rundt to tredeler av samtlige elever i Oslo har deltatt i undersøkelsen. På ungdomstrinnet har i overkant av 80 prosent av elevene deltatt, og 55 prosent på videregående. Grunnen til at disse tallene er lavere enn svarprosenten, skyldes at ikke alle skoler deltok. I tillegg var det noen skoler som ikke klarte å gjennomføre i alle klasser.

Antall deltakere på ulike trinn i Ung i Oslo 2018.

Datakvaliteten

I all hovedsak vurderer vi datakvaliteten til å være god, og at undersøkelsen er egnet til å gi et generelt bilde av hvordan ungdom i Oslo har det, og hva de driver på med i fritiden sin. En stor styrke med undersøkelsen er at den omfatter elever fra nesten samtlige Oslo-skoler, at det er svært mange som har deltatt, at det er mange ulike temaer som dekkes, og at svarprosenten er forholdsvis høy. Det er omtrent like mange gutter (49 %) og jenter (51 %) som deltok.

Tross høy datakvalitet er det noen trekk ved datamaterialet man bør være oppmerksomme på. Deltakelsen er noe lavere på Vg2 og Vg3 enn på de øvrige trinnene. Men selv ikke på de temaene med størst aldersvariasjoner, gir dette stort nok utslag til at vi har sett oss nødt til å vekte opp disse trinnene. Det er også svakere responsrater mot slutten av spørreskjemaet enn på begynnelsen. I rapporten har vi i hovedsak vist resultater fra de første to tredelene av spørreskjemaet, der svartilbøyeligheten er svært høy. På disse spørsmålene er det mellom 88 og 99 prosent som har svart.

En annen ting som er viktig å være klar over, er at det er en del grupper av ungdom som er underrepresentert i materialet. Læringer er ikke med og heller ikke elever som har sluttet i videregående opplæring. Også elever med mye fravær vil være underrepresentert. Det samme gjelder elever med særskilte behov og som går på skoler som er spesielt tilrettelagt for disse elevgruppene. De største elevgruppene som ikke er med i undersøkelsen, er de som går på skoler der skolene ikke fikk gjennomført undersøkelsen etter planen. Det kan være mange ulike årsaker til dette, men generelt ser vi at det er vanskeligere å få gjennomført undersøkelsen på videregående og da særlig på skoler med mange elever på yrkesfaglige utdanningsprogram. Dessuten var det en del som ble fritatt fra undersøkelsen på grunn av helsetilstand eller på grunn av språkvansker. Noen elever ønsket heller ikke å delta i undersøkelsen.

En fordel med Ung i Oslo er at alle bydelene er godt representert. I de fleste bydelene er fordelingen mellom elever på ulike klassetrinn slik en vil forvente, det vil si at det omtrent er like mange ungdommer som har deltatt fra hvert av klassetrinnene.

Spørreskjemaet er nokså omfattende, og gjennomsnittlig svartid fra elevene logget seg inn til de logget seg ut er 29 minutter. Det er samtidig stor variasjon på hvor lang tid de har brukt på spørsmålene. 80 prosent av elevene brukte mellom 19 og 40 minutter. Noen av de som brukte kort tid, besvarte ikke alle spørsmålene, noe som antyder at noen avsluttet undersøkelsen før de

var ferdig. Det var heller ikke alle elevene som brukte lang tid, som besvarte spørsmålene på slutten, noe som tyder på at de ikke har rukket å komme gjennom. Til tross for dette besvarte 82 prosent av samtlige deltakere de siste spørsmålene i undersøkelsen.

429 respondenter avga så få svar (mindre enn 30) at de har blitt tatt ut av datafila. I tillegg er det fjernet 191 besvarelser som vi antar er useriøse. Vi har her brukt en «vask» av filen for å finne besvarelser med svært usannsynlige svarkombinasjoner.

Personvern

Foresatte ble informert om undersøkelsen i god tid før elevene ble bedt om å delta. For barn under 18 år kunne foresatte gi beskjed til skolen om de ikke ønsket at barnet deres skulle delta. Utover dette var det elevene selv som bestemte om de skulle delta i undersøkelsen eller ikke. Elevene ble informert i forkant av undersøkelsen om at de sto fritt til å hoppe over spørsmål de eventuelt ikke ønsket å besvare, og at de til enhver tid kunne trekke seg dersom de ønsket det. Elever som ikke ville delta, skulle tilbys et alternativt pedagogisk opplegg eller ha vanlig undervisning. Foresatte kunne be om å få tilsendt spørreskjemaet i forkant av undersøkelsen.

Undersøkelsen på ungdomsskolen ble gjennomført som en anonym undersøkelse. Det innebærer at det er umulig å identifisere hvilke elever som har deltatt. På videregående ble det samlet inn indirekte personopplysninger som åpner for muligheten til å «bakveisidentifisere» enkelte respondenter gjennom å kombinere svar. Undersøkelsen på videregående ble derfor meldt til Norsk senter for forskningsdata (NSD) som vurderte undersøkelsen som konsesjonspliktig. Datatilsynet ga NOVA konsesjon til å gjennomføre undersøkelsen, og satte blant annet krav til sikker dataoppbevaring og at kun navngitte forskere ved NOVA har tilgang til rådata.

Sammenlikning med resten av landet og Oslo over tid

For å kunne sammenlikne ungdom i Oslo med ungdom i resten av landet har vi tatt i bruk data fra alle Ungdata-undersøkelser gjennomført fra 2016 til 2018. Dette datamaterialet består av svar fra 211.600 ungdommer, og er representativt for Norge utenom Oslo. Selv om altså ikke Oslo inngår i disse tallene, bruker vi betegnelsen «Norge» i alle figurene der vi sammenlikner resultatene fra Oslo og resten av landet.

For å sammenligne utvikling over tid benyttes svar fra alle de ungdommene som deltok i

de tidligere Ung i Oslo-undersøkelsene fra 1996, 2006, 2012 og 2015. Siden de tidligere undersøkelsene kun ble gjennomført på 9. trinn, 10. trinn og Vg1, er det kun ungdom fra disse tre trinnene som er inkludert i figurer som sammenlikner forhold over tid. Ikke alle spørsmål lar seg sammenligne på tvers av alle de tidligere undersøkelsene, derfor er det flere av figurene som har færre sammenlikningstidspunkter.

Ungdommers opplevelse av å være med i undersøkelsen

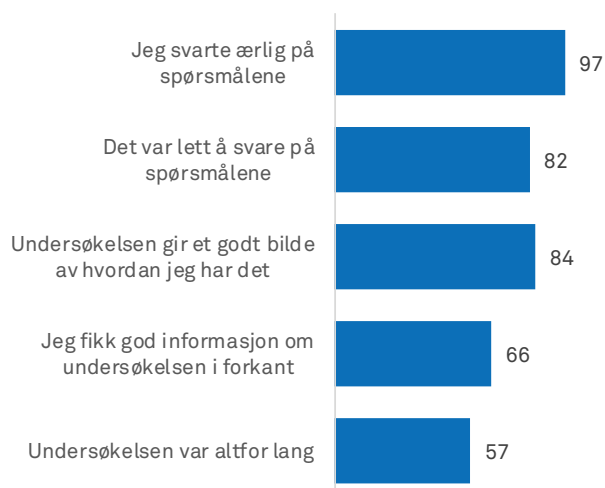
85 prosent av ungdommene som deltok mener undersøkelsen gir et godt bilde av hvordan ungdom har det. Like mange synes det var lett å svare på spørsmålene.

97 prosent sa seg enig i at de svarte ærlig på spørsmålene. Dette tyder på at ungdom flest har tatt undersøkelsen på alvor. Det er likevel noen som svarer useriøst, og i analysene er en del av disse blitt tatt ut. Også ungdommer som kun besvarte noen få av spørsmålene, er tatt ut.

6 av 10 av de som deltok opplevde at undersøkelsen var altfor lang, og rundt 18 prosent kom ikke gjennom hele skjemaet. Dette gir en indikasjon på at omfanget av spørsmål bør reduseres i framtidige undersøkelser.

Alle foresatte ble skriftlig informert om undersøkelsen, og to av tre ungdommer opplevde å få god informasjon om undersøkelsen i forkant. At hver tredje ungdom ikke opplevde å være godt nok orientert, tyder på at informasjonsflyten ikke har vært god nok alle steder.

Prosentandel som mener at ulike påstander om Ung i Oslo 2018 stemmer

Leseveiledning

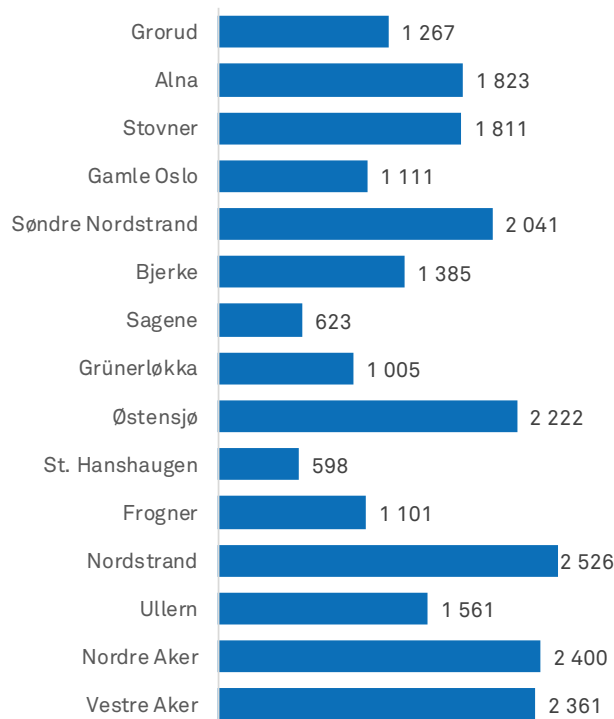
Alle tallene i rapporten er angitt i prosent. Prosentene er beregnet ut fra de som har svart på de aktuelle spørsmålene.

De fleste figurene er basert på hele utvalget som deltok i Ung i Oslo 2018 – det vil si ungdom fra 8. trinn til Vg3. Enkelte figurer omfatter elever fra noen klassetrinn. Dette er da spesifisert i figuroverskriften. Der det ikke står hvilke klassetrinn som inngår i tallene, er tallene basert på svar fra elever i alle klassetrinnene som deltok.

Figurene som viser resultater på bydelsnivå, er sortert etter hvor høy sosioøkonomisk status elevene har – basert på spørsmål om tilgang på ulike sosioøkonomiske ressurser hjemme. Bydeler med lav sosioøkonomisk status er presentert øverst og deretter kommer bydelene i stigende rekkefølge med mengden av ressurser som finnes blant familiene i de ulike bydelene.

I overkant av 800 ungdommer har enten kryset av for at de ikke bor i Oslo (588) eller ikke oppgitt hvilken bydel de bor i (244). Disse er ikke med i figurene som viser forskjeller og likheter mellom bydeler, men er inkludert i tallene for Oslo som helhet.

Antall ungdommer fra de ulike bydelene som har deltatt i undersøkelsen. Oslo 2018

Innhold

Kap. 1	Oslos sosiale demografi	14
Kap. 2	Livskvalitet	16
Kap. 3	Foreldre	18
Kap. 4	Venner	20
Kap. 5	Lokalmiljøet.....	24
Kap. 6	Skole	26
Kap. 7	Framtidsorientering	30
Kap. 8	Mediebruk	32
Kap. 9	Hjemme og ute med venner	34
Kap. 10	Organisert fritid	36
Kap. 11	Trening	40
Kap. 12	Kosthold	42
Kap. 13	Stress og press	44
Kap. 14	Helse og helseplager	46
Kap. 15	Seksualitet	50
Kap. 16	Seksuell trakassering	54
Kap. 17	Tobakk	56
Kap. 18	Alkohol	58
Kap. 19	Cannabis	60
Kap. 20	Andre narkotiske stoffer	62
Kap. 21	Mobbing	64
Kap. 22	Problematferd	66
Kap. 23	Vold	68
Kap. 24	Endringer 2015 til 2018	74

Oslos sosiale demografi

Oslo er en sammensatt by med stor variasjon i befolkningens levekår og livssituasjon. I byen finner vi de aller rikeste personene i landet, men også de aller fattigste. Hva slags ressurser foreldrene rår over, kan ha mye å si for ungdoms oppvekstsituasjon og for mulighetene de har i samfunnet. I Ung i Oslo blir ungdom spurt om de har tilgang til ulike typer av ressurser i familien. Svarene viser at mange vokser opp med foreldre som har lang utdanning og med stor tilgang til biler, nettbrett, bøker og andre materielle ressurser. Flertallet av ungdommene i Oslo drar også på ferie med familien sin flere ganger i året, samtidig som det finnes ganske mange ungdommer som aldri drar på ferie, eller som bare har begrenset tilgang til materielle ressurser hjemme.

Ungdommenes sosioøkonomiske forutsetninger varierer mye mellom de ulike delene av byen. Ungdom som vokser opp i Groruddalen, Søndre Nordstrand eller indre Oslo øst, har i gjennomsnitt langt færre ressurser hjemme enn de som vokser opp i de vestlige bydelene eller i Nordstrand. I rapporten har vi sortert alle bydelene fra de med lavest til høyest sosiøkonomisk status, bydelsresultatene vises i denne rekkefølgen.

Oslo er den kommunen i landet med den største innvandrerbefolkningen. Blant de som deltok i Ung i Oslo 2018, har 35 prosent to foreldre som begge er født i utlandet. I rapporten omtaler vi denne gruppen som ungdom med innvandrerbakgrunn – uavhengig av om ungdommene selv er født i utlandet eller har bodd i Norge hele sitt liv. Andelen av ungdomsbefolkningen i Oslo som har innvandrerbakgrunn, har økt nokså markant i omfang siden de første Ung i Oslo-undersøkelsene på midten av 1990-tallet, med en utflating de aller siste årene. Det er store variasjoner mellom bydelene når det gjelder hvor mange av ungdommene som har innvandrerbakgrunn – et mønster som følger nokså systematisk byens sosioøkonomiske skillelinjer.

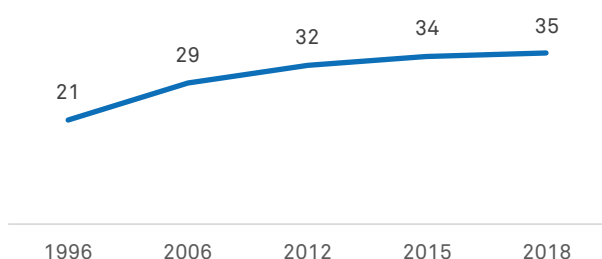
Innvandrerbakgrunn

Ungdom med innvandrerbakgrunn omfatter alle som har to utenlandsfødte foreldre. Totalt utgjør disse ungdommene hver tredje ungdom som bor i Oslo.

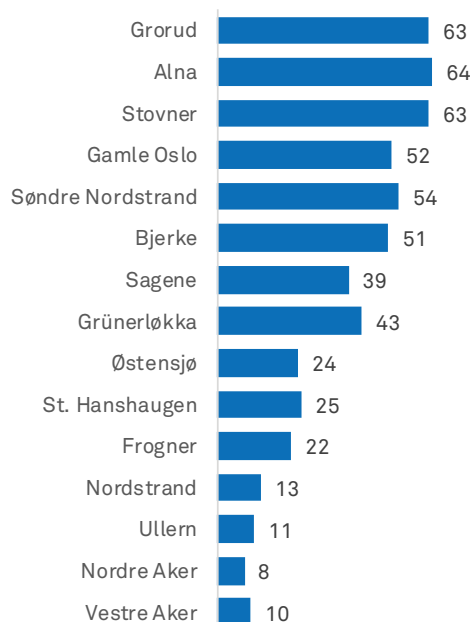
De aller fleste ungdom med innvandrerbakgrunn er født og oppvokst i Norge, og det er bare rundt 15 prosent som flyttet til landet som tenåring.

Flertallet av foreldrene med innvandrerbakgrunn kommer fra land som Pakistan, Somalia, Sri Lanka, Marokko, Irak, Vietnam, Tyrkia, Filipinene, Polen og Afghanistan. Av plasshensyn skiller vi ikke i rapporten mellom ulike innvandrergrupper eller hvor lang botid ungdommene har.

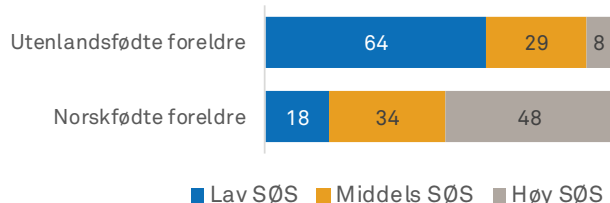
Prosentandel av ungdom i Oslo som har to utenlandsfødte foreldre. 1996–2018 (9. trinn til Vg1)

Prosentandel som har to utenlandsfødte foreldre blant ungdom i ulike bydeler. Oslo 2018

Prosentandel som tilhører ulike sosioøkonomiske grupper blant ungdom med og uten innvandrerbakgrunn

Sosioøkonomisk status

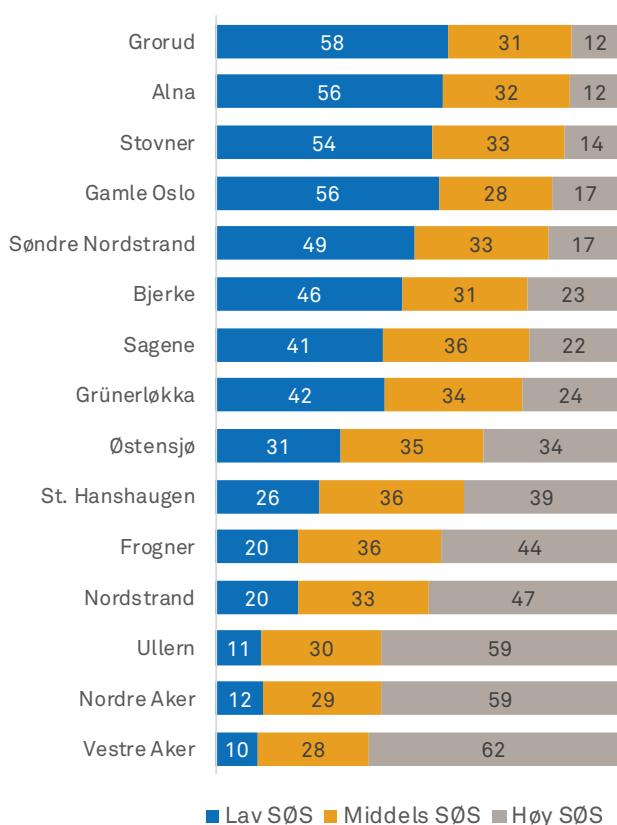
For å analysere hva slags betydning ressurser i familien har for ungdommenes oppvekstvilkår, bruker vi i rapporten et mål på familiens sosioøkonomiske status (SØS). Målet fanger opp ulike former for ressurser som ungdom har tilgang til gjennom foreldrene sine, og er basert på opplysninger om fars og mors utdanningsnivå og tilgang til ulike materielle goder. De konkrete spørsmålene og svaralternativene framgår av figuren til høyre.

Basert på summen av ungdommenes svar, blir hver enkelt kategorisert i lav, middels eller høy sosioøkonomisk status (SØS). Disse gruppene er laget slik at de utgjør tre like store grupper når vi ser alle ungdommene i Oslo under ett.

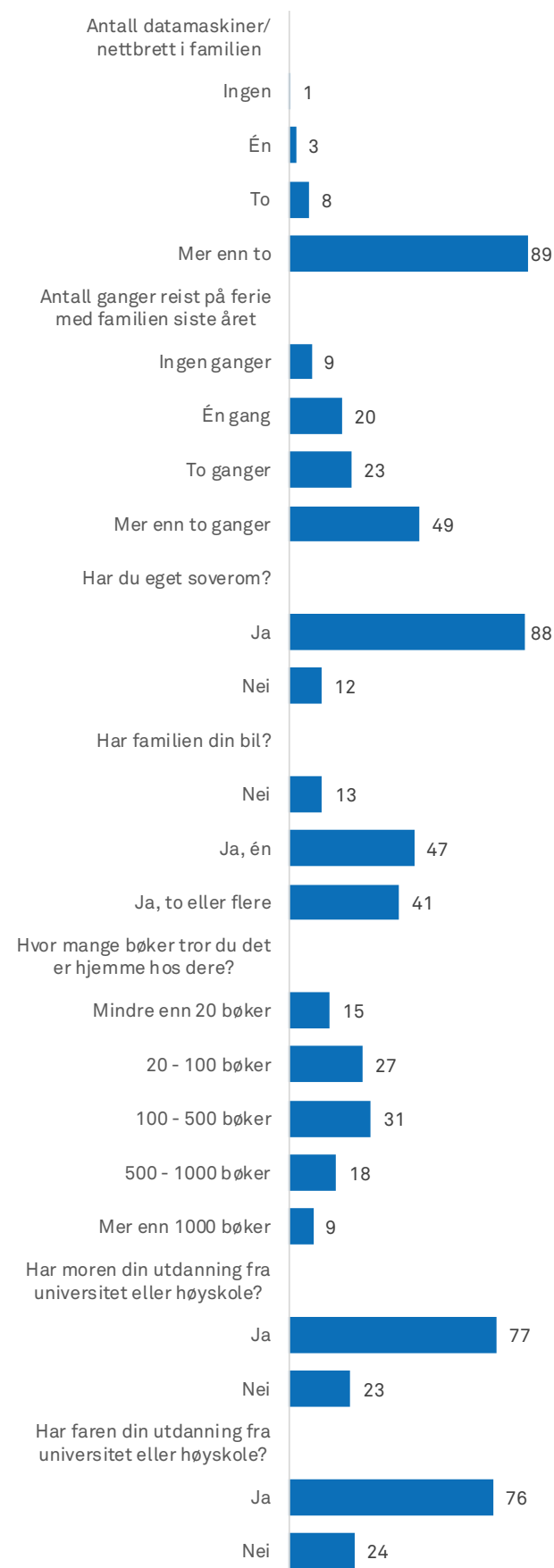
Hvor store de sosioøkonomiske gruppene utgjør, varierer mye etter hvor i byen ungdom bor, og om ungdommene har innvandrerbakgrunn eller ikke.

Alle figurer i rapporten som viser svar på bydelsnivå, er sortet fra bydeler med lavest til høyest sosioøkonomisk status.

Prosentandel som tilhører ulike sosioøkonomiske grupper blant ungdom i ulike bydeler. Oslo 2018

Ressurser i familien. Prosent

Livskvalitet

Livskvalitet handler om hva som gjør livet godt å leve. For den enkelte er livskvalitet en subjektiv opplevelse av det livet man lever – om trivsel og hvor fornøyd man er med livet sitt. Livskvalitet er tett forbundet med det vi gjerne tenker på som lykke, og er viktig både i seg selv og for den fysiske og psykiske helsen.

I dette kapitlet gir vi et overordnet bilde av hvordan ungdom generelt vurderer livet de lever, og hvordan de ser på seg selv. Et hovedfunn er at de aller fleste unge i Oslo opplever at de har et godt liv, og at de er godt fornøyd med seg selv. Generelt kan vi si at rundt 8 av 10 er fornøyd med livet de lever, rundt 1 av 10 plasserer seg omtrent midt på skalaen, og 1 av 10 gir uttrykk for at de lever et dårlig liv.

Uansett hvilken bydel ungdommene bor i, opplever det store flertallet at de lever et godt liv. Det er likevel en tendens til at ungdom i bydelene med mest sosioøkonomiske ressurser er noe mer fornøyd med livet sitt enn ungdom i indre øst, Groruddalen og Søndre Nordstrand. Forskjellene er ikke spesielt store og må sees i sammenheng med at ungdom som vokser opp i familier med høy sosioøkonomisk status, er generelt mer fornøyd med livet sitt enn ungdom fra familier med begrensede ressurser. Unges innvandrerbakgrunn har i seg selv liten betydning for hvor tilfreds ungdom er.

Gutter er i gjennomsnitt mer tilfreds med livet sitt enn jenter. Det er også en høyere andel av guttene som har et positivt bilde av seg selv. Kjønnforskjellen i selvbildeoppfatninger har blitt sterkere over tid. Mens utviklingen blant guttene har vært nokså stabil, er det sammenliknet med 2006 blitt en del færre jenter som er fornøyd med seg selv. De aller siste årene har det imidlertid ikke vært store forandringer.

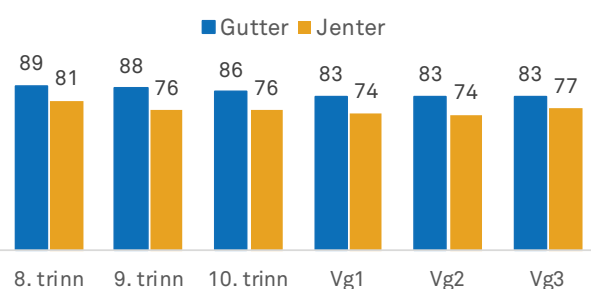
Livstilfredshet

Livstilfredshet ble målt ved at elevene som deltok i spørreundersøkelsen, fikk følgende spørsmål: «Nedenfor er det en skala fra 0 til 10. Øverst på skalaen (10) står for det best mulige livet for deg og nederst (0) er det verst mulige livet for deg. Hvor synes du at du står på denne skalaen nå for tiden?».

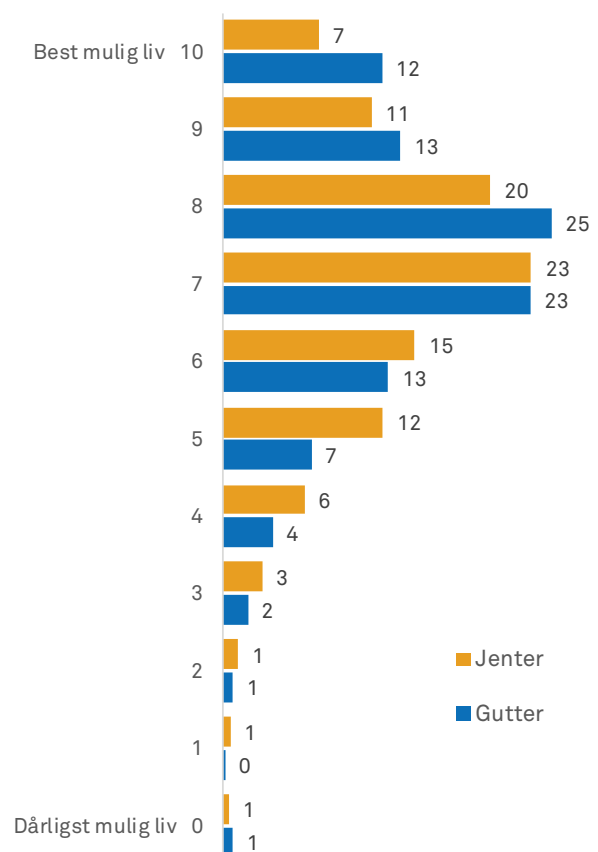
Vi tolker det slik at de som krysser av på 6 eller høyere på skalaen, er tilfreds med livet sitt.

Denne måten å måle ungdoms livskvalitet på, har ikke vært med i de tidligere Ung i Oslo-undersøkelsene, noe som ikke gjør det mulig å si noe om hvordan utviklingen over tid har vært.

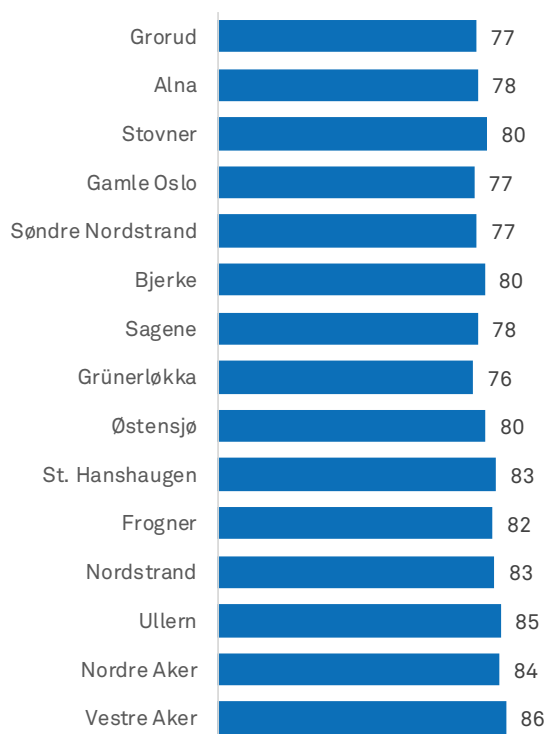
Prosentandel av gutter og jenter på ulike klassetrinn som er tilfreds med livet sitt. Oslo 2018

Hvordan gutter og jenter plasserer seg på en skala fra 0 til 10, der 0 er det verst mulige livet og 10 det best mulige livet. Oslo 2018. Prosent

Prosentandel i ulike bydeler som er tilfreds med livet sitt. Oslo 2018

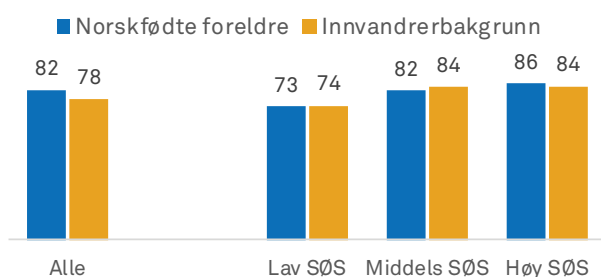
Sosiale forskjeller i livskvalitet

Ungdom med norskfødte foreldre er i gjennomsnitt noe mer fornøyd med livet sitt enn unge med innvandrerbakgrunn.

Samtidig viser analysene at når vi sammenlikner unge med og uten innvandrerbakgrunn blant de som har tilsvarende ressurser hjemme, er det ingen forskjeller i opplevd livskvalitet etter ungdommenes innvandrerbakgrunn.

Dette tyder på at familienes sosioøkonomiske status er mer avgjørende for unges livskvalitet enn hvorvidt ungdom har innvandrerbakgrunn eller ikke.

Prosentandel som er tilfreds med livet sitt – etter innvandrerbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

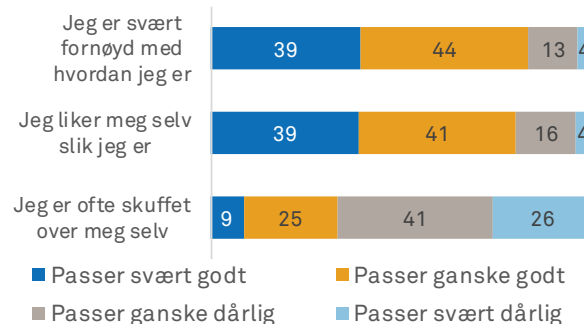

De fleste har et positivt selvbilde

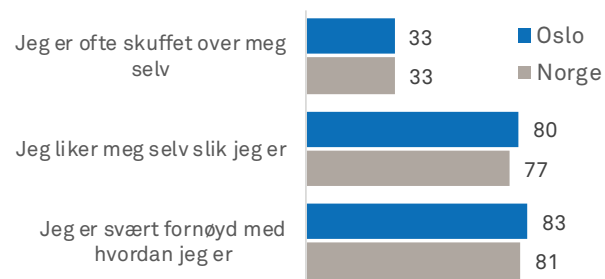
Selvbildet er en viktig del av identiteten vår og handler om hvordan vi ser på oss selv, både på godt og vondt. Ungdommer som har det bra, har ofte et positivt selvbilde.

Selvbildet blir utviklet gjennom hele livet, og påvirkes i et samspill med andre. Positive tilbakemeldinger kan bidra til et positivt selvbilde, mens stadig kritikk kan medvirke til å gi et negativt selvbilde. Det er ikke uvanlig å føle seg usikker fra tid til annen. Ungdomstiden handler blant annet om å bli kjent med seg selv og finne ut av hva man står for.

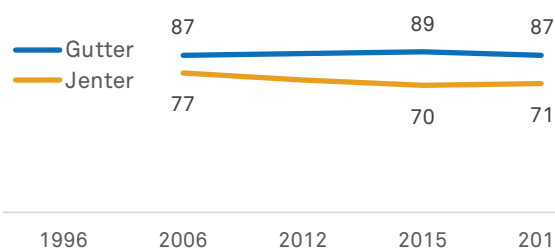
Oppfatninger om seg selv. Prosent. Oslo 2018

Prosentandel som mener at utsagn om dem selv passer svært eller ganske godt. Oslo og resten av Norge

Prosentandel som har et positivt selvbilde. 2006–2018 (9. trinn til Vg1)

Foreldre

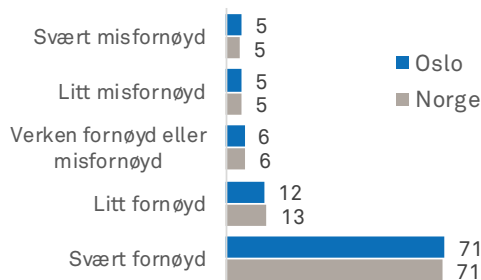
De siste tiårenes ungdomsforskning har vist at relasjonene mellom ungdom og foreldre blir stadig tettere. At tilliten til foreldrene er sterk, viser seg også blant ungdom i Oslo. De aller fleste er svært fornøyd med foreldrene sine, og så mange som ni av ti liker å være sammen med dem. Dessuten opplever ungdom flest at foreldrene kjenner vennene deres, og at de har god oversikt over hvor de er i fritida.

Oslo-ungdom er like godt fornøyd med foreldrene sine som ungdom ellers i landet. Det er heller ikke store forskjeller i andelen som er fornøyd med foreldrene sine, verken etter alder eller kjønn. Derimot er ungdom som vokser opp med mange sosioøkonomiske ressurser generelt mer fornøyd med foreldrene enn ungdom som har færre ressurser hjemme. Mens nærmere 9 av 10 ungdommer med høy sosioøkonomisk status er fornøyd med foreldrene sine, gjelder dette i underkant av 8 av 10 unge med lav sosioøkonomisk status.

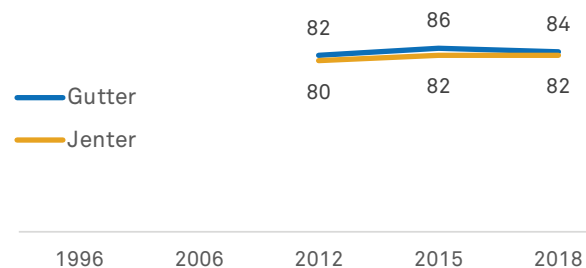
I alle bydeler er rundt 80 prosent eller flere fornøyd med foreldrene sine. Det er en tendens til at ungdom i de ytre vestlige bydelene er mer fornøyd med foreldrene sine enn ungdom i de sentrumsnære bydelene og til en viss grad også enn ungdom i ytre øst. Ungdom med innvandrerbakgrunn er noe mindre fornøyd med foreldrene sine enn ungdom med norskfødte foreldre. Familiens sosioøkonomiske status er likevel mer utslagsgivende enn innvandrerbakgrunn.

Det er små endringer i andelen som er fornøyd med foreldrene fra 2015 til 2018, med en liten nedgang blant gutter, og stabile tall for jenter. Samtidig er det en viss økning blant unge gutter som ofte krangler med foreldrene sine, og noen færre gutter rapporterer i 2015 enn i 2018 at foreldrene kjenner de fleste vennene de er sammen med på fritida.

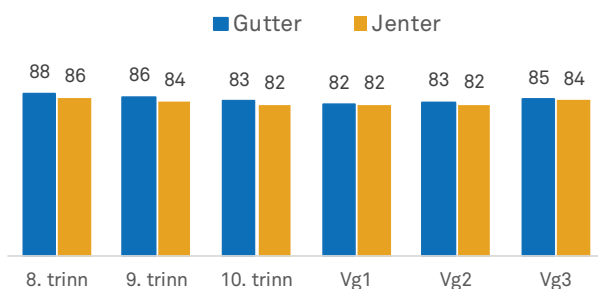
Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med foreldrene dine? Prosent i Oslo og resten av Norge

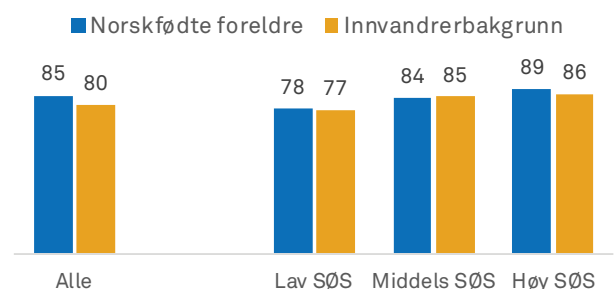
Prosentandel som er fornøyd med foreldrene sine. 2012–2018 (9. trinn til Vg1)

Prosentandel av gutter og jenter på ulike trinn som er fornøyd med foreldrene sine. Oslo 2018

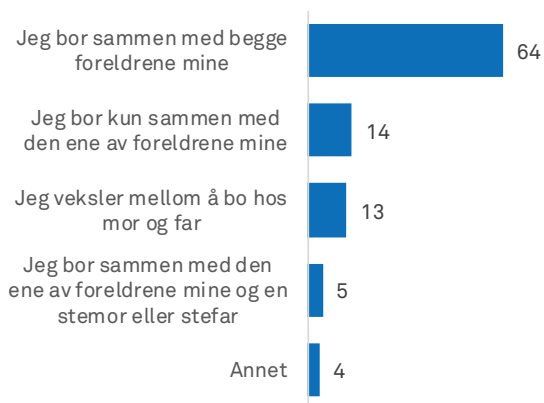
Prosentandel som er fornøyd med foreldrene sine – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

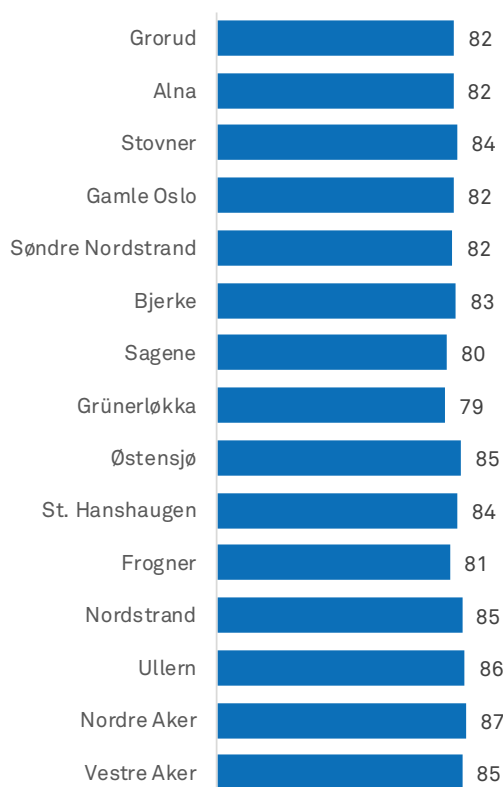
Hvem de unge bor sammen med

Nærmere 8 av 10 ungdom i Oslo bor hos begge foreldrene sine. I de fleste tilfellene (64 %) bor foreldre og barna i samme bolig, men det er også en del (13 %) som bor fra hverandre og der ungdommene veksler mellom å bo hos den ene og den andre. 19 prosent bor kun hos den ene av foreldrene, hvorav de fleste av disse kun bor med sin mor eller far (det vil si uten stefar/stemor).

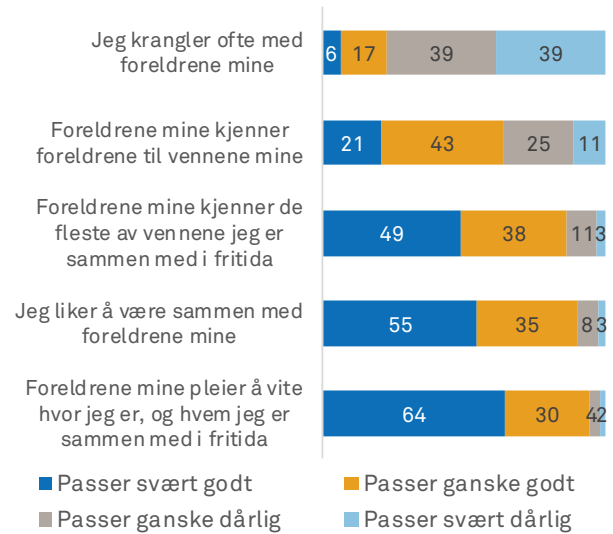
Hvilke voksne bor du sammen med nå? Prosent av elever på videregående i Oslo. 2018

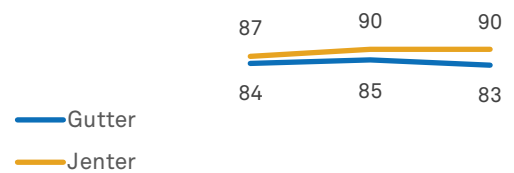
Prosentandel i ulike bydeler som er fornøyd med foreldrene sine. 2018

Hvordan er forholdet til foreldrene dine? Oslo 2018

Prosentandel som mener at foreldrene kjenner de fleste av vennene de er sammen med på fritida. 2012–2018 (9. trinn til Vg1)

Å krangle med foreldrene

Rundt en av fire krangler ofte med foreldrene sine. Sammenliknet med den forrige Ung i Oslo-undersøkelsen har det vært en økning i andelen som krangler med foreldrene sine. Økningen har vært størst blant guttene.

Prosentandel som ofte krangler med foreldrene sine. 2015–2018

Venner

Ungdomstiden beskrives ofte som en fase i livet der de jevnaldrende spiller en særlig viktig rolle. Venner er for de fleste en kilde til lek, glede, støtte, samhørighet og bekreftelse. På lengre sikt har samspillet med de jevnaldrende betydning for utvikling av selvbilde og sosial kompetanse. Derfor er det et viktig funn at så mange som ni av ti ungdommer i Oslo har minst én fortrolig venn, det vil si en venn som de kan stole på og betro seg til om alt mulig. Det er små forskjeller mellom Oslo og resten av landet, og andelen med fortrolige venner er nokså lik på tvers av alder og kjønn.

Andelen jenter med en fortrolig venn har ligget på rundt 90 prosent helt siden midten av 1990-tallet. Blant guttene økte derimot andelen tydelig fra 1996 til 2006, men har siden stabilisert seg på samme nivå som jentene.

De aller fleste har et stort nettverk av ungdommer som de kan være sammen med, mens en av fire holder stort sett sammen med en eller to faste venner. I et lengre perspektiv har måten ungdom organiserer vennsapsrelasjonene sine på forandret seg nokså mye. På midten av 1990-tallet var det langt vanligere at ungdom hadde en eller to faste venner enn det har vært de aller siste årene.

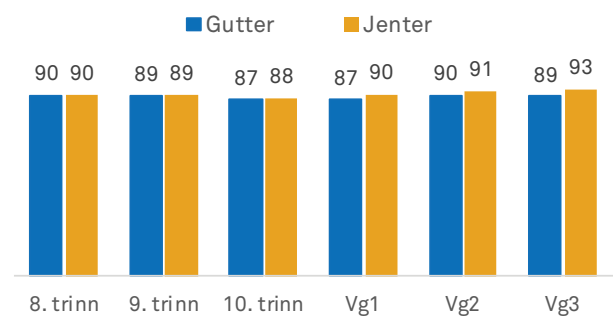
Selv om de fleste har venner, gjelder ikke dette alle. Omlag ti prosent har ingen fortrolig venn, og to til tre prosent har ikke venner i det hele tatt eller de er ikke så ofte sammen med jevnaldrende. Det er også en del unge som opplever problemer knyttet til ensomhet, og da mest blant jenter. En av ti sier at de har vært veldig plaget av dette i løpet av siste uke, med en tydelig økning fra 2015 til 2018. Økningen har vært størst blant gutter.

Det er også en del ungdommer som synes det er ganske vanskelig å få venner. Jenter opplever i større grad enn gutter problemer med vennskap.

Har du minst én venn som du kan stole på og kan betro deg til om alt mulig? Prosent i Oslo og resten av Norge

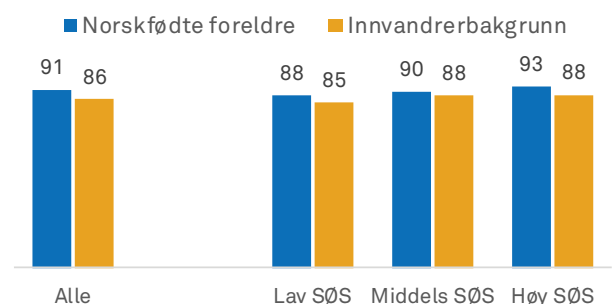
Prosentandel av gutter og jenter på ulike trinn som har en fortrolig venn. Oslo 2018

Sosiale forskjeller

På vennsapsområdet er det en viss sosial profil. Ungdom fra hjem med høy sosioøkonomisk status har i større grad enn ungdom fra lavere lag fortrolige venner, og de er sjeldnere plaget av ensomhet. Unge med innvandrerbakgrunn har noe større utfordringer på vennsapsområdet enn unge med norskfødte foreldre. Den sosiale profilen reflekterer seg også i forskjeller mellom bydelene, men disse forskjellene er likevel ikke spesielt store.

Prosentandel som har en fortrolig venn – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

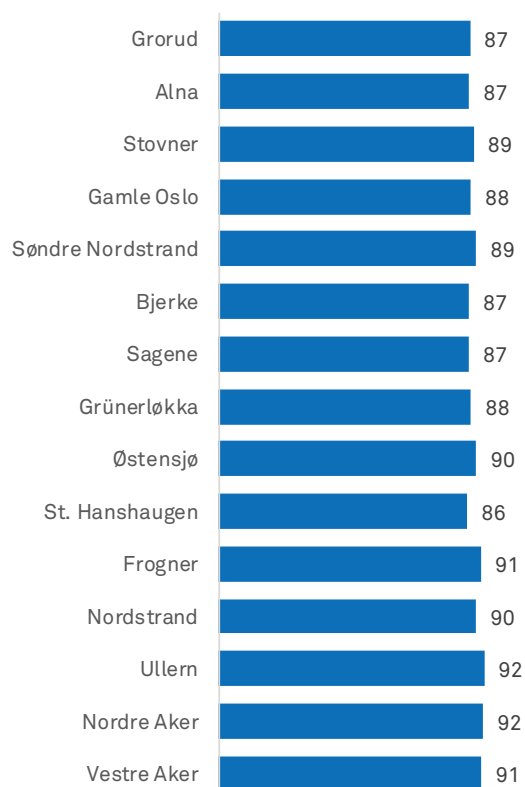
Tidstrend

Spørsmål om hvorvidt ungdom har minst én venn som de stoler på, har vært med i alle Ung i Oslo-undersøkelsene siden 1996. Utviklingen viser at det er flere i 2018 som har en fortrolig venn, enn i 1996. Økningen har vært størst for gutter, og skjedde først og fremst i perioden fra 1996 til 2006. Etter det har andelen vært nokså stabil, også fra 2015 til 2018.

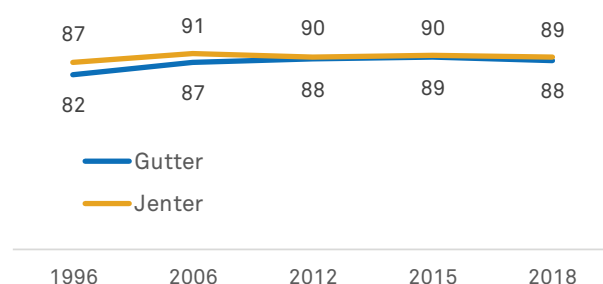
I alle Ung i Oslo-undersøkelsene har det også blitt kartlagt hvordan ungdom «organiserer» vennskapet sitt. Det vil si om de som regel er sammen med noen få faste ungdommer, om de er del av en større gruppe eller gjeng av ungdommer som holder sammen, eller om det er mer tilfeldig hvem de er sammen med.

På dette området har det vært store forandringer, der det i dag er langt flere ungdommer enn for 20 år siden som har en forankring i et stort vennemiljø. Dette betyr at størrelsen på ungdomsnettverkene har økt.

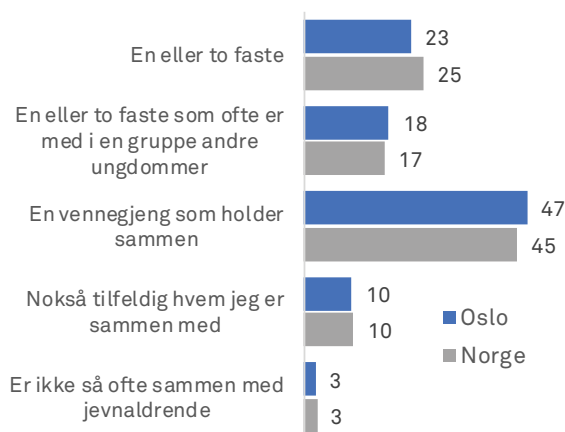
Prosentandel i ulike bydeler som har en fortrolig venn. 2018

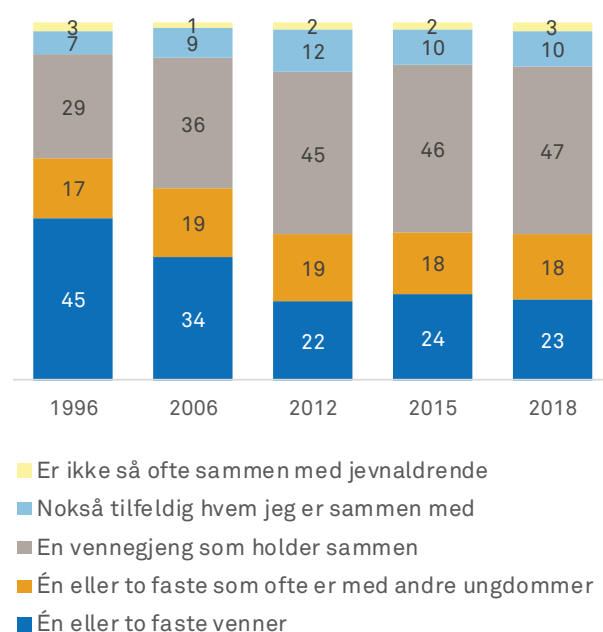
Prosentandel som har en fortrolig venn. 1996–2018 (9. trinn til Vg1)

Når du er sammen med venner, hvem er du da som oftest sammen med? Oslo 2018

Endringer over tid i ungdoms vennsrelasjoner. 1996–2018 (9. trinn til Vg1)

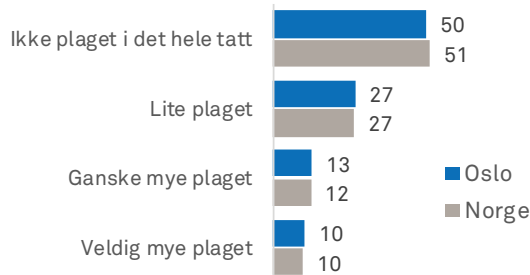

Ensomhet

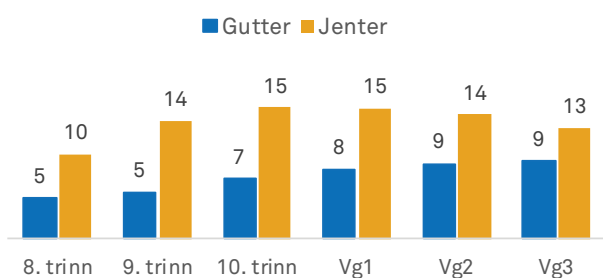
I Ung i Oslo kartlegges ensomhet gjennom et spørsmål der de unge blir bedt om å svare på hvor ofte de i løpet av siste uke har vært plaget av ulike forhold, herunder det å føle seg ensom.

Resultatene viser at de aller fleste ikke er plaget i det hele tatt, eller at de bare er litt plaget. Hver tiende ungdom er derimot veldig mye plaget. Tallet for Oslo er identisk med tallet for resten av Norge. Ensomhetsplager øker fra starten av tenårene og stabiliserer seg for jentene fra 14-årsalderen og for guttene fra 16-årsalderen.

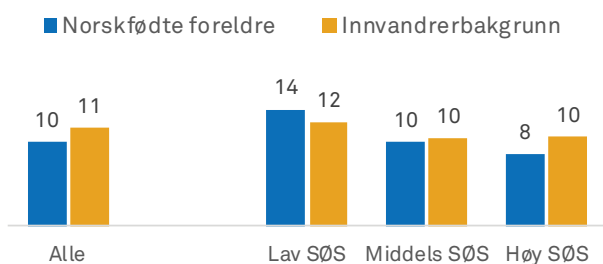
Har du i løpet av den siste uka vært plaget av at du har følt deg ensom? Prosent i Oslo og resten av Norge

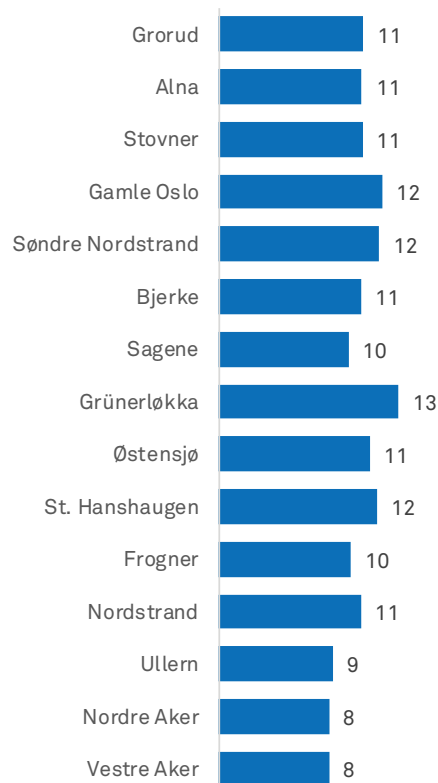
Prosentandel av gutter og jenter på ulike trinn som i løpet av siste uke har vært veldig mye plaget av ensomhet. Oslo 2018

Prosentandel som i løpet av siste uke har vært veldig mye plaget av ensomhet – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Prosentandel i ulike bydeler som i løpet av siste uke har vært veldig mye plaget av ensomhet. 2018

Flere opplever problemer med ensomhet

Sammenliknet med den forrige Ung i Oslo-undersøkelsen fra 2015 har det vært en økning i andelen unge som har vært veldig mye plaget av ensomhet. Økningen har vært størst for guttene – fra 4 til 7 prosent. Blant jentene er det en mindre økning. Forskjellene mellom gutter og jenter i opplevde ensomhetsplager har blitt noe mindre over tid. Likevel er det fortsatt tydelige kjønnsforskjeller.

Prosentandel som i løpet av siste uke har vært veldig mye plaget av ensomhet. 2015-2018

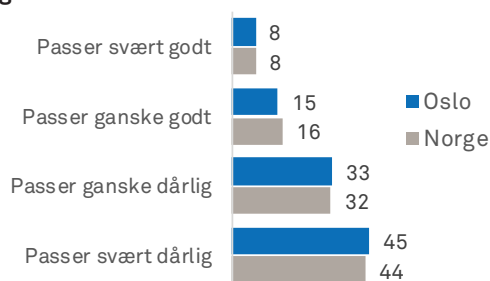

Vanskelig å få venner

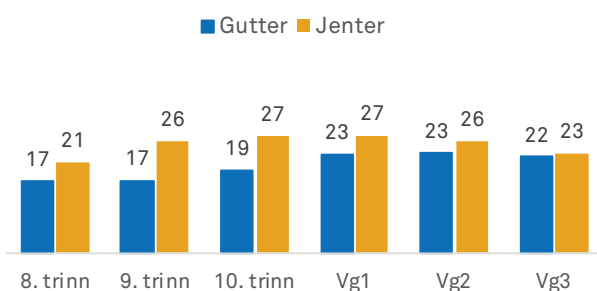
Spørsmål om det er vanskelig å få venner, har ikke vært kartlagt i Ung i Oslo før i 2018. De fleste har ikke store problemer med å skaffe seg venner. Men åtte prosent svarer at utsagnet «jeg synes det er vanskelig å få venner» passer svært godt. I tillegg mener 15 prosent at utsagnet passer ganske godt. Tallene i Oslo og i resten av Norge er svært like.

Noen flere jenter enn gutter opplever at det er vanskelig å få venner. Kjønnsforskjellen jevner seg ut etterhvert som ungdommene blir eldre.

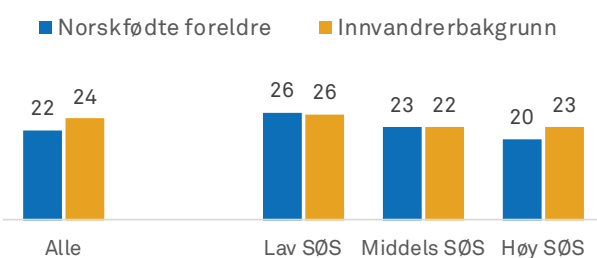
Hvordan ungdom synes utsagnet «Jeg synes det er vanskelig å få venner» passer. Prosent i Oslo og resten av Norge

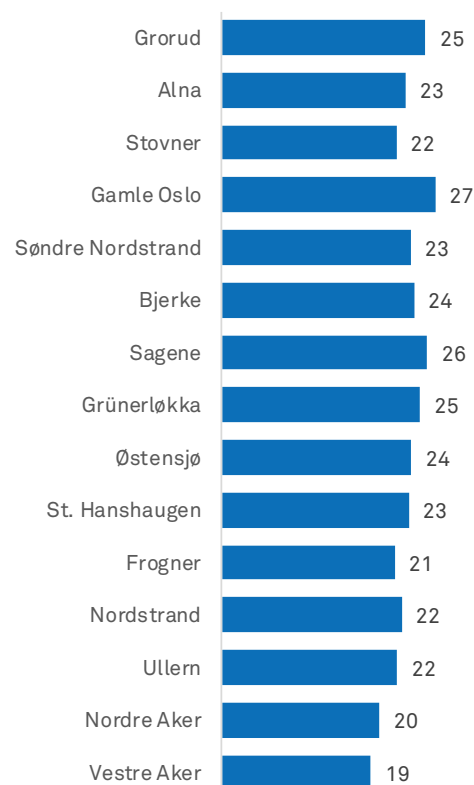
Prosentandel av gutter og jenter på ulike trinn som synes det er vanskelig å få venner. Oslo 2018

Prosentandel som synes det er vanskelig å få venner – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Prosentandel i ulike bydeler som synes det er vanskelig å få venner. 2018

Bydelsforskjeller og -likheter

Både når det gjelder vennsrelasjoner og ensomhet, viser Ung i Oslo at det er noen systematiske forskjeller mellom bydelene. Forskjellene følger til en viss grad de sosioøkonomiske skillene i byen.

Ungdom som vokser opp i de mest velstående bydelene, opplever i større grad å ha fortrolige venner, men også mindre grad av ensomhet. Det er også færre som opplever utfordringer knyttet til det å skaffe seg venner.

Samtidig må det understrekes at i alle bydelene har det store flertallet venner de stoler på, og bare et mindretall sliter med ensomhet eller har vanskelig for å skaffe seg venner.

Selv om det er en viss systematikk i forskjellene mellom bydelene, er ikke forskjellene spesielt store – i størrelsesorden 2–5 prosentpoeng.

Lokalmiljøet

Å vokse opp betyr for de fleste å vokse opp på et bestemt sted. Forskjellige lokalmiljøer kan gi ulike muligheter for utfoldelse og sosialt samvær, og vil blant annet være påvirket av hvilke fritidstilbud som eksisterer.

Ung i Oslo viser at 70 prosent av ungdommene i Oslo er fornøyd med lokalmiljøet der de bor. 13 prosent er misfornøyd, og resten er verken fornøyd eller misfornøyd. Sammenliknet med resten av landet er det en høyere andel i Oslo som er ubetinget fornøyd med lokalmiljøet sitt. Andelen som er misfornøyd er derimot nokså likt som landsgjennomsnittet.

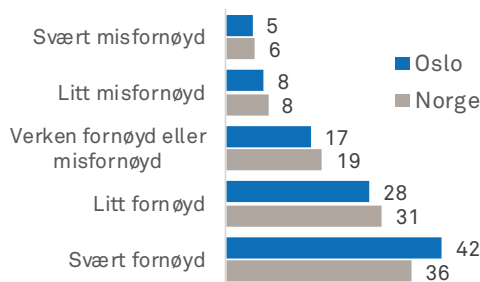
Gutter er mer fornøyd enn jenter med lokalmiljøet, og blant guttene har det siden 2015 vært en liten nedgang i andelen som er fornøyd. Blant jentene har det ikke vært noen endring siden forrige undersøkelse.

En særlig kvalitet ved lokalmiljøet handler om hvor trygt man opplever det å ferdes i nærområdet – særlig på kvelden. Undersøkelsen viser at de aller fleste ungdom i Oslo har en trygghetsfølelse når de er ute i nærområdet sitt på kveldstid. Samtidig er det 13 prosent som er usikre og fire prosent opplever eksplisitt at de føler seg utrygge.

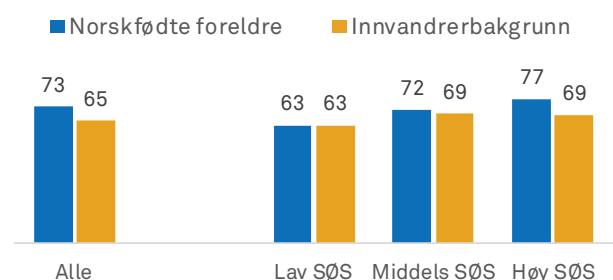
Andelen som føler seg trygge, er litt høyere blant gutter enn blant jenter og øker noe ettersom ungdommene blir eldre. Det er også en tydelig sosial profil der ungdom som vokser opp i familier med høy sosioøkonomisk status og de med norskfødte foreldre opplever større trygghet og er mer tilfredse med lokalmiljøet sitt enn andre ungdommer.

Uansett hvilken bydel ungdom bor i, er flertallet godt fornøyd med lokalmiljøet sitt, og flertallet føler en trygghet når de er ute om kvelden. Likevel varierer både opplevelsen av trygghet og tilfredshet med lokalmiljøet mye mellom de ulike bydelene. Forskjellene følger igjen de sosioøkonomiske skillene i byen. Ungdom i bydelene i Oslo vest, Nordstrand og Østsjø, er mer fornøyd med lokalmiljøet sitt og langt mer trygge enn ungdom i resten av bydelene i Oslo øst.

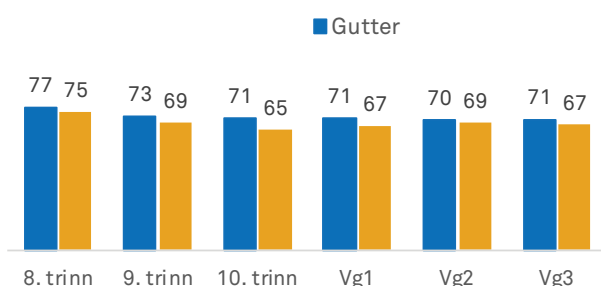
Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med lokalmiljøet der du bor? Prosent i Oslo og resten av Norge

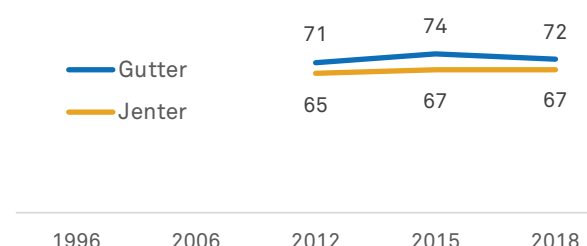
Prosentandel som er fornøyd med lokalmiljøet der de bor. 2012–2018 (9. trinn til Vg1)

Prosentandel av gutter og jenter på ulike trinn som er fornøyd med lokalmiljøet der de bor. Oslo 2018

Prosentandel som har en fortlølig venn – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

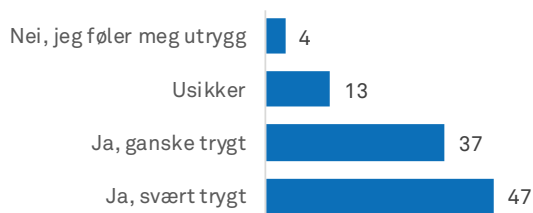

Trygghet ute om kvelden

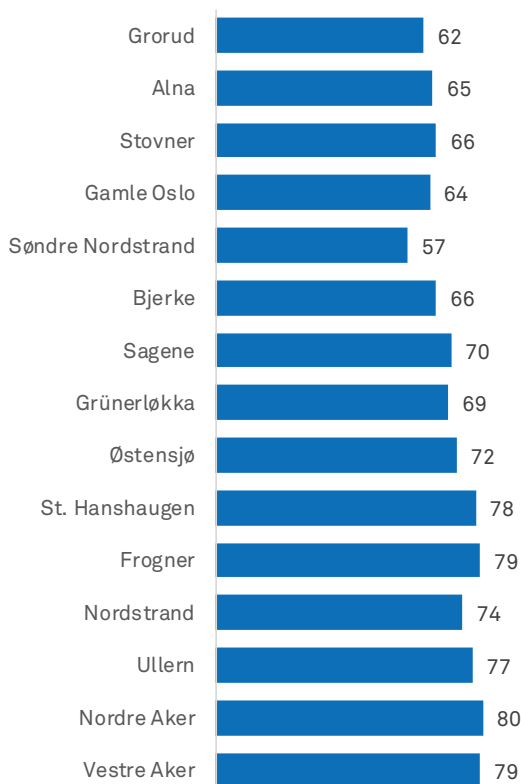
Opplevelsen av trygghet representerer en grunnleggende side ved den enkeltes livskvalitet. Å være trygg ute i det offentlige rom – også om kvelden – er også en kvalitet ved nærområdet.

I Ung i Oslo blir ungdom spurt om de opplever en slik trygghet eller ikke. Spørsmålet har vært med i Ung i Oslo 2015, men med et litt annet oppsett. Denne endringen kan ha bidratt til at resultatene ikke er direkte sammenliknbare over tid. Vi viser derfor ikke endringer på dette området i denne rapporten.

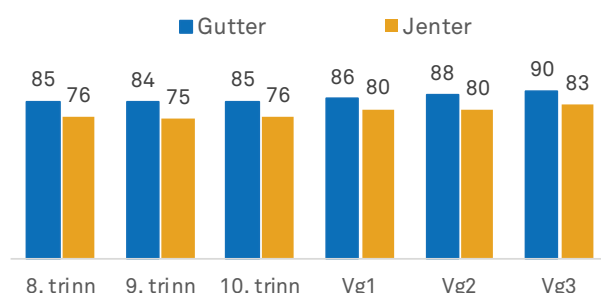
Når du er ute om kvelden, opplever du det som trygt å ferdes i nærområdet der du bor? Oslo 2018

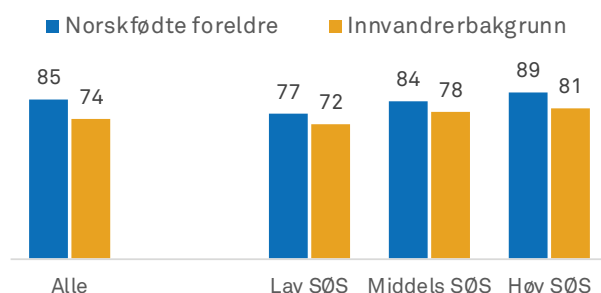
Prosentandel i ulike bydeler som er fornøyd med lokalmiljøet der de bor. 2018

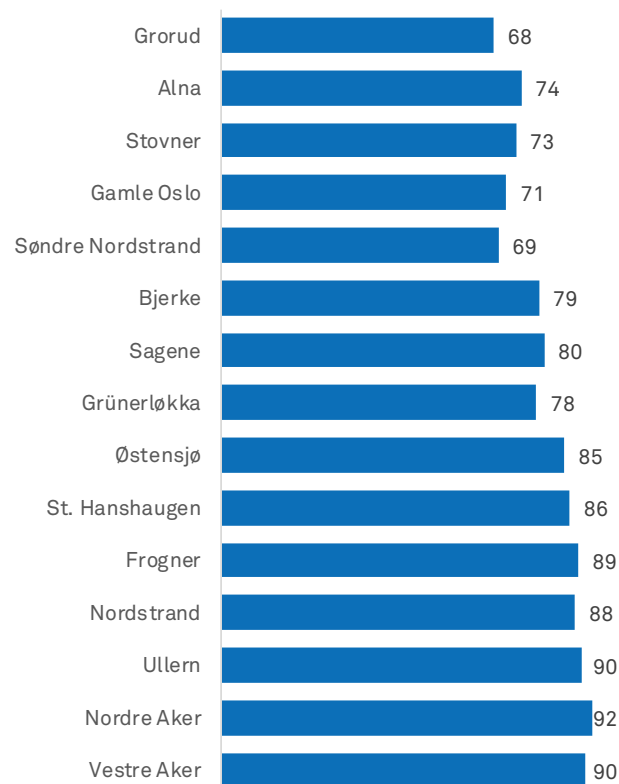
Prosentandel av gutter og jenter på ulike trinn som føler seg trygge når de er ute i nærområdet sitt om kvelden. Oslo 2018

Prosentandel som føler seg trygge når de er ute i nærområdet sitt om kvelden – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Prosentandel i ulike bydeler som føler seg trygge når de er ute i nærområdet sitt om kvelden. 2018

Skole

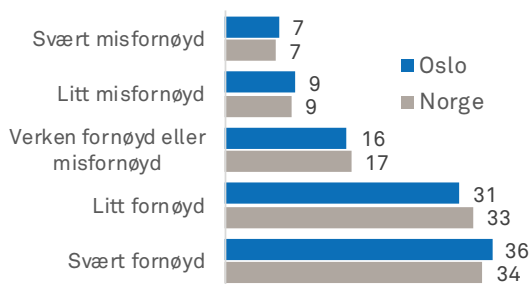
Skolen representerer en sentral arena i ungdommers liv og kan ha stor betydning for den enkeltes framtid. Siden skolen ikke bare er et sted for læring, men også for sosialt samvær, er det et viktig funn at det store flertallet av unge i Oslo trives på skolen og er fornøyd med skolen de går på. De aller fleste føler også at de passer inn blant elevene og opplever at lærerne deres bryr seg om dem. Samtidig er det en god del unge som ikke trives, som ikke føler at de passer helt inn, eller som er misfornøyd med skolen de går på. Det er også mange som opplever skolehverdagen som kjedelig. 22 prosent av elevene gruer seg ofte til å gå på skolen.

Ungdom flest bruker en del tid på lekser, men det er stor variasjon i hvor mye tid hver og en bruker. Mens noen ikke gjør lekser i det hele tatt, bruker andre 3–4 timer eller mer hver dag. Flertallet bruker mellom en halv time og to timer. Jenter bruker i gjennomsnitt betydelig mer tid på lekser enn gutter. Det samme gjelder ungdom med innvandrerbakgrunn, som er langt mer ivrige på skolearbeidet enn ungdom med norskfødte foreldre. Dette reflekteres også i bydelsforskjellene, med noen unntak.

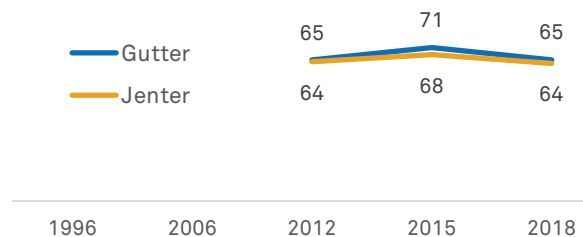
Det er nokså mange som opplever skolen som en stressfaktor i livet. Rundt halvparten av ungdommene blir ofte stresset av skolearbeidet. Jentene er langt mer stresset enn guttene, og skolestresset øker markant gjennom ungdomstrinnet. Ungdom i Oslo er like stresset av skolearbeidet som ungdom ellers i landet. Andelen i Oslo-skolen som ofte blir stresset av skolearbeidet, ligger på samme nivå i 2018 som i 2015.

På skoleområdet har det likevel skjedd en del markante endringer siden 2015. Det er færre ungdommer enn før som er fornøyd med skolen sin. Samtidig har det vært en markant nedgang i andelen som bruker mye tid på lekser. Andelen som har skulket skolen har økt, men kun på ungdomstrinnet. At det ikke har økt på videregående, kan ha sammenheng med at det i 2016 ble innført en fraværsgrense der elever kan risikere å ikke få karakterer i fag ved udokumentert fravær. På Vg3 har det vært en betydelig nedgang i andelen som har skulket skolen.

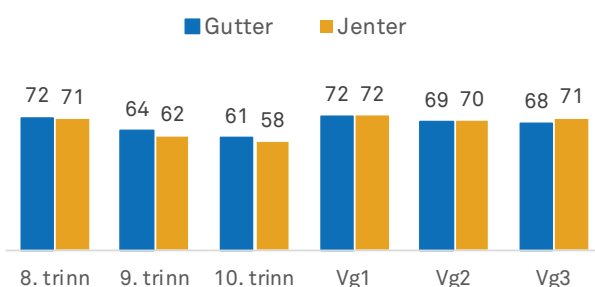
Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med skolen du går på? Prosent i Oslo og resten av Norge

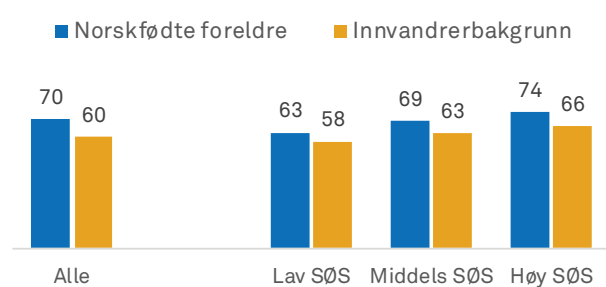
Prosentandel som er fornøyd med skolen sin. 2012–2018 (9. trinn til Vg1)

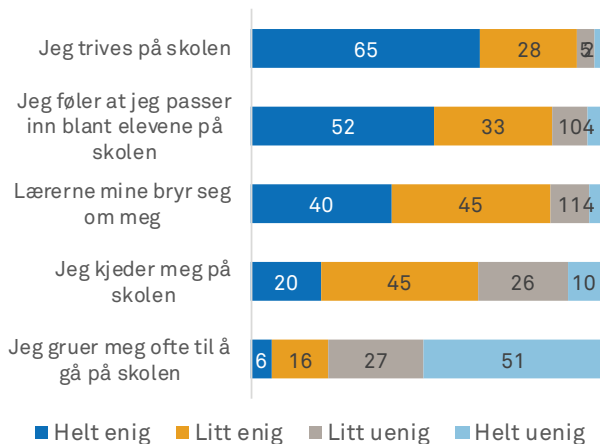
Prosentandel av gutter og jenter på ulike trinn som er fornøyd med skolen sin. Oslo 2018

Prosentandel som er fornøyd med skolen sin – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

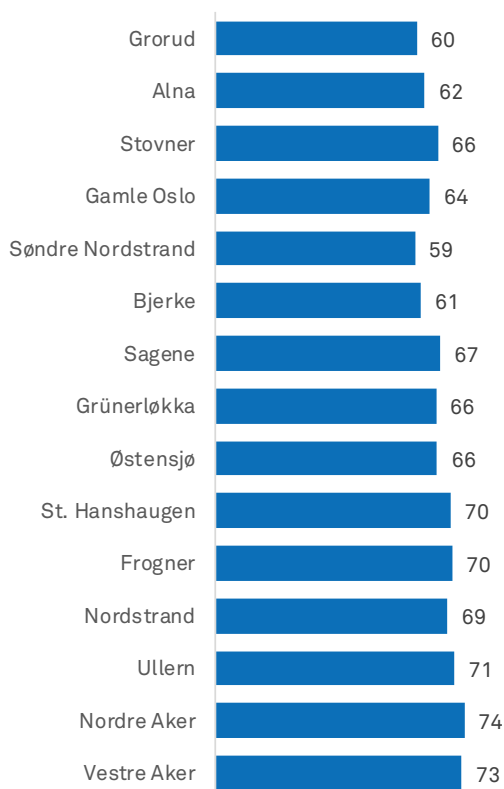
Hvordan ungdom har det på skolen. Oslo 2018

Oslo og resten av landet

Ungdom i Oslo skiller seg nokså lite fra ungdom ellers i landet på de fleste skoleindikatorene i denne rapporten. Oslo-ungdom er omtrent like fornøyd med skolen sin og omtrent like stressa som ungdom andre steder. Ungdom i Oslo bruker derimot litt mer tid på lekser, og det er en høyere andel som har skulket skolen.

Prosentandel i ulike bydeler som er fornøyd med skolen sin. 2018

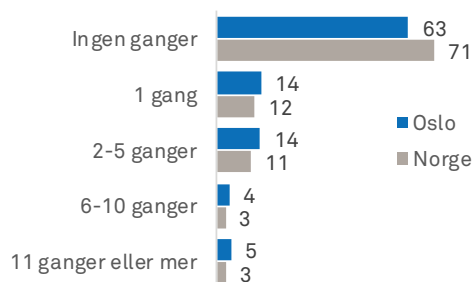

Skulking

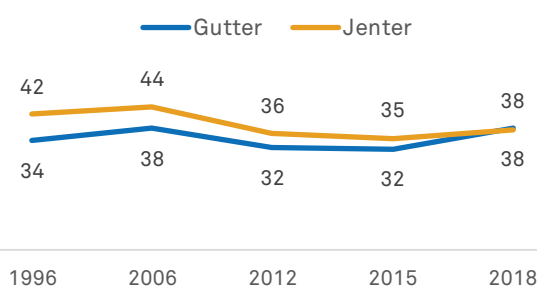
I alle Ung i Oslo-undersøkelsene har det blitt kartlagt hvor mange som skulker skolen. Dette er målt gjennom et spørsmål om hvor mange ganger ungdom skulket skolen i løpet av det siste året (siste 12 måneder).

Hvor mange som skulker, går i bølgedaler. Etter en periode med en økning mellom 1996 og 2006, gikk andelen ungdommer som har skulket, ned fra 2006 til 2012. Tallene for 2015 viste samme nivå som i 2012. 2018-tallene viser en økning, men kun på ungdomstrinnet. På videregående er tallene nokså like i 2015 og 2018, bortsett fra på Vg3, der det har vært en markert nedgang i andelen som har skulket siste år.

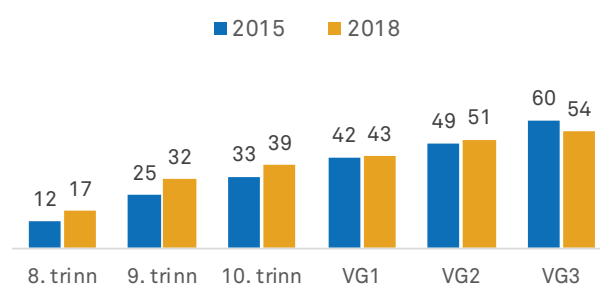
Hvor mange ganger har du skulket skolen (siste år)? Prosent i Oslo og resten av Norge

Prosentandel som har skulket skolen i løpet av siste år. 1996–2018 (9. trinn til Vg1)

Prosentandel på ulike klasseslinn som har skulket skolen i løpet av siste år. 2015–2018

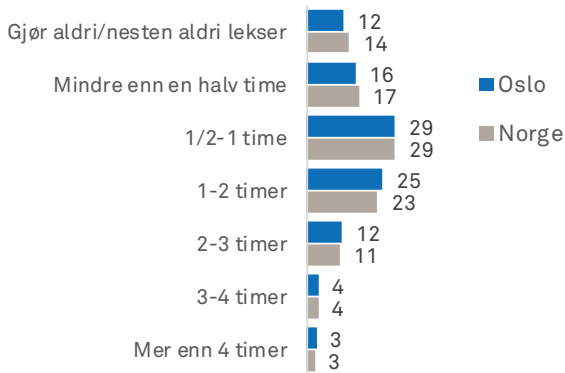

Lekser

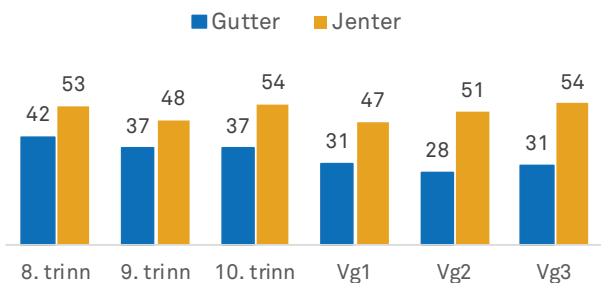
I Ung i Oslo kartlegges tid brukt til lekser gjennom et spørsmål der ungdom blir bedt om å oppgi hvor lang tid de vanligvis bruker på lekser og annet skolearbeid utenom skoletiden i løpet av en gjennomsnittsdag.

Svarene viser at det er stor variasjon i hvor mye tid ungdom bruker på lekser.

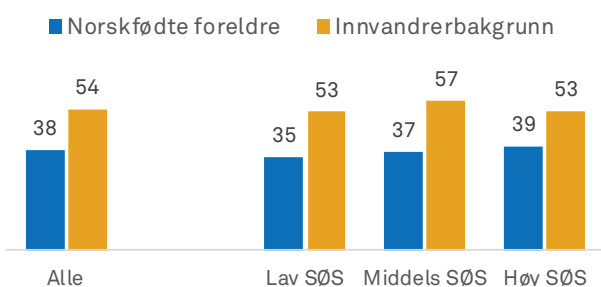
Hvor lang tid bruker du gjennomsnittlig per dag på lekser og annet skolearbeid (utenom skoletid)? Prosent i Oslo og resten av Norge

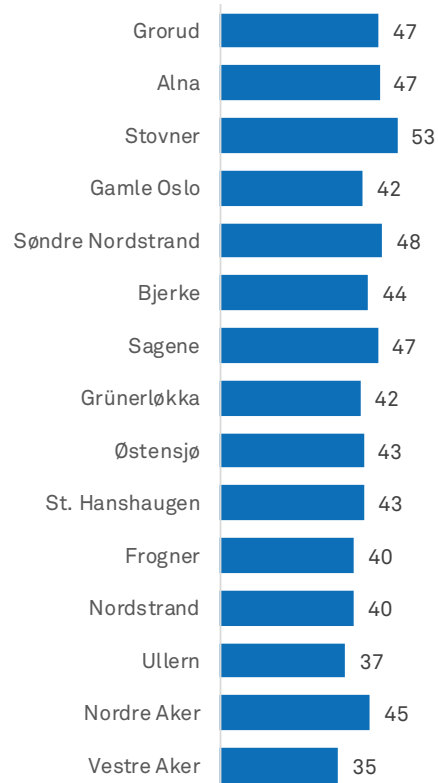
Prosentandel av gutter og jenter på ulike trinn som bruker mer enn én time daglig på lekser. Oslo 2018

Prosentandel som bruker mer enn én time daglig på lekser – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Prosentandel i ulike bydeler som bruker mer enn én time daglig på lekser. 2018.

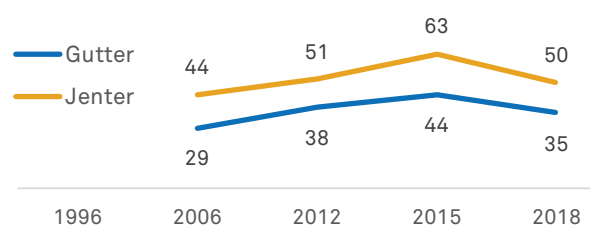

Markant nedgang i tid brukt til lekser

Siden 2006 har andelen som bruker mer enn én time på lekser, økt jevnt og trutt. Undersøkelsen i 2018 tyder på et brudd i denne utviklingen, der både gutter og jenter bruker mindre tid på lekser enn i 2015.

Nedgangen kan reflektere endringer i elevers motivasjon for å prestere på skolen. Men det kan også skyldes endringer i hvor mye skolearbeid lærerne forventer at elever skal gjøre.

Prosentandel som bruker mer enn én time daglig på lekser. 2006–2018 (9. trinn til Vg1)

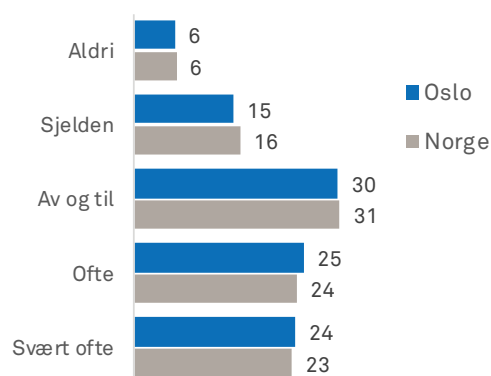
Skolestress

De aller fleste ungdommer opplever i ulike sammenhenger at de blir stresset av skolearbeidet. Men graden av skolestress varierer mye ungdommene imellom. Mens rundt to av ti aldri eller sjelden blir stresset av skolearbeidet, opplever rundt halvparten at de ofte eller svært ofte blir stresset.

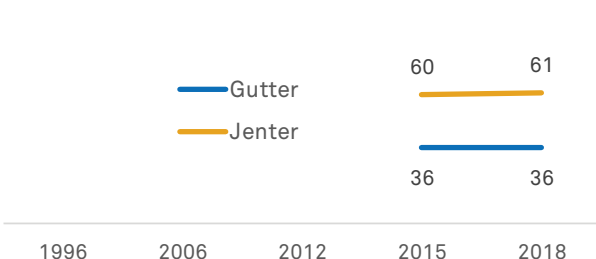
Jentene opplever langt mer skolestress enn guttene. Skolestresset øker markant gjennom ungdomstrinnet, men det er noen færre som er utsatt for dette stresset i overgangen til videregående.

Det er flere av ungdommene med norskfødte foreldre som opplever skolerelatert stress enn ungdom med innvandrerbakgrunn. Det er derimot ingen klare sosioøkonomiske forskjeller i opplevd skolestress, og ingen entydige forskjeller mellom bydelene.

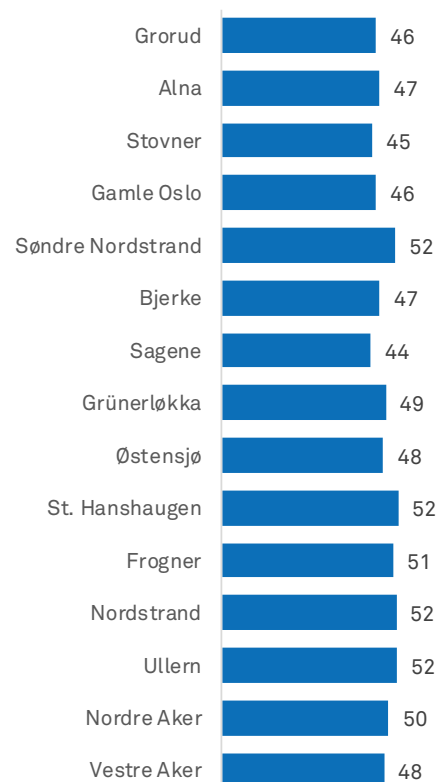
Hvor ofte skjer det at du blir stresset av skolearbeidet? Prosent i Oslo og resten av Norge

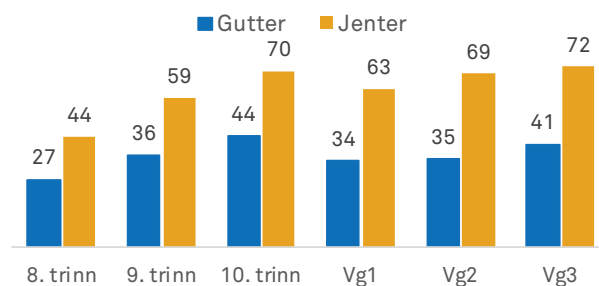
Prosentandel som ofte eller svært ofte blir stresset av skolearbeidet. 2015–2018

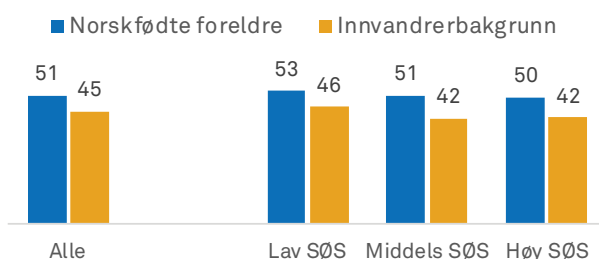
Prosentandel i ulike bydeler som ofte eller svært ofte blir stresset av skolearbeidet. 2018

Prosentandel av gutter og jenter på ulike trinn som ofte eller svært ofte blir stresset av skolearbeidet. Oslo 2018

Prosentandel som ofte eller svært ofte blir stresset av skolearbeidet – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

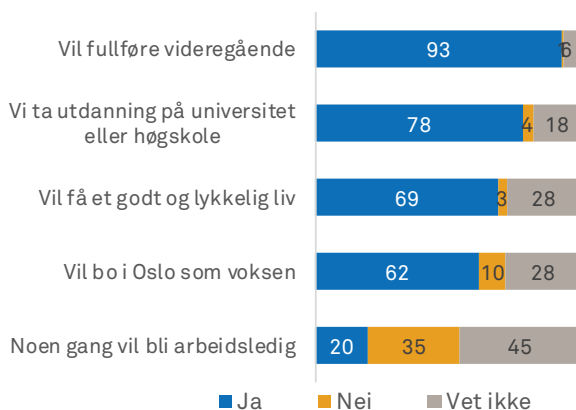
Framtidsorientering

I Ung i Oslo blir ungdom bedt om å tenke på hvordan de tror at framtida deres vil bli. Selv om det er vanskelig å svare på slike spørsmål – og det er mange som svarer «vet ikke» – er hovedbildet at ungdom er optimistiske med tanke på egen framtid. 7 av 10 tror de kommer til å få et lykkelig liv, og det er bare 2 av 10 som tror de noen gang kommer til å bli arbeidsledige. At ungdom er optimistiske på egne vegne, er på mange måter bra og kan være noe som sporer til innsats.

Samtidig kan en reise spørsmålet om ungdom ikke er for optimistiske, når for eksempel bare én prosent av Oslo-ungdommene tror at de ikke vil fullføre videregående opplæring – og 93 prosent tror at de vil det. Selv om vi ikke kan være sikre på hvordan det vil gå med disse ungdommene i framtida, tyder erfaringer fra tidligere ungdomskull på at det kommer til å være langt flere som ikke fullfører videregående opplæring enn denne ene prosenten. Tilsvarende er det nærmere 8 av 10 som tror de vil ta høyere utdanning, også dette et langt høyere tall enn andelen med høyere utdanning i ungdomsgenerasjonene før dem.

På enkelte områder kan det se ut som om utviklingen går i retning av mindre framtidsoptimisme. Helt siden 2006 har andelen jenter som tror de vil få et godt og lykkelig liv, gått stadig nedover. Blant guttene har andelen som tror det samme, vært nokså konstant, men med en viss nedgang fra 2015 til 2018. Det er også flere i 2018 enn tre år tidligere som tror at de kommer til å bli arbeidsledige. Andelen som tror de vil ta høyere utdanning, har derimot ikke endret seg siden 2012.

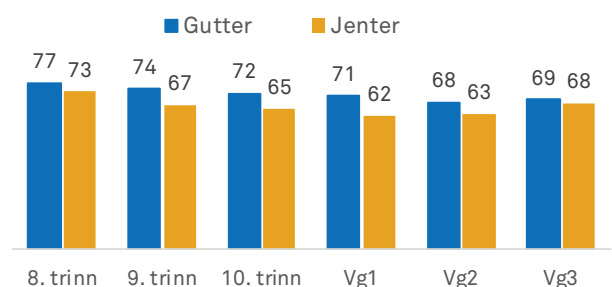
Hvordan tror du framtida di vil bli? Tror du at du...

Prosentandel som svarer ja på spørsmål om hvordan de tror framtida deres vil bli. Oslo og resten av Norge.

Prosentandel av gutter og jenter på ulike trinn som tror de vil få et godt og lykkelig liv. Oslo 2018

Oslo og resten av landet

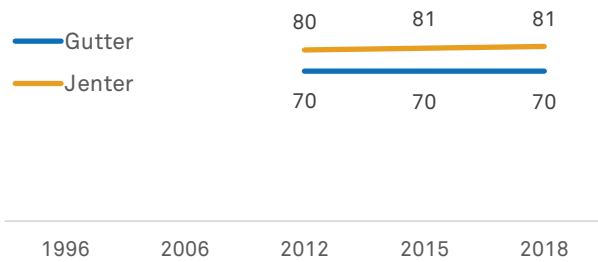
Ungdom i Oslo er minst like optimistiske som ungdom andre steder i landet når det gjelder det å fullføre videregående og å få et godt og lykkelig liv.

Flere ungdom i Oslo tror derimot at de vil komme til å bli boende i kommunen sin som voksen, og det er også flere som tror de kommer til å ta høyere utdanning. Disse forholdene kan riktignok henge sammen fordi ungdom utenfor de større byene som regel må flytte for å kunne ta høyere utdanning.

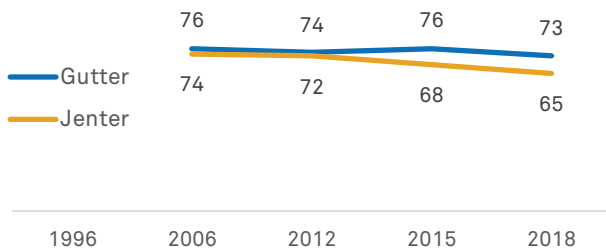
Det er samtidig flere unge i Oslo enn i resten av landet som tror de kommer til å bli arbeidsledige.

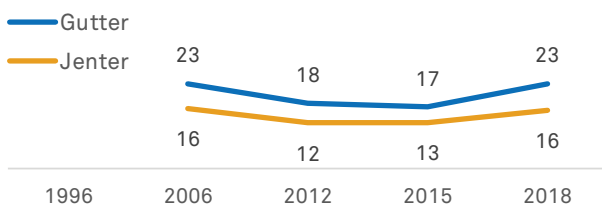
Prosentandel som tror at de vil ta utdanning på universitet eller høyskole. 2012–2018 (9. trinn til Vg1)

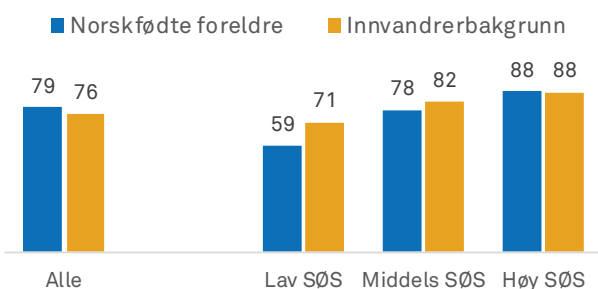
Prosentandel som tror at de vil få et godt og lykkelig liv. 2006–2018 (9. trinn til Vg1)

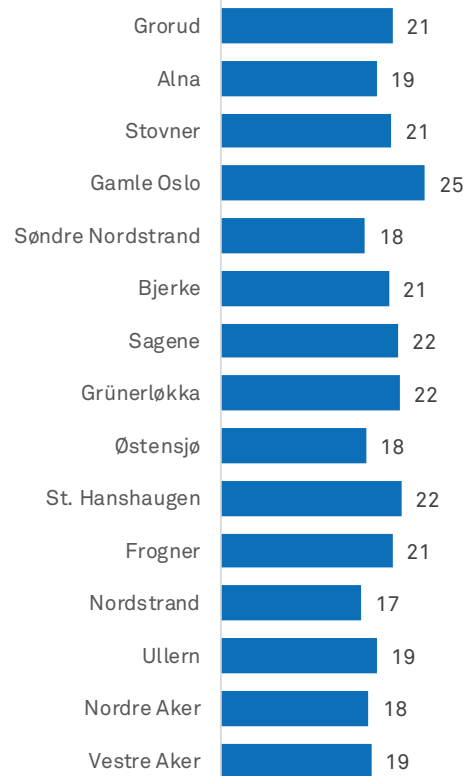
Prosentandel som tror at de noen gang kommer til å bli arbeidsledig. 2006–2018 (9. trinn til Vg1)

Prosentandel som tror at de kommer til å ta høyere utdanning – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

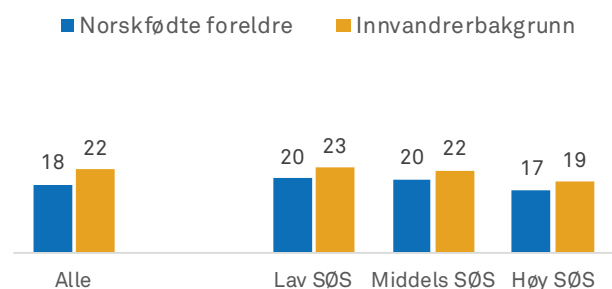
Prosentandel i ulike bydeler som tror at de noen gang kommer til å bli arbeidsledig. 2018.

Arbeidsledighet

20 prosent av ungdommene i Oslo tror at de noen gang kommer til å bli arbeidsledige. Andelen er noe høyere blant unge med innvandrerbakgrunn, og det er noe vanligere at ungdom som vokser opp i familier med relativt få sosioøkonomiske ressurser, tror de vil bli arbeidsledige. Forskjellene er imidlertid ikke spesielt store, og kanskje mindre enn det en kunne anta med tanke på hva slags framtid utsikter ungdom med ulik bakgrunn har?

Prosentandel som tror at de noen gang kommer til å bli arbeidsledig – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Mediebruk

I løpet av kort tid har det skjedd noe i retning av en digital revolusjon, og i dag er det for de fleste vanskelig å se for seg et liv uten å ha tilgang til venner og all verdens informasjon gjennom telefoner som ikke er større enn at de får plass i en bukselomme. Ung i Oslo viser at de aller fleste ungdommer i 2018 bruker en god del tid i hverdagen på ulike typer skjermaktiviteter – men det varierer også mye ungdommene imellom når det gjelder hvor mye disse aktivitetene opptar dem. Det varierer også en god del hva slags type aktiviteter det er snakk om. Sosiale medier er det som tar mest tid, men det er også mange som bruker mye tid på å se på serier, filmer eller å se på YouTube.

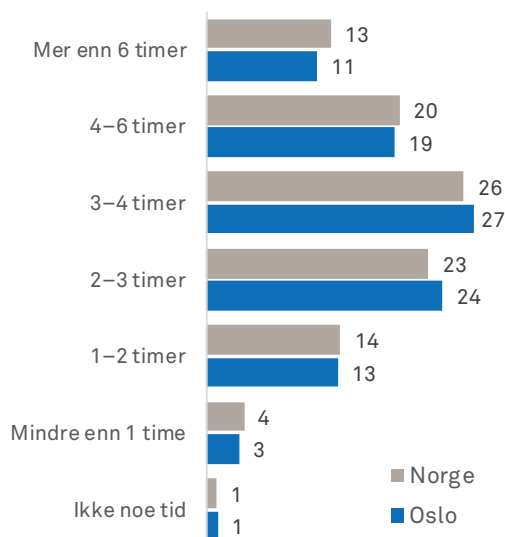
Ungdom bruker stadig mer tid foran en skjerm. Mens 47 prosent brukte minst tre timer hver dag foran en skjerm i 2015, er dette økt til 58 prosent i 2018. For både gutter og jenter er det stadig flere som bruker mye tid på sosiale medier, og blant guttene har det vært en klar økning i andelen som spiller på dataspill. Å se på TV er derimot en aktivitet som stadig færre driver med.

Gutter bruker noe mer tid samlet sett på skjermaktiviteter enn jenter, og det er betydelige forskjeller i hva slags aktiviteter gutter og jenter holder på med. Mens gutter bruker langt mer tid på dataspill enn jenter, er det flere jenter enn gutter som bruker mye tid på sosiale medier.

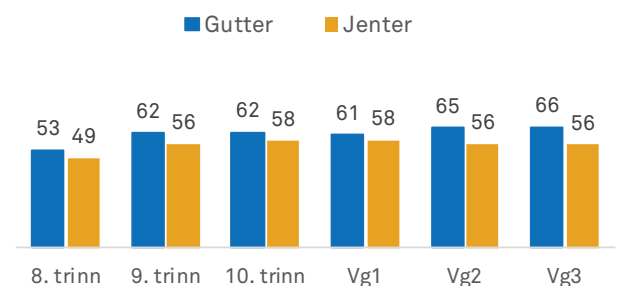
Tidsbruken på skjermaktiviteter øker fra 8. til 9. trinn. Fra 10. trinn og utover på videregående er det derimot bare små forskjeller i andelen som bruker mye tid foran en skjerm.

Det er små forskjeller i hvor mye tid ungdom i Oslo og i resten av landet bruker på skjermaktiviteter.

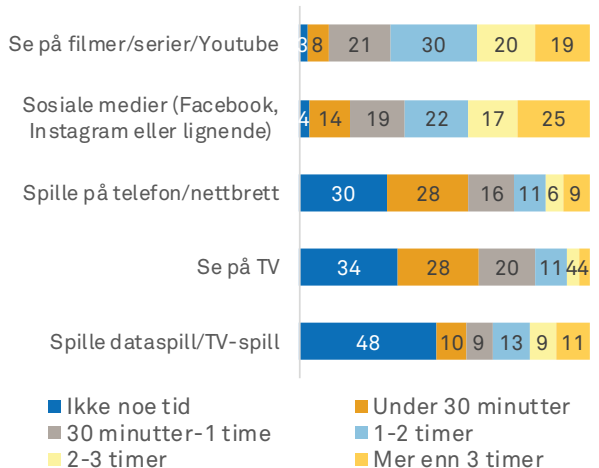
Utenom skolen, hvor lang tid bruker du vanligvis foran en skjerm i løpet av en dag? Prosent i Oslo og resten av Norge

Prosentandel av gutter og jenter på ulike trinn som bruker minst tre timer daglig foran en skjerm. Oslo 2018

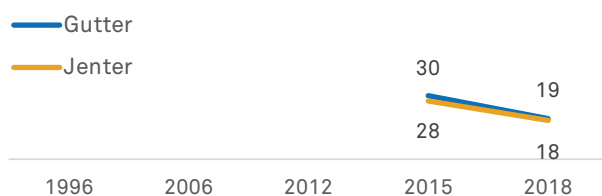
Hvor mye tid bruker du på følgende en gjennomsnittsdag? Prosent

Prosentandel gutter og jenter som bruker minst tre timer daglig foran en skjerm. 2015–2018

Prosentandel gutter og jenter som bruker minst én time daglig på å se på TV. 2015–2018

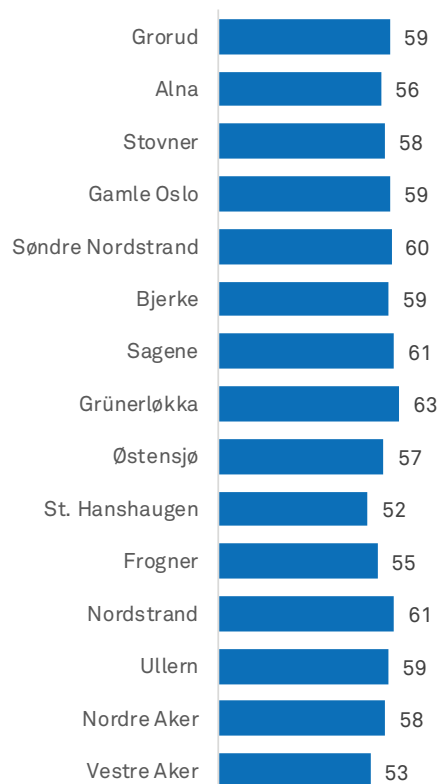
Prosentandel gutter og jenter som bruker minst én time daglig på dataspill. 2015–2018

Prosentandel gutter og jenter som bruker minst én time daglig på sosiale medier. 2015–2018

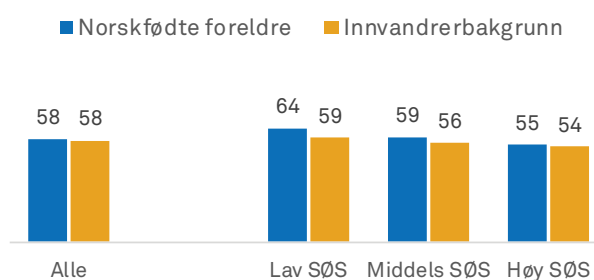
Prosentandel i ulike bydeler som bruker minst tre timer daglig foran en skjerm. 2018.

Skjermaktivitetenes sosiale profil

Ungdom som vokser i familier med lav sosioøkonomisk status, bruker noe mer tid på skjermaktiviteter sammenliknet med de med mange ressurser hjemme. Det er også noe variasjoner mellom bydelene: ungdom i bydelene St. Hanshaugen, Vestre Aker, Frogner og Alna bruker minst tid. Innvandrerbakgrunn har derimot lite å si for hvor mye tid ungdom bruker foran en skjerm.

Prosentandel som bruker minst tre timer daglig foran en skjerm – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Hjemme og ute med venner

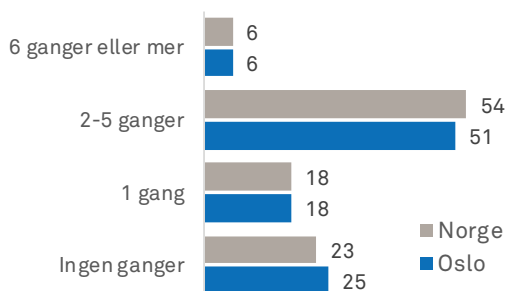
I ungdomsforskningen har det vært vanlig å skille mellom uteorientert og hjemmeorientert fritidsmønster. Mens hjemmeorientert fritid tradisjonelt har gitt foreldre gode muligheter til å ha oversikt over hva ungdom driver med, har ungdom større spillerom til å utforske ungdomstiden på egen hånd når de oppholder seg utenfor hjemmet.

Mulighetene til å utforske ungdomstiden på gutte- og jenterommet gjennom internett har nok bidratt til å vaske ut en del av dette skillet, samtidig som mangfoldet av digitale kommunikasjonsformer har gjort behovet mindre for å møte venner rent fysisk. Trolig er det resultater av denne teknologiske utviklingen vi ser spor av i Ung i Oslo, som viser en betydelig nedgang i løpet av de siste 20 årene i andelen som bruker mye av fritiden som «ute» sammen med venner. I 1996 var det nærmere 80 prosent som brukte minst to kvelder i uka til å henge rundt sammen med venner, mot 35 prosent i 2018. Nedgangen har vært tydelig for både gutter og jenter og var størst mellom 2006 og 2012 – i perioden da alle ungdommer etterhvert hadde sin egen smarttelefon. Sammenliknet med den forrige Ung i Oslo-undersøkelsen i 2015 har det derimot vært en liten økning i andelen som er ute med venner om kvelden.

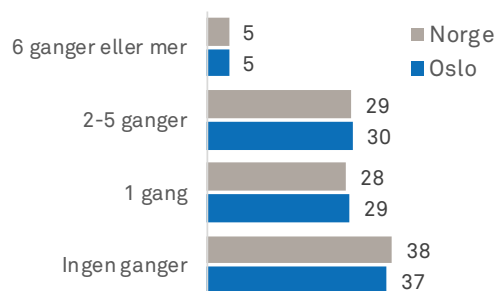
På tilsvarende måte, men mindre dramatisk, har det vært en tydelig nedgang i andelen som er sammen med venner hjemme hos hverandre. De aller siste årene har nedgangen vært sterkest blant gutter. Det er likevel slik at flertallet av ungdommene har vært hjemme hos hverandre minst et par ganger i uka, noe som viser at hjemmet som fysisk møteplass fortsatt har en viss betydning i ungdomstiden.

Å være hjemme hos hverandre er med noen unntak mer utbredt på vestkanten enn på østkanten. Det er mer vanlig at ungdom med norskfødte foreldre og ungdom med høy sosioøkonomisk familiestatus er hjemme hos hverandre enn blant andre ungdommer. Å henge ute med venner har derimot en mindre tydelig sosial profil enn det hjemmeorienterte fritidsmønsteret – og blir vanligere desto eldre ungdommene blir – i hvert fall fram til de begynner på videregående.

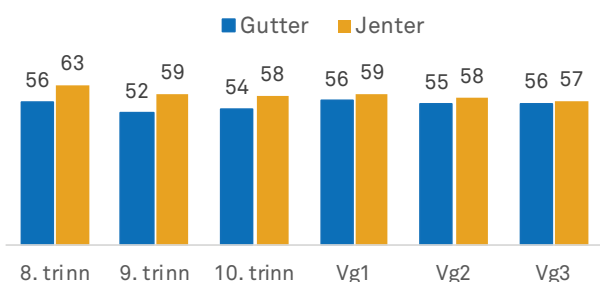
Hvor mange ganger har du vært sammen med venner hjemme hos deg eller hos dem i løpet av siste uka? Prosent i Oslo og resten av Norge

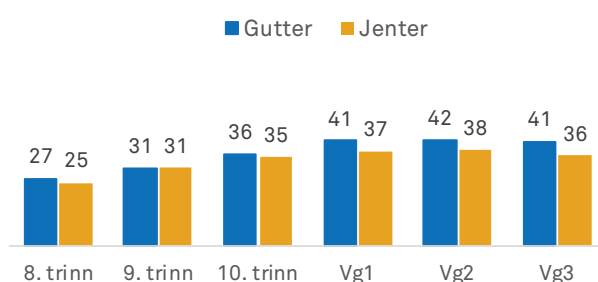
Hvor mange ganger har du brukt størsteparten av kvelden ute sammen med venner? Prosent i Oslo og resten av Norge

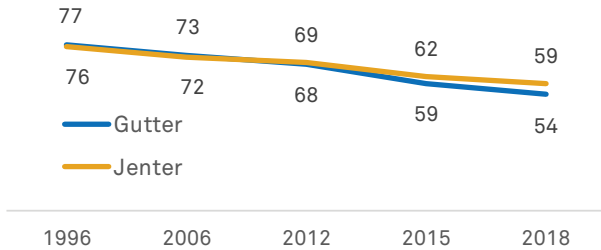
Prosentandel av gutter og jenter på ulike trinn som har vært hjemme med venner minst to ganger siste uke. Oslo 2018

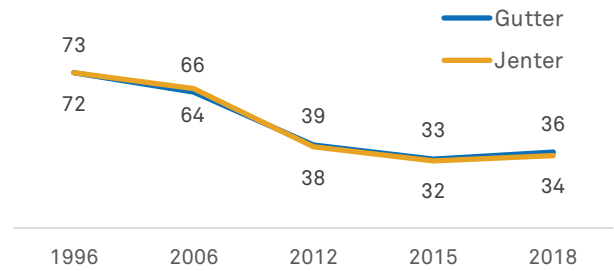
Prosentandel av gutter og jenter på ulike trinn som har vært ute med venner størsteparten av kvelden minst to ganger siste uke. Oslo 2018

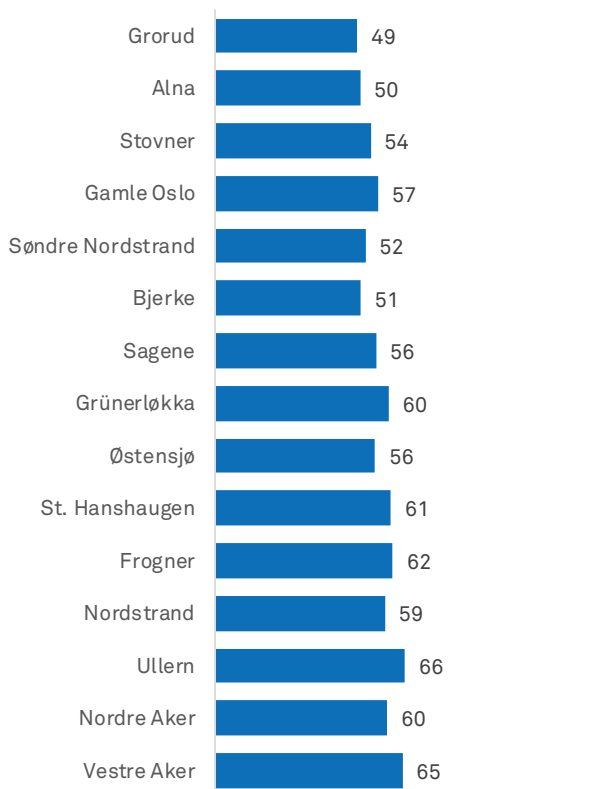
Prosentandel gutter og jenter som har vært hjemme med venner minst to ganger siste uke. 1996–2018 (9. trinn til Vg1)

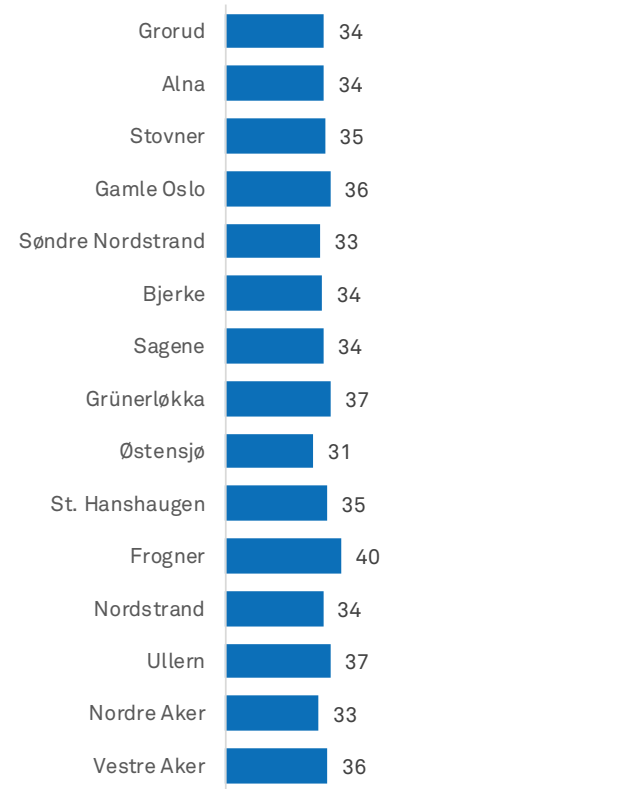
Prosentandel gutter og jenter som har vært ute med venner størsteparten av kvelden minst to ganger siste uke. 1996–2018 (9. trinn til Vg1)

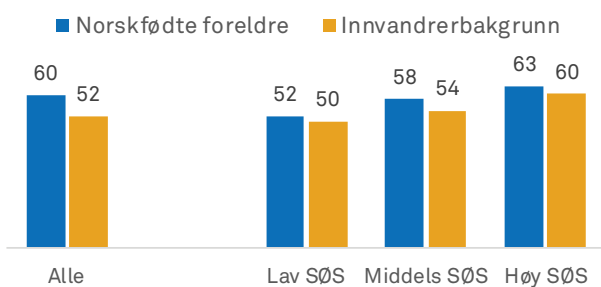
Prosentandel i ulike bydeler som har vært hjemme med venner minst to ganger siste uke. 2018.

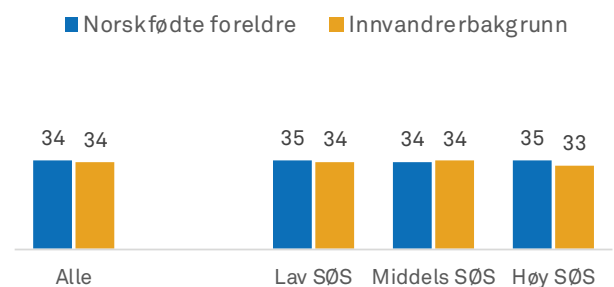
Prosentandel i ulike bydeler som har vært ute med venner størsteparten av kvelden minst to ganger siste uke. 2018.

Prosentandel som har vært hjemme med venner minst to ganger siste uke – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Prosentandel som har vært ute med venner størsteparten av kvelden minst to ganger siste uke – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Organisert fritid

Organisasjoner, klubber, lag og foreninger er viktige sosiale arenaer, og gir andre erfaringer og læringsbetingelser enn skolen og mer uformelle situasjoner. På sitt beste gir deltakelse i organiserte fritidsaktiviteter ungdom mulighet til å utvikle sine evner. De lærer å fungere i et fellesskap, ytre egne meninger, og å jobbe målrettet.

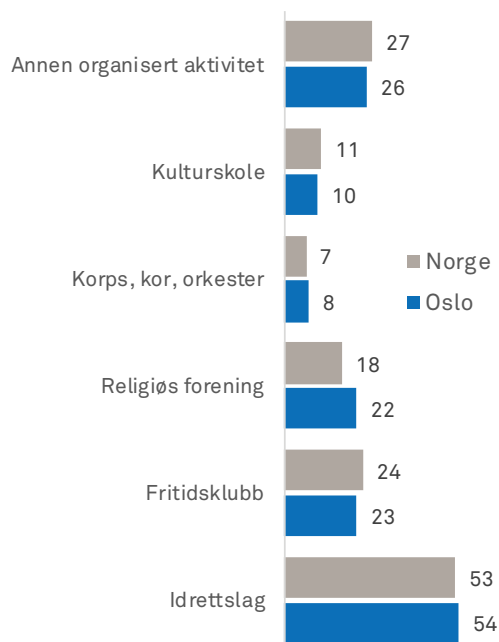
Det store flertallet av ungdom i Oslo deltar i en organisert fritidsaktivitet. 75 prosent har i løpet av måneden før de svarte på spørreskjemaet vært med på en eller annen aktivitet i idrettslag, fritidsklubb, korps, religiøs forening eller en annen organisasjon eller klubb. De fleste hadde vært med på minst fem aktiviteter. Aktivitetsnivået går tydelig ned ettersom ungdom blir eldre, og på hvert klassetrinn er gutter noe mer aktive enn jenter. Ungdom fra høyere sosiale lag er generelt mer aktive enn ungdom fra lavere lag, mens ungdom med innvandrerbakgrunn i gjennomsnitt er noe mindre aktive enn ungdom med norskfødte foreldre. Det er likevel liten forskjell mellom de to sistnevnte når vi sammenlikner ungdom med tilsvarende sosial bakgrunn.

Selv om ungdom bruker mye mer tid på sosiale medier og dataspill enn før, er det ingen tegn til at dette har gått ut over deltakelsen i organiserte fritidsaktiviteter. Blant jentene har det vært en liten økning siden 2012, mens tallene for guttene er så å si identiske over tid.

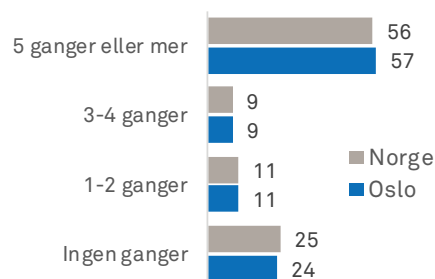
Idretten er den organiserte fritidsaktiviteten som desidert flest ungdommer deltar i. Andelen som er aktive i idrett, synker mye med alder. Idretten har en tydelig sosial profil, med et høyere aktivitetsnivå i vest enn i øst, og rekrutterer langt flere ungdom fra høyere enn lavere sosiale lag.

Fritidsklubbene spiller også en viktig rolle for ungdom i Oslo. Hver fjerde ungdom har vært i fritidsklubb siste måned. Sammenliknet med idretten er den sosiale profilen motsatt, med langt større deltakelse i øst enn i vest, og der unge med innvandrerbakgrunn deltar langt oftere enn ungdom med norskfødte foreldre, også uavhengig av sosioøkonomisk status. Deltakelsen har holdt seg nokså stabil siden 2006. I likhet med idretten appellerer fritidsklubbene i størst grad til de yngste tenåringene.

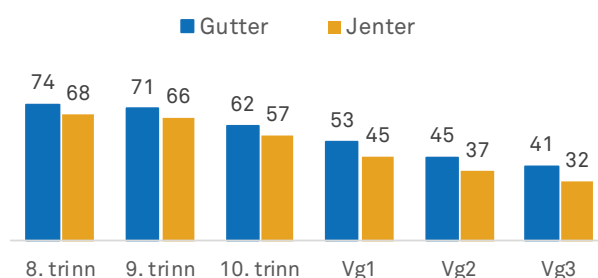
Har du i løpet av siste måned vært med på aktiviteter i følgende organisasjoner, klubber eller lag? Prosent i Oslo og resten av Norge

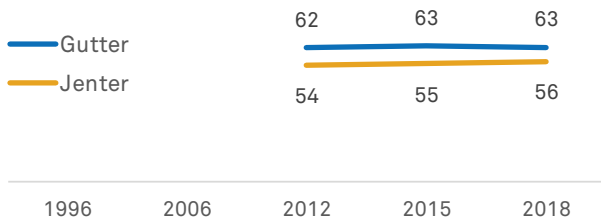
Antall ganger ungdom har vært med på organiserte fritidsaktiviteter i løpet av siste måned. Prosent i Oslo og resten av Norge

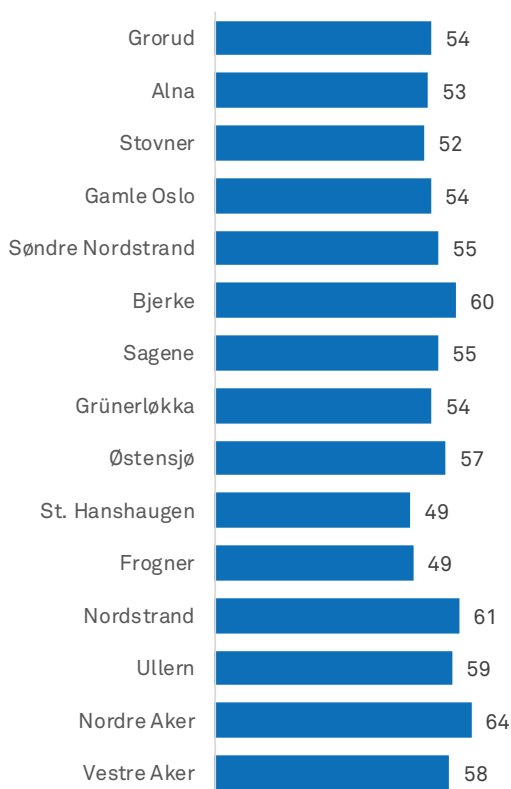
Prosentandel av gutter og jenter på ulike trinn som har deltatt på minst fem organiserte fritidsaktiviteter siste måned. Oslo 2018

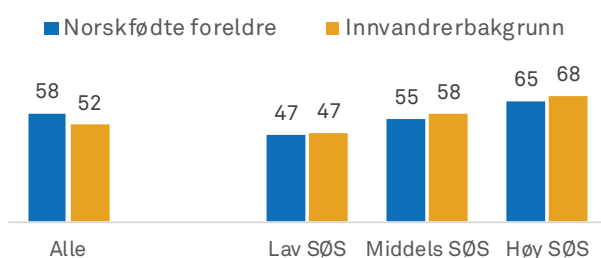
Prosentandel som har deltatt på minst fem organiserte fritidsaktiviteter siste måned. 2012–2018 (9. trinn til Vg1)

Prosentandel i ulike bydeler som har deltatt på minst fem organiserte fritidsaktiviteter siste måned. 2018

Prosentandel som har deltatt på minst fem organiserte fritidsaktiviteter siste måned – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

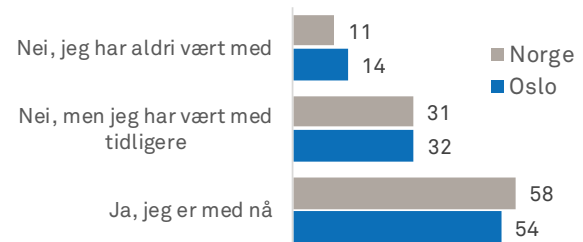

Deltakelse i organiserte fritidsaktiviteter

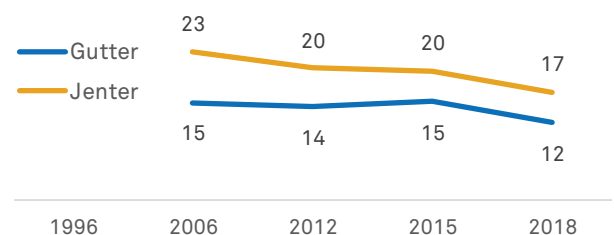
I Ung i Oslo er det å være «aktivt med på organiserte fritidsaktiviteter» definert som å ha vært med på minst fem aktiviteter siste måned.

For å fange opp hvor mange som aldri har vært med i organiserte fritidsaktiviteter, blir ungdommene spurt om de har vært med i noen organisasjoner, klubber eller lag etter at de fylte 10 år.

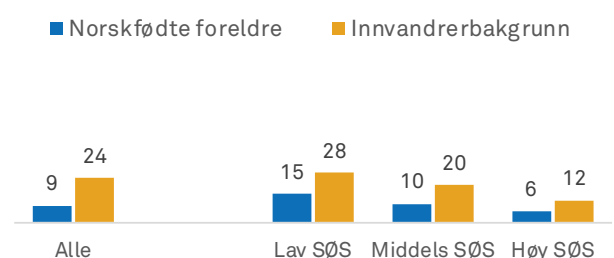
Er du, eller har du tidligere vært, med i noen organisasjoner, klubber eller lag etter at du fylte 10 år? Prosent i Oslo og resten av Norge

Prosentandel som aldri har vært med i noen organisasjoner, klubber eller lag. 2006–2018 (9. trinn til Vg1)

Prosentandel som har aldri har vært med i noen organisasjoner, klubber eller lag – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Idrettslag

Idrettslagene organiserer mange unge, rundt halvparten av alle tenåringene i Oslo. Tallene har vært nokså stabile siden 2012, med en liten nedgang blant guttene.

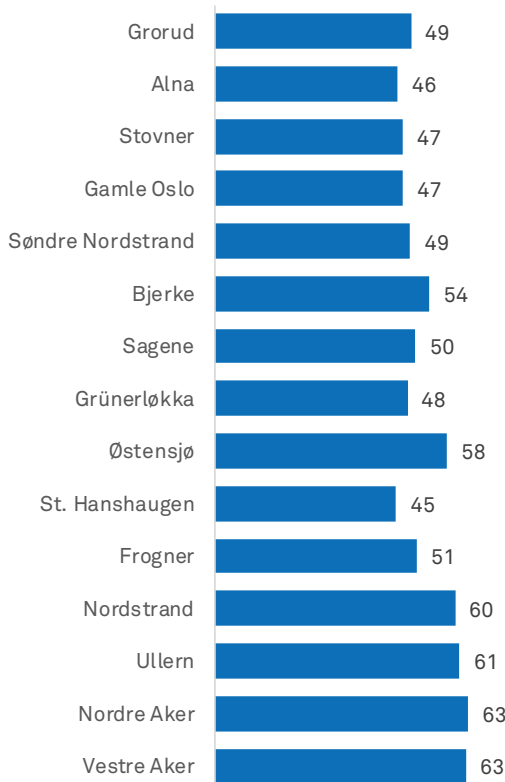
Det er flest som deltar i organisert idrett i 8. trinn, der rundt 7 av 10 er med – mot 3 av 10 på Vg3. Dette betyr at 4 av 10 ungdommer slutter i et idrettslag i løpet av tenårene.

På alle klassetrinn er det litt færre jenter enn gutter som deltar i idrettslagene. Samtidig øker kjønnsforskjellene utover i ungdomsalderen fordi jenter slutter i noe større grad enn gutter.

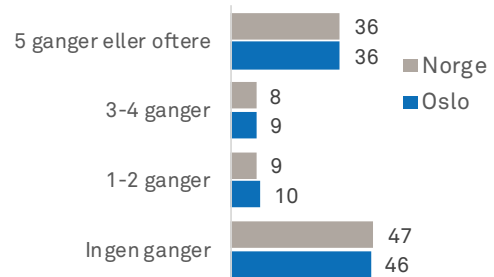
Idrettslagene organiserer omtrent like mange ungdommer i Oslo som ellers i landet.

Deltakelsen i idrettslagene har en tydelig sosial profil. Ungdom med norskfødte foreldre fra høyere sosiale lag er langt mer aktive enn ungdom fra lavere sosiale lag med innvandrerbakgrunn. Dette gjenspeiler seg også i forskjeller mellom bydelene, der idretten står en god del sterkere i ytre vest og i bydelene Nordstrand og Østensjø enn andre steder.

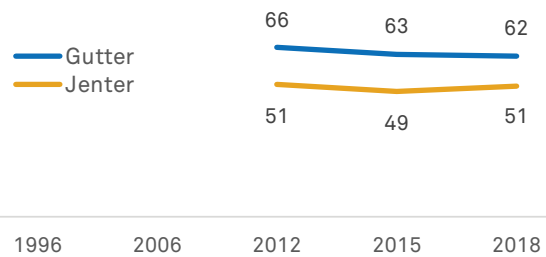
Prosentandel i ulike bydeler som har deltatt i en aktivitet i et idrettslag siste måned. 2018.

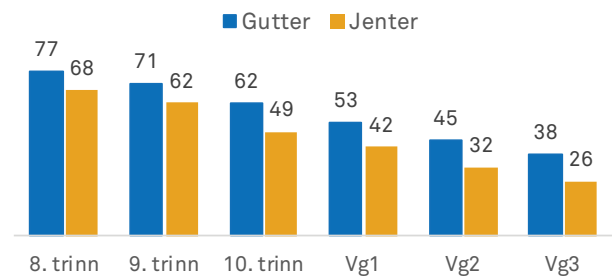
Hvor mange ganger du har deltatt i en aktivitet i et idrettslag siste måned? Prosent i Oslo og resten av Norge

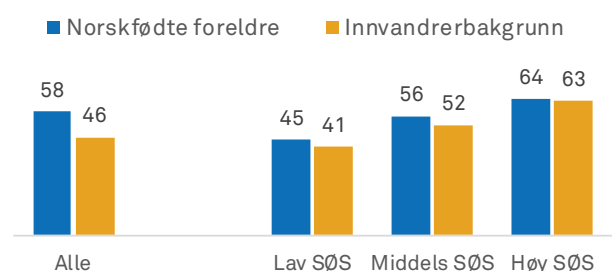
Prosentandel som har deltatt i en aktivitet i et idrettslag siste måned. 2012–2018 (9. trinn til Vg1)

Prosentandel av gutter og jenter på ulike trinn som har deltatt i en aktivitet i et idrettslag siste måned. Oslo 2018

Prosentandel som har deltatt i en aktivitet i et idrettslag siste måned – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Fritidsklubb

Omtrent en av fire tenåringer i Oslo som har vært i en fritidsklubb eller ungdomsklubb i løpet av den siste måneden. Dette tallet har vært nokså stabilt siden 2012.

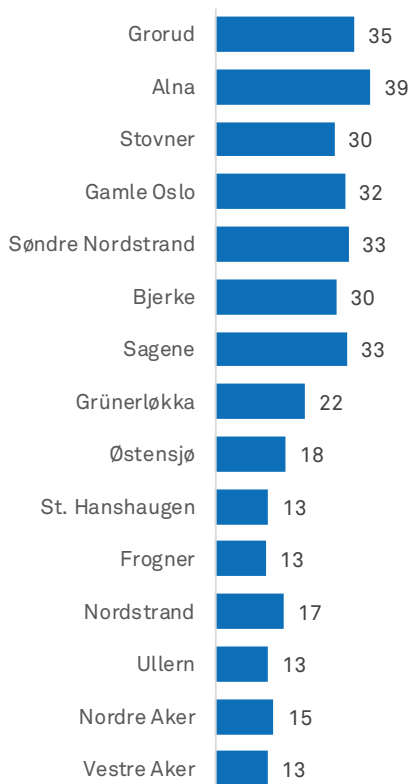
Mange bruker klubben en eller to ganger i måneden, og rundt 5 prosent har vært i klubben fem ganger eller mer.

Andelen som bruker fritidsklubbene, er høyest på 8. trinn, der rundt 3 av 10 bruker klubbene. Bruken synker gradvis gjennom tenårene og blant ungdom på Vg3 er det rundt 1 av 10 som har brukt klubben.

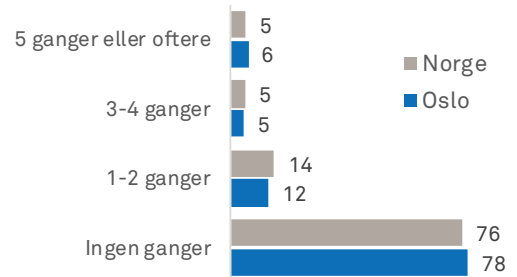
Hvor mange som bruker fritidsklubbene, varierer mye med hvor i byen ungdommene bor. Mens 30–40 prosent bruker fritidsklubben i de fleste av Oslos østlige bydeler, er tallene 13–15 prosent i flere av de vestlige.

De store bydelsforskjellene har nok sammenheng med at tilbudet varierer, men kan også være et resultat av at klubbene i større grad appellerer til for eksempel unge med innvandrerbakgrunn, som benytter seg av klubbtilbudet i langt større grad enn ungdom med norskfødte foreldre.

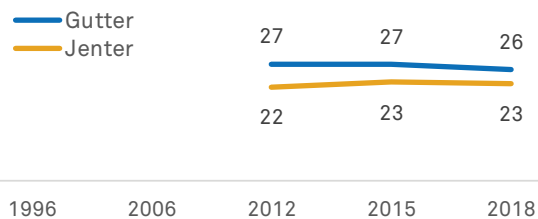
Prosentandel i ulike bydeler som har vært i fritidsklubb eller ungdomsklubb siste måned. 2018.

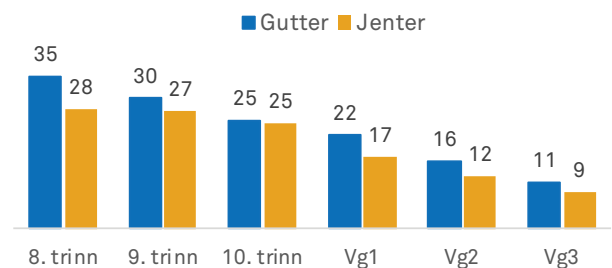
Hvor mange ganger har du vært i en fritidsklubb eller ungdomsklubb siste måned? Prosent i Oslo og resten av Norge

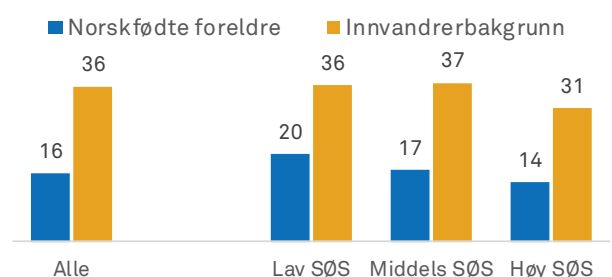
Prosentandel som har vært i en fritidsklubb eller ungdomsklubb siste måned – i 2012, 2015 og 2018 (9. trinn til Vg1).

Prosentandel av gutter og jenter på ulike trinn som har vært i en fritidsklubb eller ungdomsklubb siste måned. Oslo 2018

Prosentandel som har vært i en fritidsklubb eller ungdomsklubb siste måned – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Trening

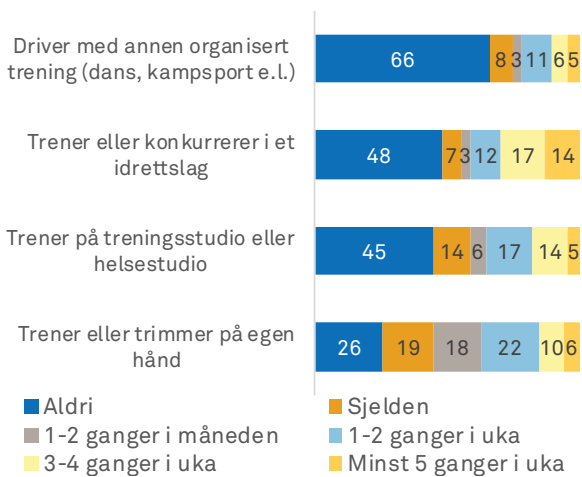
Å trene på fritiden er en populær aktivitet som mange driver med. Mens mange spiller fotball eller håndball, går på ski eller driver med andre typer idrett gjennom et idrettslag, trener andre på et treningssenter. Det er også mange unge som sykler eller løper seg en tur, enten alene eller sammen med andre.

Ung i Oslo viser at 8 av 10 trener en eller flere ganger i uka. Noen flere gutter trener sammenliknet med jenter, men kjønnsforskjellene er relativt små og har blitt mindre over tid. Blant de som trener minst én gang i uka, er det idrettslagene som flest trener i. Og selv om det er mange som slutter med organisert idrett utover ungdomsalderen, er det likevel mange som fortsatt driver med en eller annen form for trening også mot slutten av tenårene. Dette betyr at mange av de som slutter i idrettslag, fortsetter å trene for eksempel på et treningssenter eller for seg selv.

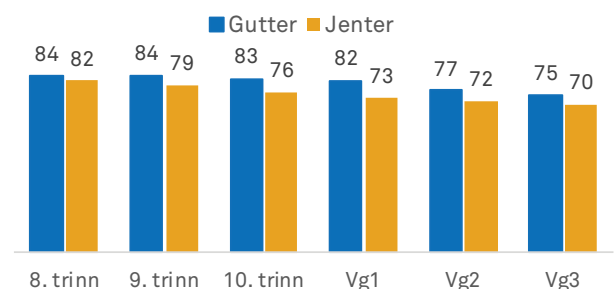
Fra 2012 og fram til 2018 har det vært en jevn økning i andelen som trener minst én gang i uka. Økningen har vært større for jenter enn for gutter. De siste årene er det flere jenter som trener i idrettslag. For guttene er det like mange som trener i idrettslag som før, men det har vært en økning i hvor mange som trener på treningsstudio og på annen organisert trening utenfor idrettslagene.

Det er langt flere med norskfødte foreldre enn med innvandrerbakgrunn som trener, og det er langt vanligere at ungdom som vokser opp i familier med høy sosioøkonomisk status trener enn blant ungdom med lavere familiestatus. Den sosiale treningsprofilen gjenspeiler seg også i tydelige og systematiske forskjeller mellom bydelene, der nær 9 av 10 trener ukentlig i de vestlige bydelene og i Nordstrand, mot rundt 7 av 10 i de fleste av de østlige bydelene.

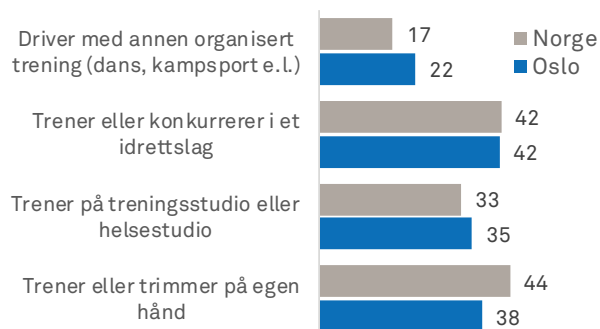
Hvor ofte driver du med følgende aktiviteter? Oslo 2018

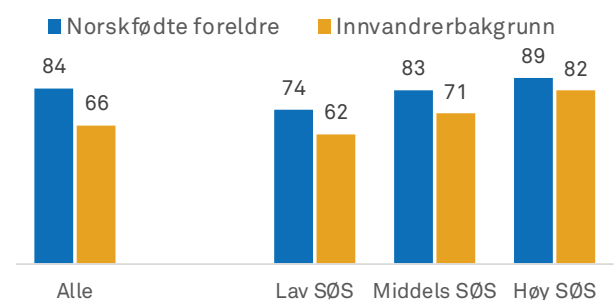
Prosentandel av gutter og jenter på ulike trinn som trener en eller flere ganger i uka. Oslo 2018

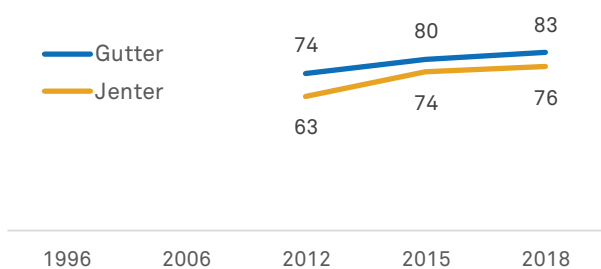
Prosentandel som ukentlig driver med ulike former for trening. Oslo og resten Norge.

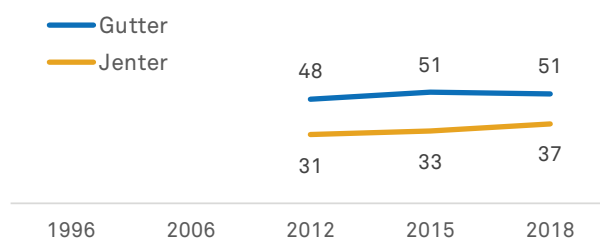
Prosentandel som trener en eller flere ganger i uka – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Prosentandel som trener en eller flere ganger i uka. 2012–2018 (9. trinn til Vg1)

Prosentandel som trener en eller flere ganger i uka i et idrettslag. 2012–2015 (9. trinn til Vg1)

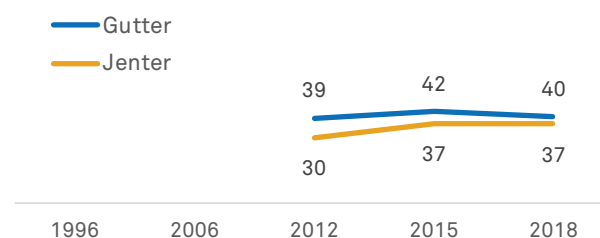

Trening

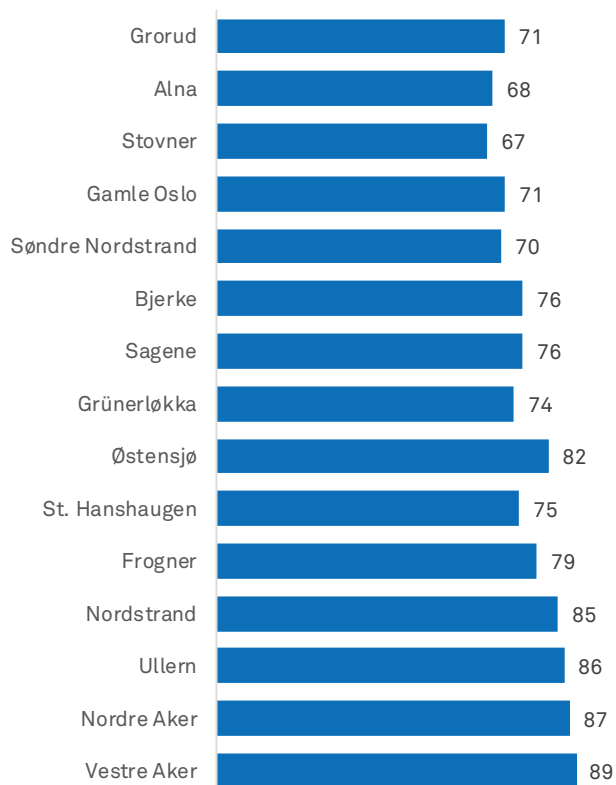
I Ung i Oslo-undersøkelsene blir ungdom spurt om hvor ofte de trener på ulike arenaer. Samlet er det litt flere gutter enn jenter som trener jevnlig.

Gutter og jenter har litt ulike treningsmønstre. Mens flere gutter trener i idrettslagene eller på et treningssenter, er det flere jenter enn gutter som trener gjennom dans og andre typer organisert trening.

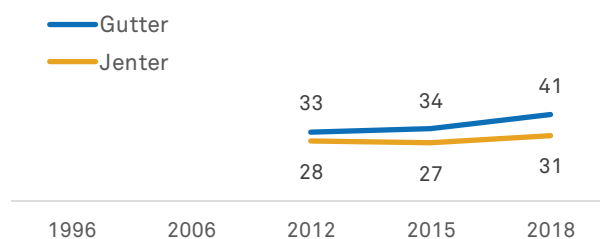
Prosentandel som trener en eller flere ganger i uka på egenhånd. 2012–2018 (9. trinn til Vg1)

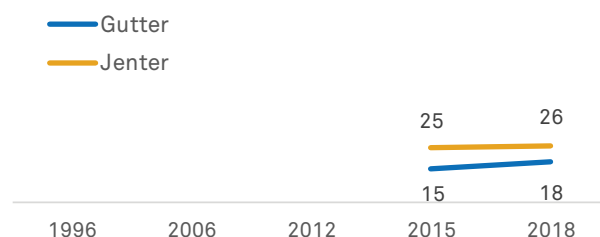
Prosentandel i ulike bydeler som trener en eller flere ganger i uka. 2018.

Prosentandel som trener en eller flere ganger i uka på et treningssenter. 2012–2018 (9. trinn til Vg1)

Prosentandel som trener en eller flere ganger i uka med annen organisert trening (dans, kampsport etc). 2015–2018 (9. trinn til Vg1)

Kosthold

Ungdomstiden er preget av at kroppen utvikler seg raskt og behovet for næringsstoffer øker. Det vi spiser og drikker påvirker helsa vår. Et sunt kosthold og god ernæring kan redusere risiko for en rekke sykdommer, og er avgjørende for vekst og utvikling i ungdomstiden. Gode kostholdsvaner etableres også tidlig og tas med videre i livet. Folkehelseinstituttet anbefaler at et sunt kosthold blant annet bør inneholde grove kornprodukter, grønnsaker, frukt, fisk, fugl og kjøtt. Samtidig bør inntaket av sukker reduseres.

Større autonomi fra foreldre og bedre tilgang til penger gjør at ungdom har mer kontroll over eget kosthold enn da de var barn. Fristelsene er store, og for mange er det lett å velge usunne drikke- og matvarer.

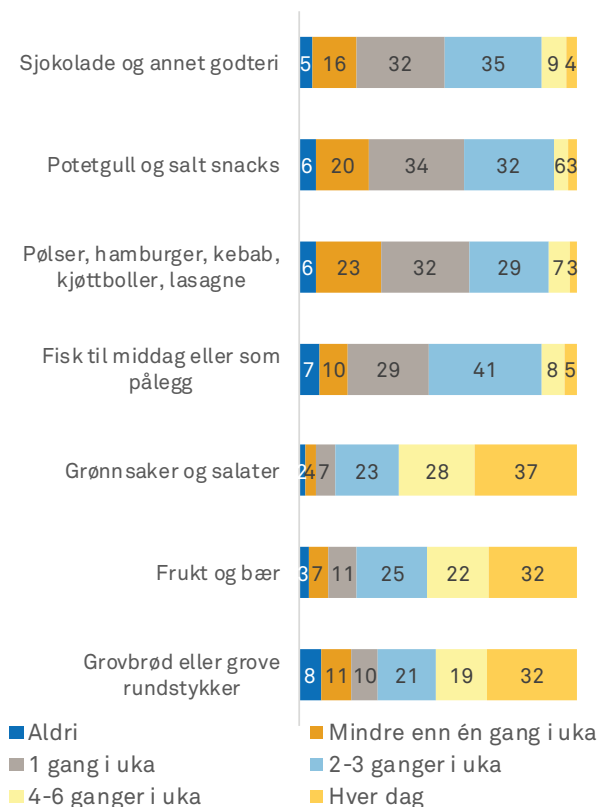
I Ung i Oslo ble ungdom bedt om å oppgi hvor ofte de spiser ulike typer av mat, og hvor ofte de inntar ulike typer drikke. Ser vi på de sunne matvanene, som det å spise frukt og grønt og bruken av grove brødtyper, er det stor variasjon. Rundt en av tre spiser slike produkter hver dag, samtidig som en god del sjelden får i seg denne typen mat. Også bruken av melk varierer mye ungdom imellom.

Selv om de aller fleste drikker vanlig vann hver eneste dag, drikker fem prosent vann sjeldnere enn én gang i uka. Flertallet av ungdom spiser fisk til middag eller som pålegg minst en gang i uka. Det samme gjelder kjøttdeigbaserte produkter som pølser og hamburgere.

De fleste spiser også godteri eller snacks hver uke. Ni prosent bruker sukkerholdige drikker hver eneste dag, mens færre bruker lettbrus eller andre lett-drikker. Omfanget av energidrikk er enda lavere, og det er kun tre prosent som drikker dette hver dag.

Det er flere av ungdommene i vest enn i øst som jevnlig spiser grønnsaker og salat. Andelen som spiser godteri jevnlig, er forholdsvis lav i alle bydeler.

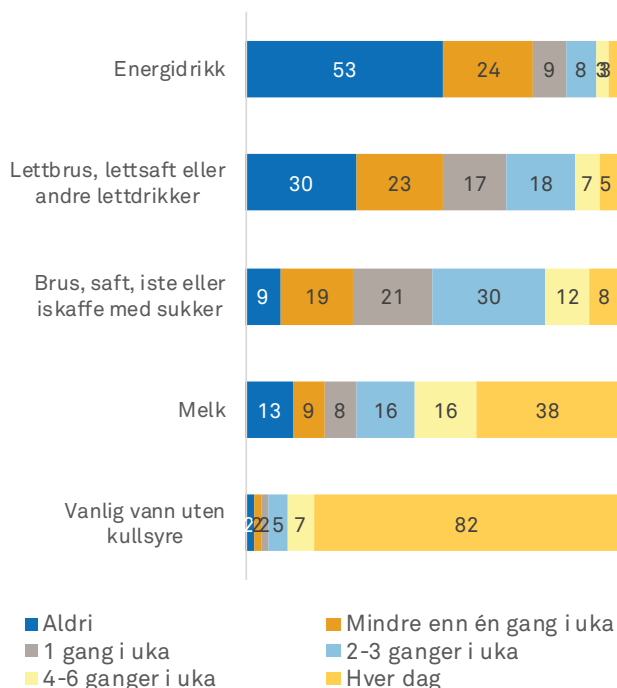
Hvor ofte spiser ungdom vanligvis ulike former for mat. Oslo 2018

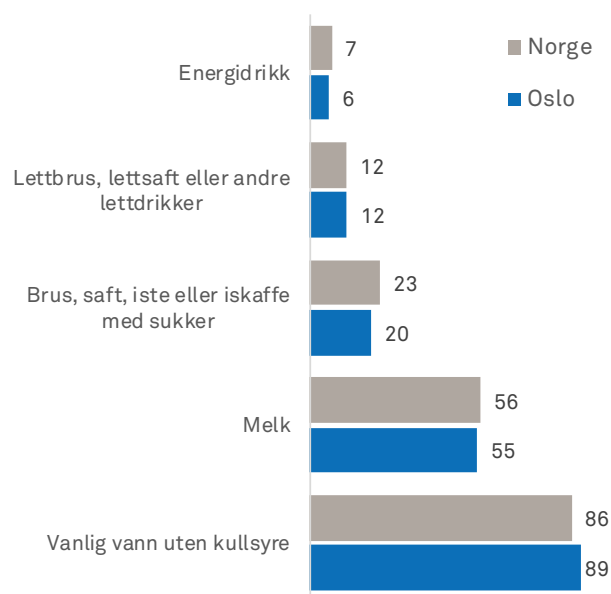
Prosentandel som spiser ulike former for mat minst fire ganger i uka. Oslo og resten Norge

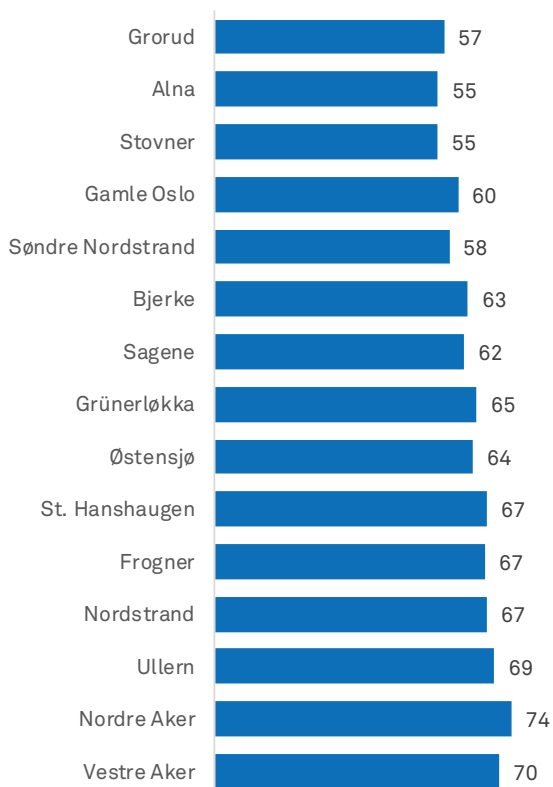
Hvor ofte ungdom vanligvis drikker ulike former for drikkevarer. Oslo 2018

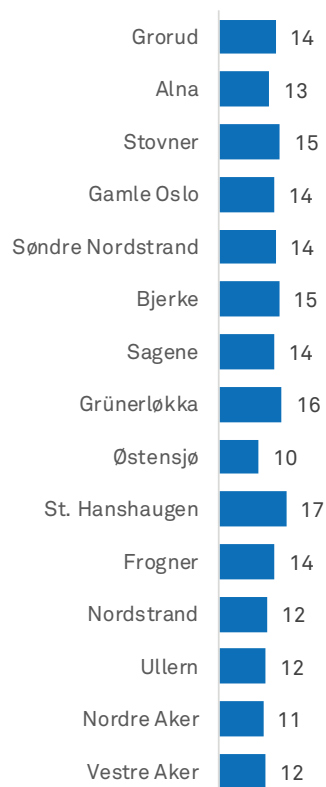
Prosentandel som spiser ulike typer mat minst fire ganger i uka. Oslo og resten Norge

Prosentandel i ulike bydeler som spiser grønnsaker og salat minst fire ganger i uka. 2018

Prosentandel i ulike bydeler som spiser godteri minst fire ganger i uka. 2018

Stress og press

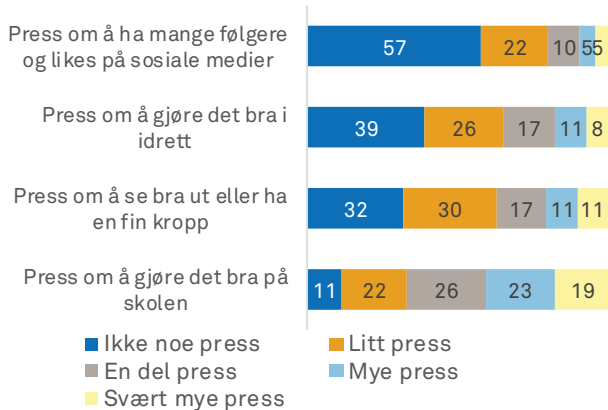
I diskusjonene om hvordan det er å være ung i dag, hører man ofte at ungdom opplever mye prestasjonspress med forventninger til den enkelte om å være best. Det handler om å se bra ut, om å være god på skolen og i idrett og samtidig lykkes gjennom sosiale medier.

Men hvor mange ungdommer opplever egentlig press i hverdagen – og hvor mange har problemer med å takle presset de står overfor? I Ung i Oslo blir ungdom spurt om de opplever press på områder som skole, kropp, idrett og sosiale medier. Svarene tyder på at det er stor variasjon når det gjelder hvor mye press ungdom opplever og på hvilke områder. På den ene siden er det mange som ikke opplever press i det hele tatt eller som bare opplever litt press. På den andre siden opplever 1 av 10 mye press på sosiale medier, 2 av 10 mye press på å gjøre det godt i idrett, 2 av 10 mye press om å se bra ut eller ha en fin kropp, og 4 av 10 mye press på å gjøre det godt på skolen. Skolen er altså det området som desidert flest opplever press på.

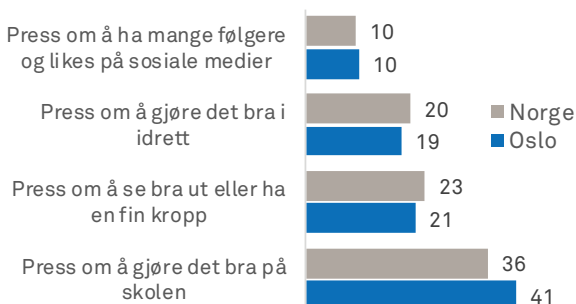
Går vi bak tallene, er det flere som opplever mye press på flere av disse områdene samtidig. En av fire opplever for eksempel mye press på minst to av disse områdene. Jenter opplever uansett alder langt mer press enn gutter. Det er også en viss sosial profil i pressopplevelsene, der unge i vest og ungdom med norskfødte foreldre opplever noe mer press enn ungdom i øst og unge med innvandrerbakgrunn.

Flertallet av ungdom har derimot ikke problemer med å takle presset de står overfor. Men en av tre har problemer «noen ganger» og 13 prosent har «ofte» problemer med å takle press. Det er grunn til å tro at spesielt den sistnevnte gruppen kan ha en del utfordringer i hverdagen. Ser vi nærmere på den sosiale profilen til denne gruppen, er den på mange måter motsatt av det som gjelder opplevd press, der unge med innvandrerbakgrunn, de som vokser opp i familier med lav sosioøkonomisk status og unge på øst er mer utsatt for denne typen negativt stress enn andre. Samtidig ser vi at jenter både er langt mer utsatt for press og langt flere har problemer med å takle presset enn gutter.

Opplever du press i hverdagen din? Oslo 2018

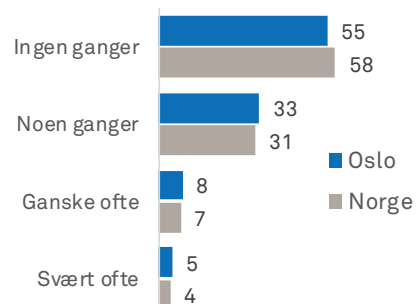
Prosentandel som opplever mye eller svært mye press på ulike områder. Oslo og resten Norge.

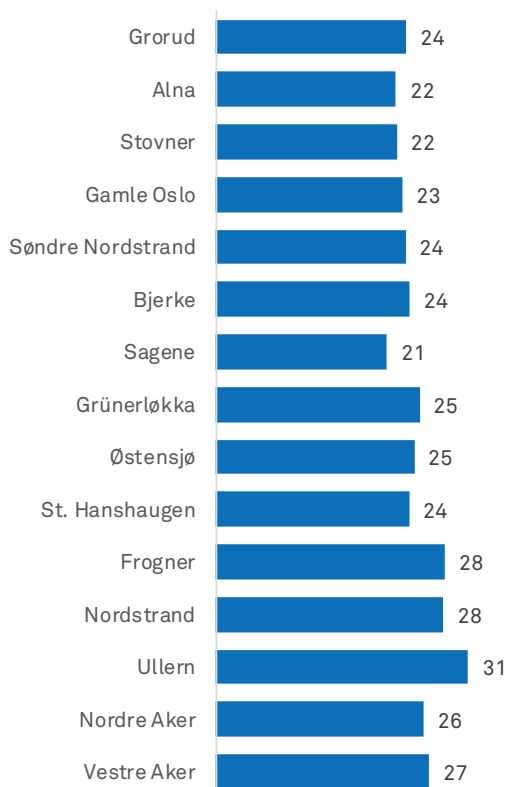
Negativt stress

Stress kan være positivt, som for eksempel når det gir deg ekstra energi som gjør deg bedre til å fokusere og prestere. Men stress kan også være negativt og i verste fall helsefarlig. Det negative stresset oppstår gjerne når det over tid er en tydelig ubalanse mellom de utfordringene en står overfor og de ressursene en har til å håndtere situasjonen. I Ung i Oslo er denne typen negativt stress kartlagt gjennom et spørsmål til de unge om de har opplevd så mye press den siste uka at de har hatt problemer med å takle presset.

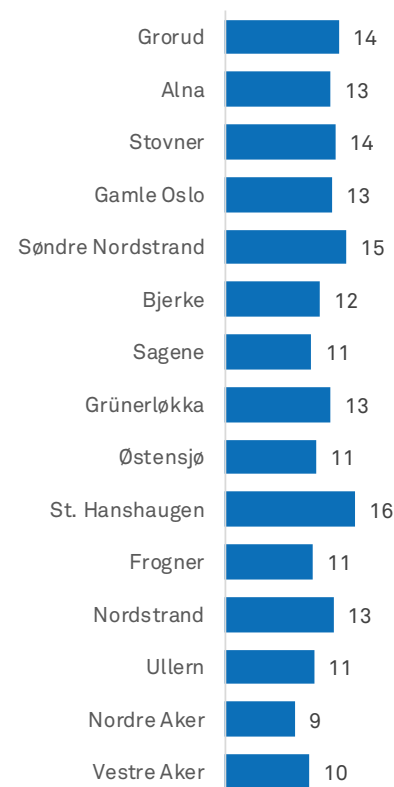
Har du opplevd så mye press den siste uka at du har hatt problemer med å takle det? Prosent i Oslo og resten av Norge

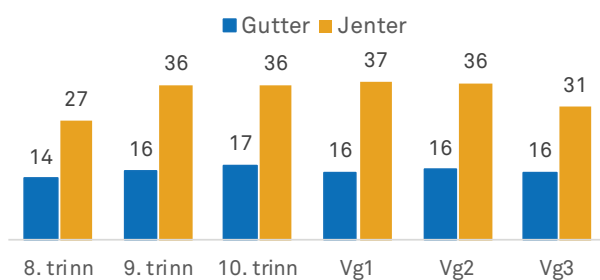
Prosentandel i ulike bydeler som opplever mye press på minst to områder. Oslo 2018

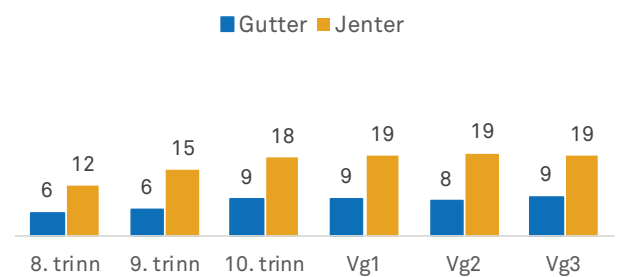
Prosentandel i ulike bydeler som ofte har opplevd så mye press at de har hatt problemer med å takle det. Oslo 2018

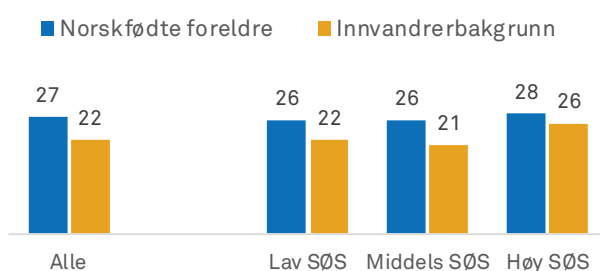
Prosentandel av gutter og jenter på ulike klassetrinn som opplever mye press på minst to områder. Oslo 2018

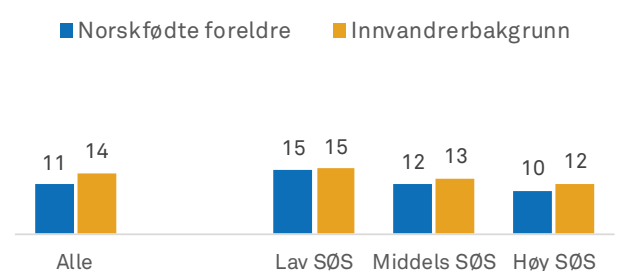
Prosentandel av gutter og jenter på ulike klassetrinn som ofte har opplevd så mye press at de har hatt problemer med å takle det. Oslo 2018

Prosentandel som opplever mye press på minst to områder – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Prosentandel som ofte har opplevd så mye press at de har hatt problemer med å takle det – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Helse og helseplager

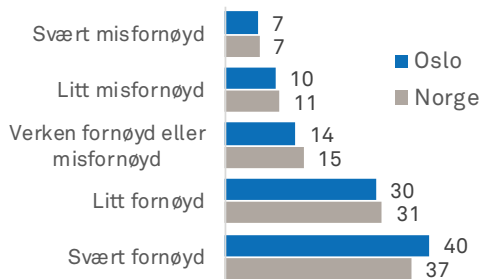
Generelt har ungdom god helse. Flertallet rammes sjelden eller aldri av ulike former for helseplager, og et stort flertall er også fornøyd med egen helse. Samtidig er 17 prosent av ungdommene i Oslo ikke fornøyd med helsa si, og en god del unge sliter med ulike typer av plager. Ung i Oslo viser at de mest utbredte fysiske plagene er hodepine, magevondt og smerter i nakke og skulder. For de fleste skjer dette bare noen få ganger, men 15 prosent sliter daglig med en eller annen form for fysisk helseplage. Når det gjelder psykisk helse, rapporterer de aller fleste om god psykisk helse. Det er samtidig en god del som har ulike psykiske helseutfordringer, der bekymringer og følelsen av at alt er et slit, er de mest utbredte. 19 prosent av ungdommene i Oslo har på kartleggingstidspunktet mange psykiske helseplager. Selv om denne typen plager for de fleste vil være forbigående, kan det være utfordrende nok for den unge der og da.

Generelt er det betydelige kjønnsforskjeller i omfanget av alle de kartlagte helseplagene. Mens ti prosent av guttene har hatt daglige fysiske plager, gjelder dette 21 prosent av jentene. Kjønnsforskjellene i psykiske helseplager er enda større, der 12 prosent av guttene og 27 prosent av jentene har mange psykiske plager. For begge kjønn øker andelen som opplever både de fysiske og psykiske plagene gjennom årene på ungdomsskolen, for deretter å flate ut i 16–17-årsalderen.

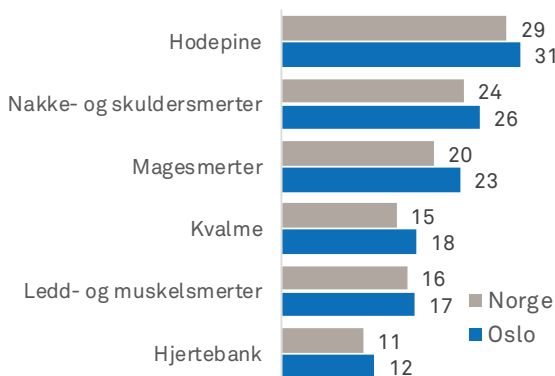
Et urovekkende trekk er at andelen ungdom som sliter med ulike former for helseplager øker. Siden 1996 har vi sett en tendens til at stadig flere unge jenter rapporterer om psykiske plager. Dette fortsetter å øke fra 2015 til 2018. Det nye er at vi også ser en økning blant gutter, som siden 1996 har ligger omtrent på samme nivå. Også omfanget av fysiske plager har økt for begge kjønn fra 2015 til 2018. Andelen som bruker reseptfrie medikamenter, har derimot gått noe ned blant jentene i den samme perioden.

Omfanget av helseplager varierer noe mellom bydelene og er mer utbredt blant unge fra lavere sosioøkonomiske lag. Men de sosiale forskjellene er ikke spesielt store. Det er heller ikke store forskjeller mellom ungdom med og uten innvandrerbakgrunn.

Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med helsa di? Prosent i Oslo og resten av Norge

Prosentandel som mange ganger eller daglig har hatt følgende helseplager. Oslo og resten Norge.

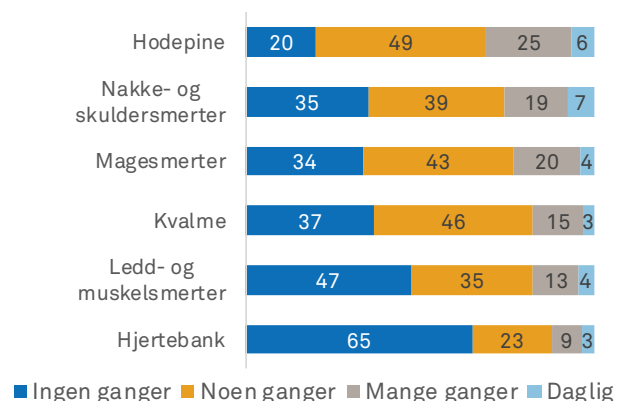

Fysiske plager

I Ung i Oslo blir ungdom spurt om ulike typer av fysiske plager. De som svarer at de har minst én av disse plagene daglig, er definert som at de «daglig har fysiske helseplager».

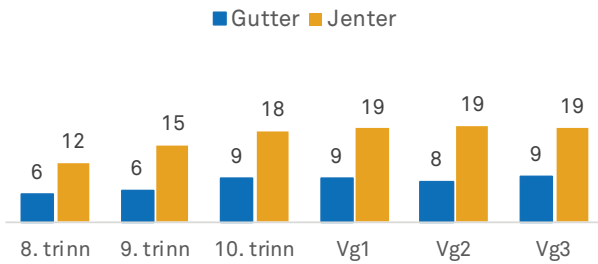
Det er flere av ungdommene i Oslo som rapporterer om at de har ulike former for helseplager sammenliknet med ungdom i resten av Norge.

Har du hatt noen av disse plagene siste måned? Oslo 2018

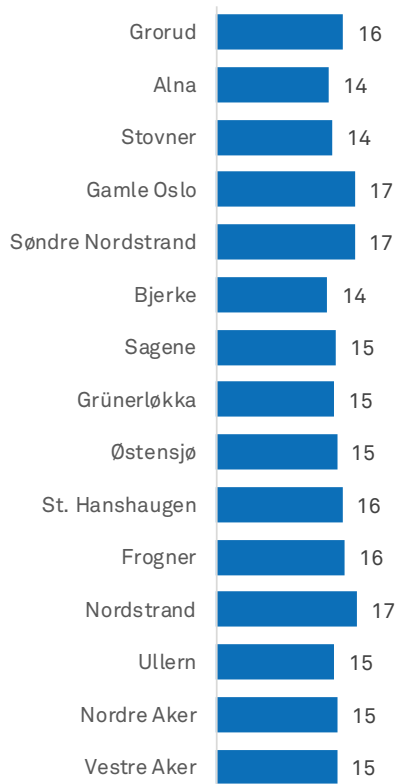

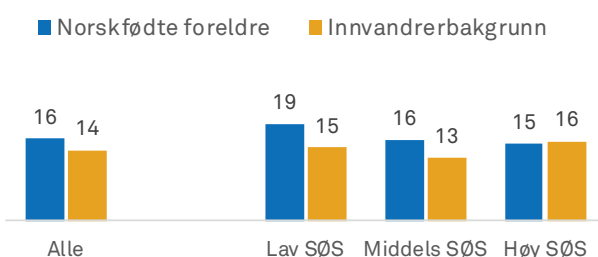
Prosentandel av gutter og jenter på ulike klassetrinn som daglig har fysiske helseplager. Oslo 2018

Prosentandel i ulike bydeler som daglig har fysiske helseplager. Oslo 2018

Prosentandel som daglig har fysiske helseplager – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Prosentandel som daglig har fysiske helseplager. 2015–2018.

Bruk av reseptfrie medikamenter

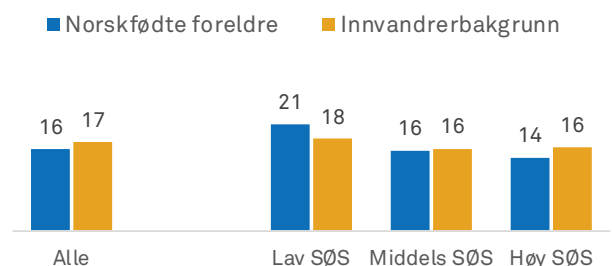
Ungdom blir spurt om de har brukt reseptfrie medikamenter som for eksempel Paracet og Ibux i løpet av siste måned. 16 prosent har brukt slike medikamenter ukentlig eller flere ganger i uka. Jenter bruker ofte slike medikamenter i større grad enn gutter.

Siden 2012 har det vært en liten nedgang i andelen jenter som bruker dette, og en liten økning blant gutter.

Prosentandel som bruker reseptfrie medikamenter minst ukentlig. 2015–2018.

Prosentandel som bruker reseptfrie medikamenter minst ukentlig – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

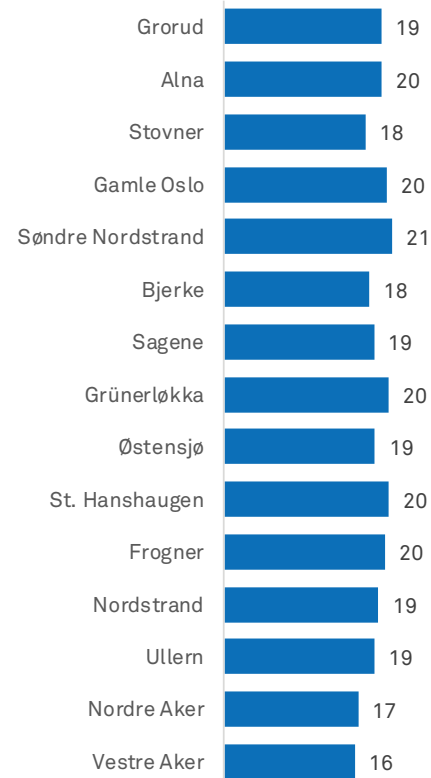
Psykiske helseplager

Ungdomstiden er en sårbar periode som byr på store omveltninger – også mentalt. De unge skal finne ut hvem de er og hva de står for, og møter nye krav og forventninger. Mange unge sliter psykisk i perioder. For de fleste er dette forbigående, men for noen er plagene varige.

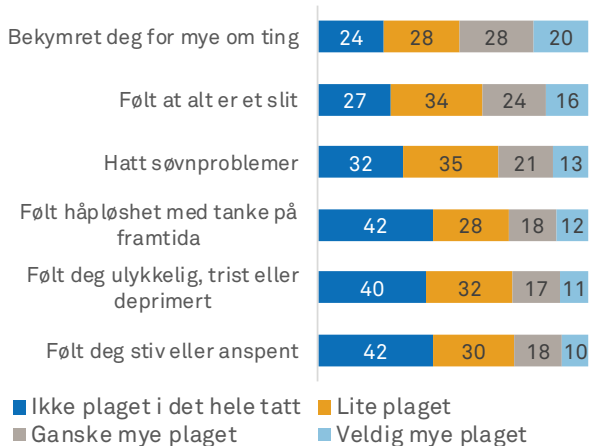
Med økende individualisering i samfunnet og et sterkere press om å lykkes i skolen og på andre arenaer, har flere vært bekymret for en negativ utvikling i ungdommers psykiske helse.

Selvrapporteringsundersøkelser som Ung i Oslo viser at det er stadig flere som rapporterer om psykiske helseplager. Fram til 2015 har økningen vært tydeligst for jentene. Resultatene for 2018 viser for første gang en markant økning også blant gutter. Om den økte rapporteringen innebærer at det blir stadig flere som sliter med psykiske problemer, eller om det reflekterer endringer i hvordan ungdom rapporterer helseplagene, gir forskning ingen entydige svar på.

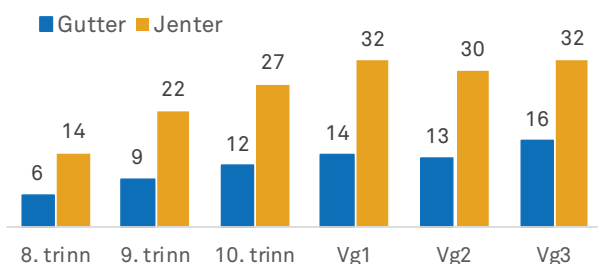
Prosentandel i ulike bydeler som er mye plaget av depressive symptomer. Oslo 2018

Har du i løpet av den siste uka vært plaget av noe av dette? Oslo 2018

Prosentandel av gutter og jenter på ulike klassetrinn som er mye plaget av depressive symptomer. Oslo 2018

Prosentandel som har vært svært mye plaget i løpet av siste uke. Oslo og resten Norge.

Om tidstrend i målingen av psykiske helseplager i Ung i Oslo

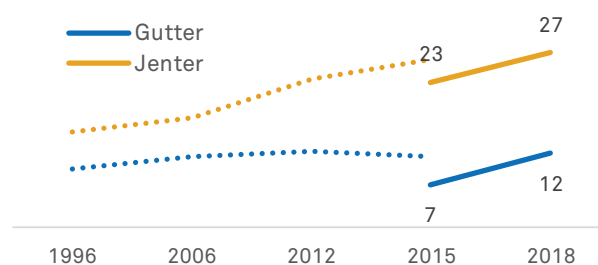
I Ung i Oslo har seks ulike psykiske helseplager vært kartlagt i alle undersøkelsene siden 1996. Av ulike årsaker var spørreskjemaet fram til og med 2012 utformet slik at svaralternativet «svært mye plaget» var plassert først og «ikke plaget» plassert sist. I andre Ungdata-undersøkelser er svaralternativene derimot presentert i motsatt rekkefølge, noe som kan tenkes å påvirke sammenliknbarheten.

Vi gjennomførte derfor et spørreskjemaeksperiment i Ung i Oslo 2015 for å undersøke om svarrekkefølgen påvirket ungdommenes svar. Dette ble gjort ved at ungdommene tilfeldig ble delt i to, der den ene halvparten fikk svaralternativene med svaralternativet «mye plaget» først og den andre i motsatt rekkefølge.

Eksperimentet viste at det var færre som rapporterte om mange psykiske plager når «ikke plaget» ble presentert først. Dette førte dermed til et brudd i utviklingskurvene. Vi har derfor skravert den delen av kurven som viser omfanget av psykiske plager fram til og med 2015.

For å oppnå sammenliknbarhet med andre studier, ble svaralternativene i Ung i Oslo 2018 presentert motsatt av de tidligere Oslo-undersøkelsene. Dette betyr at tallene i denne rapporten ikke er direkte sammenliknbare med de tidligere Ung i Oslo-rapportene. I figuren som viser utviklingen over tid, er de heltrukne linjene basert på de som har fått svaralternativene i samme rekkefølge.

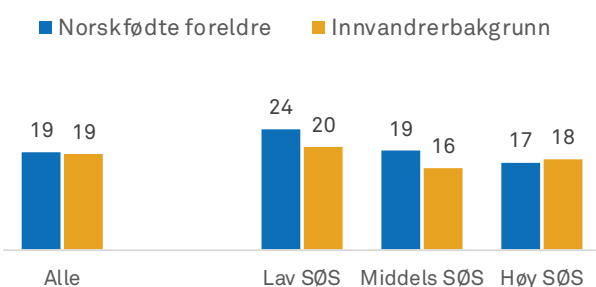
Prosentandel som er mye plaget av depressive symptomer. 1996–2018 (9. trinn til Vg1)

Prosentandel som har vært svært mye plaget i løpet av siste uke. 2015 og 2018 (alle trinn)

Prosentandel som er mye plaget av depressive symptomer – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Seksualitet

De fleste utforsker sin seksualitet og gjør sine første seksuelle erfaringer i løpet av ungdomstiden. For ungdom, som for voksne, har seksuelle erfaringer som regel en positiv side preget av spenning, lyst og glede. Samtidig plasseres ungdoms seksualitet ofte i en risikokontekst. Fordi ungdom er uerfarne seksuelt, kan det være vanskeligere for dem å sette grenser for andres seksuelle tilnærminger.

På ungdomstrinnet er det de færreste som er i et fast kjæresteforhold. Dette blir noe mer vanlig på videregående. Flere ungdommer fra lavere sosiale lag har kjæreste enn i høyere lag.

Kartleggingen av seksuelle erfaringer og forelskelse foregikk kun blant elever på videregående. Resultatene viser at de aller fleste i løpet av ungdomstida har opplevd å ha vært forelsket. De fleste har vært forelsket i en av motsatt kjønn. 7 prosent av jentene har derimot vært forelsket i en jente, mens 4 prosent av guttene har vært forelsket i en gutt.

Blant elever på videregående er det nokså vanlig å hatt ulike typer seksuelle erfaringer. Rundt 7 av 10 har for eksempel klint, og mer enn 6 av 10 har hatt erfaringer med ulike former for seksuell beføling. 43 prosent av ungdommene i Oslo har hatt samleie. Tallet er lavere enn i resten av Norge, der det også er flere jenter enn gutter som har hatt samleie. I Oslo er det motsatt, noe som blant annet må sees i sammenheng med at jenter med innvandrerbakgrunn debuterer seksuelt langt senere i livet enn jenter med norskfødte foreldre.

Den langsiktige trenden tilsier en nedgang i andelen av ungdommene som har hatt samleie. Ikke i noen av målingene er det så få av ungdommene som i 2018 som har hatt samleie, noe som tyder på at debutalderen for samleie har gått opp. Dette gjelder både gutter og jenter. I hele perioden er det generelt noen flere gutter enn jenter som rapporterer at de har hatt samleie.

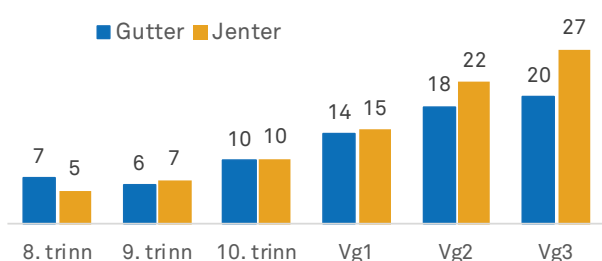
Det er langt vanligere blant ungdom med norskfødte foreldre å ha seksuelle erfaringer i ungdomstiden enn blant unge med innvandrerbakgrunn. Forskjellene er relativt store, og bidrar til betydelige forskjeller mellom bydelene, der langt flere har samleiedebutert i vest enn i øst. På vestkanten er det små kjønnsforskjeller, mens det er en god del flere gutter enn jenter på østkanten som har hatt samleie.

3,5 prosent av ungdommene har gjort seksuelle handlinger i bytte mot goder. Andelen er noe høyere blant gutter enn jenter.

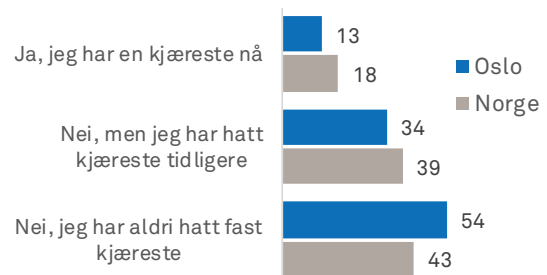
Kjæreste

Over halvparten av ungdommene i Oslo har aldri hatt en kjæreste, og på ungdomstrinnet er det færre enn hver tiende som er i et fast kjæresteforhold. Andelen som har fast kjæreste, øker en del gjennom ungdomsårene. Det er likevel ikke mer enn 27 prosent av jentene og 20 prosent av guttene som har en kjæreste mot slutten av videregående.

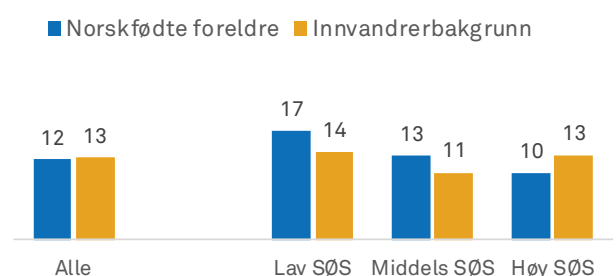
Prosentandel av gutter og jenter på ulike trinn som har en fast kjæreste. Oslo 2018

Har du en fast kjæreste? Prosent i Oslo og resten av Norge

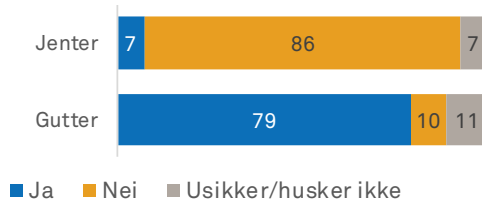
Prosentandel som har en fast kjæreste – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

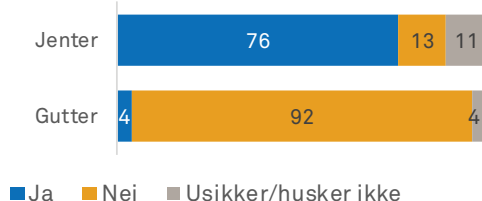
Forelskelse

I Ung i Oslo ble elever på videregående spurt om de i løpet av ungdomstida si har vært forelsket i en gutt og om de har vært forelsket i en jente.

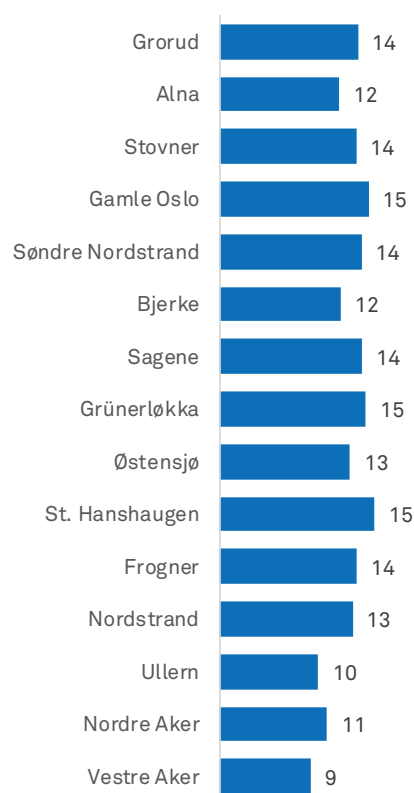
Har du i ungdomstida di vært forelsket i ei jente? Prosent av gutter og jenter på videregående

Har du i ungdomstida di vært forelsket i en gutt? Prosent av gutter og jenter på videregående

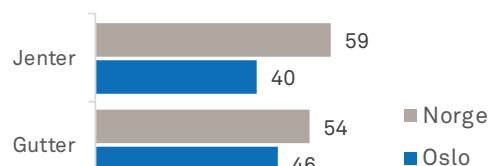
Prosentandel i ulike bydeler som har en fast kjæreste. 2018.

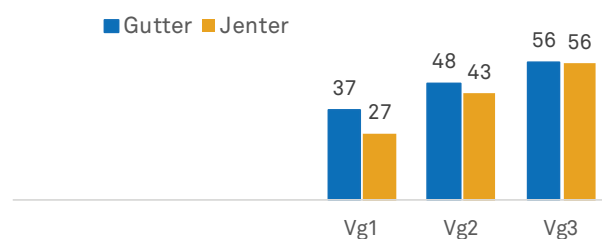
Kun videregående

Spørsmål om seksuelle erfaringer er kun stilt til ungdom på videregående. Bakgrunnen er erfaringer NOVA har gjort, der vi antar at særlig en del unge gutter på ungdomstrinnet synes det er morsomt å svare useriøst på spørsmål om seksualitet. Selv om man ikke kan garantere seg mot useriøse besvarelser også på videregående, er risikoen for dette mindre ettersom ungdommene er blitt mer modne.

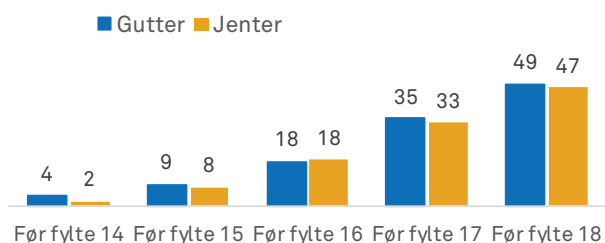
Prosentandel av gutter og jenter på videregående som har hatt samleie. Oslo og resten av Norge

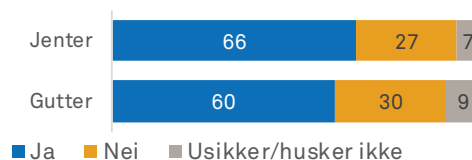
Prosentandel av gutter og jenter på ulike klassetrinn som har hatt samleie. Oslo 2018

Hvor gammel var du da du hadde samleie første gang? Kumulativ fordeling blant elever på Vg3. Oslo 2018

Brukte dere prevensjon da du hadde samleie første gang? Prosentandel blant gutter og jenter som har hatt samleie

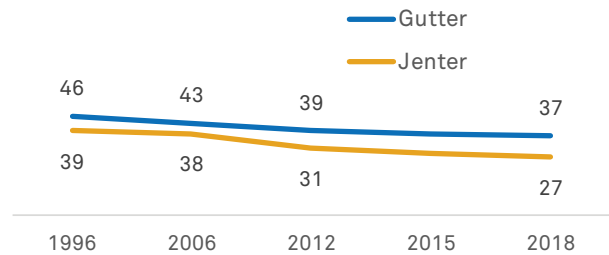
Tidstrend

Spørsmål om samleie har vært med i Ung i Oslo siden 1996 (med unntak av i 2015). Sammenliknbare data finnes kun blant elever på Vg1.

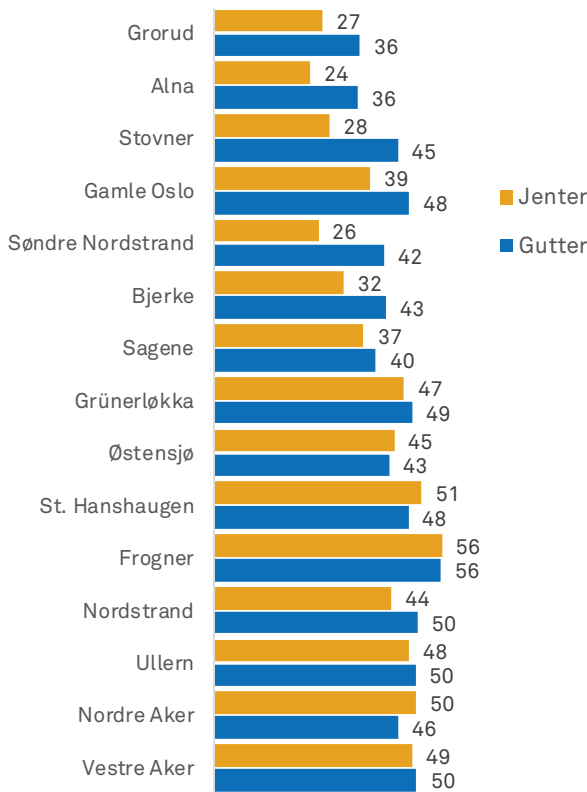
Resultatene viser at det blir stadig færre som har hatt samleie, noe som viser at gjennomsnittlig debutalder har økt over tid.

Går vi bak tallene, viser det seg at debutalderen øker både for gutter og jenter med og uten innvandrerbakgrunn.

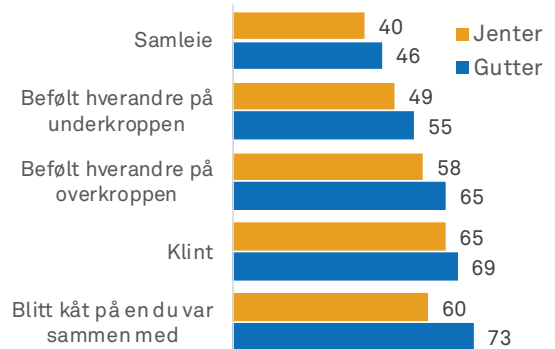
Prosentandel som har hatt samleie. Elever på Vg1 i 1996–2018 (Vg1)

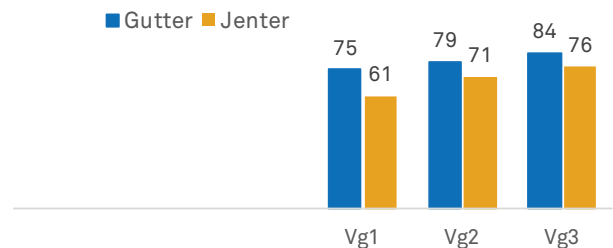
Prosentandel av elever på videregående i ulike bydeler som har hatt samleie. Oslo 2018

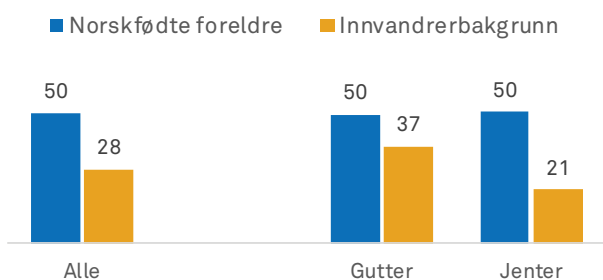
Prosentandel av elever på videregående som har hatt ulike seksuelle erfaringer. Oslo 2018

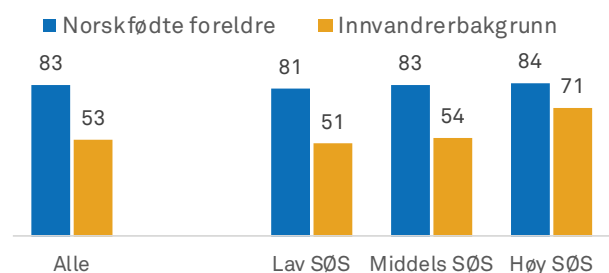
Prosentandel av gutter og jenter på ulike klassetrinn som har hatt andre seksuelle erfaringer enn samleie. Oslo 2018

Prosentandel av elever på videregående som har hatt samleie – etter innvandringsbakgrunn og kjønn

Prosentandel av elever på videregående som har hatt andre seksuelle erfaringer enn samleie – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS).

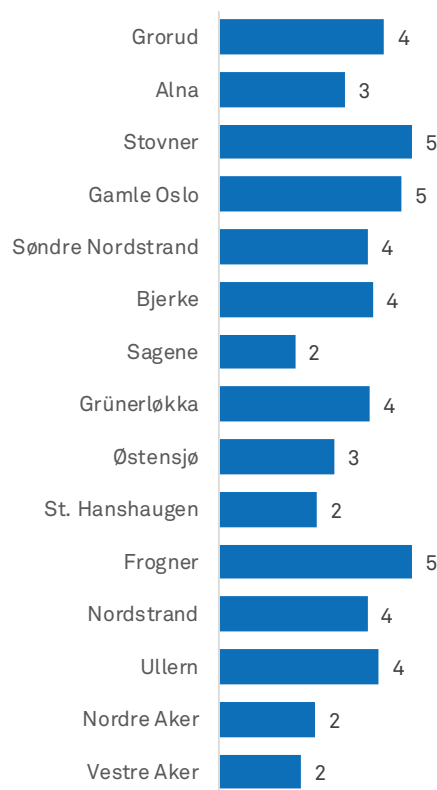
Seksuelle handlinger mot goder

Ulike kartlegginger viser at det er få ungdommer som bytter sex mot goder, men at det finnes miljøer der det å bruke sex for å bytte til seg goder er akseptert. For å finne ut hvor mange ungdommer som har slike erfaringer, fikk ungdommene på videregående følgende spørsmål: «Har du i løpet av siste 12 måneder gjort seksuelle handlinger for å oppnå goder (penger, klær, sminke, alkohol, andre rusmidler, overnatting, reise, mat eller andre ting eller gaver)?»

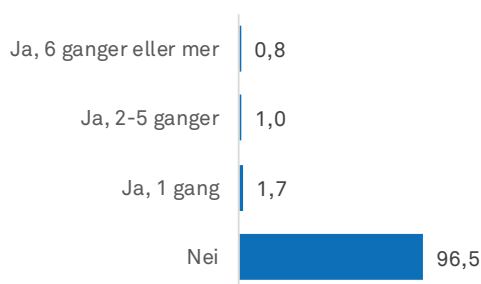
3,5 prosent svarer bekreftende på dette, litt flere gutter (3,9 %) enn jenter (3,1 %). De fleste jentene svarer at de var 16-17 første gang det skjedde. Blant guttene er det større spredning, og det er en del som svaret at dette skjedde før de fylte 15 år.

Tilsvarende spørsmål har vært med i en del andre Ungdata-undersøkelser. Men siden spørsmålsformuleringene ikke er identiske, er ikke tallene direkte sammenliknbare. Likevel, i flere av studiene finner man liknende omfangstall som de som presenteres her (se www.prosenteret.no).

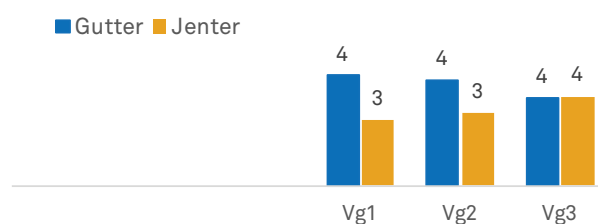
Prosentandel av elever på videregående i ulike bydeler som siste 12 måneder har gjort seksuelle handlinger for å oppnå goder. 2018

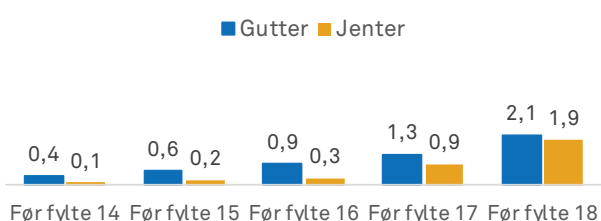
Har du gjort seksuelle handlinger for å oppnå goder (siste 12 måneder)? Prosent av elever på videregående

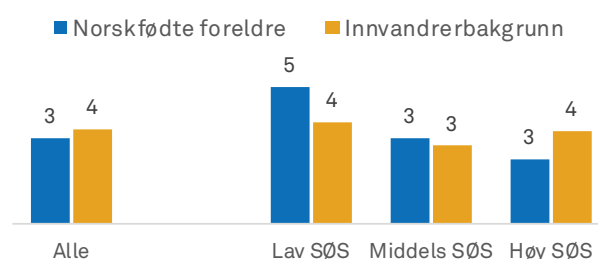
Prosentandel av gutter og jenter som siste 12 måneder har gjort seksuelle handlinger for å oppnå goder. Oslo 2018

Hvor gammel var du første gangen du gjorde seksuelle handlinger mot goder? Kumulativ fordeling blant elever på videregående. Oslo 2018

Prosentandel av elever på videregående som siste 12 måneder har gjort seksuelle handlinger for å oppnå goder – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Seksuell trakassering

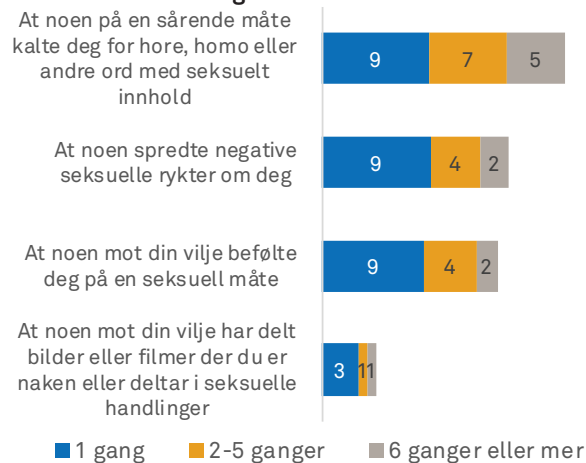
#metoo-kampanjen har bidratt til å sette temaet seksuell trakassering på den politiske dagsorden. Seksuell trakassering defineres gjerne som uønsket seksuell oppmerksomhet. Det handler om oppførsel og handlinger som spiller på kjønn, kropp og seksualitet, og der den ene parten opplever det som ubehagelig eller truende. Seksuell trakassering kan skje på ulike måter, og i Ung i Oslo kartlegges verbale former for trakassering, uønsket deling av nakenbilder eller -filmer, negativ seksuell ryktespredning og uønsket beføling. For å avgrense fenomenet fra legitime former for seksuell kontakt, er spørsmålene formulert slik at de fanger opp handlinger som har skjedd mot de unges vilje, eller som har skjedd på en negativ og/eller sårende måte som de absolutt ikke likte.

Å bli utsatt for seksuell trakassering er noe mange har erfart. Totalt gjelder dette 31 prosent av Oslos tenåringer. 21 prosent har opplevd å bli kalt for seksuelt ladete skjellsord, 15 prosent har opplevd at noen spredte negative seksuelle rykter om dem, 15 prosent har opplevd uønsket seksuell beføling, og 5 prosent at noen har spredt nakenbilder eller filmer der de har deltatt i seksuelle handlinger. Jenter er generelt mer utsatt enn gutter (bortsett fra spredning av bilder og filmer). Den største kjønnsforskjellen gjelder uønsket beføling som én av fire jenter på videregående har blitt utsatt for. Gutter er mest utsatt for verbal seksuell trakassering.

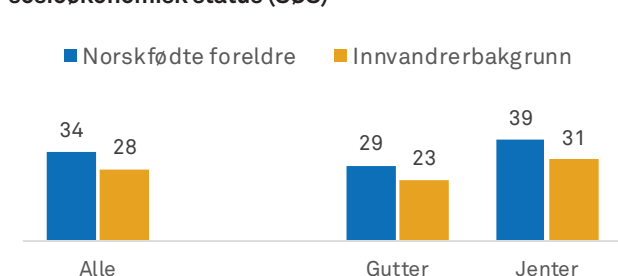
Unge med norsk bakgrunn er generelt mer utsatt for seksuell trakassering. Det er en tendens til at utbredelsen er størst i en del av de indre bydelene og et par av bydelene med relativt høy sosioøkonomisk status. Færrest er utsatt i enkelte av bydelene i ytre øst.

Elever på videregående fikk også spørsmål om de hadde opplevd å bli presset eller tvunget til samleie eller andre seksuelle handlinger. Også slike overgrep er det en god del unge som har blitt utsatt for – 8 prosent av jentene og 4 prosent av guttene. Jenter med norskfødte foreldre er de som er mest utsatt.

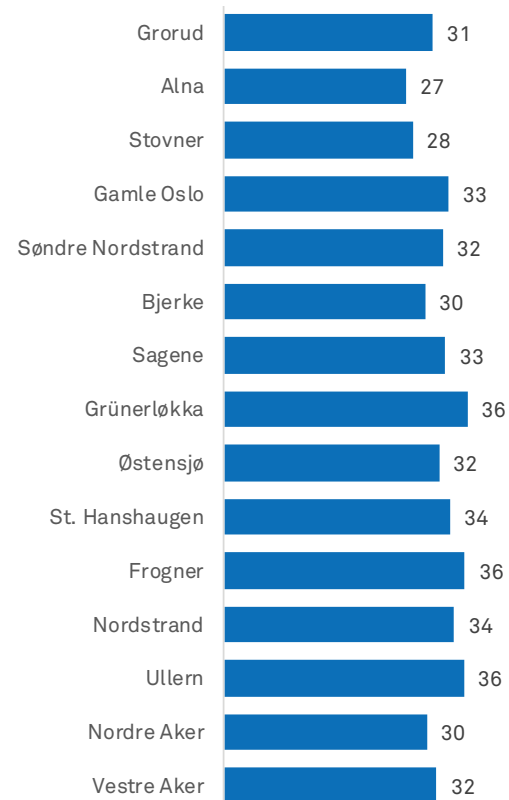
Prosentandel som har blitt utsatt for ulike former for seksuell trakassering. Oslo 2018

Prosentandel som har blitt utsatt for seksuell trakassering – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

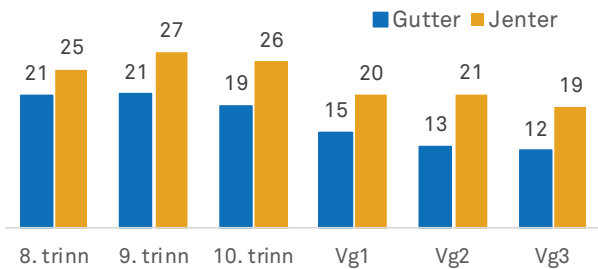

Prosentandel i ulike bydelene som har blitt utsatt for seksuell trakassering. 2018.

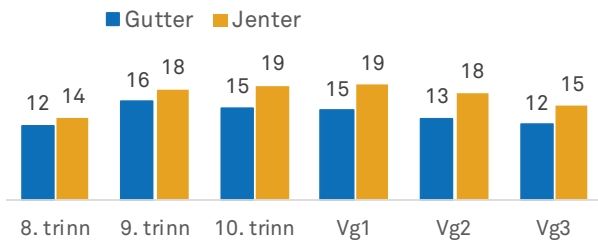

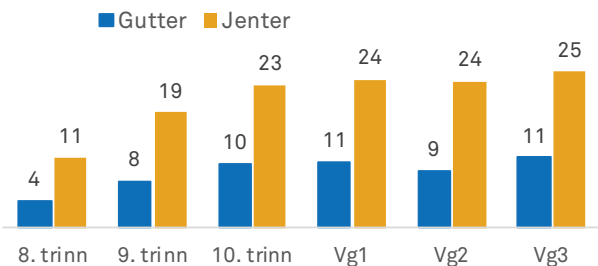
Prosentandel som har opplevd at noen på en sårende måte har kalt deg for hore, homo eller andre ord med seksuelt innhold. Oslo 2018

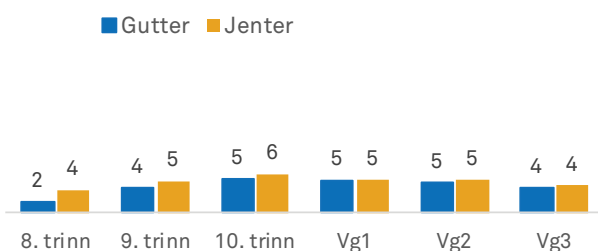
Prosentandel som har opplevd at noen har spredt negative seksuelle rykter om deg. Oslo 2018

Prosentandel som har opplevd at noen mot din vilje befølte deg på en seksuell måte. Oslo 2018

Prosentandel som har opplevd at noen mot din vilje har delt bilder eller filmer der du er naken eller deltar i seksuelle handlinger. Oslo 2018

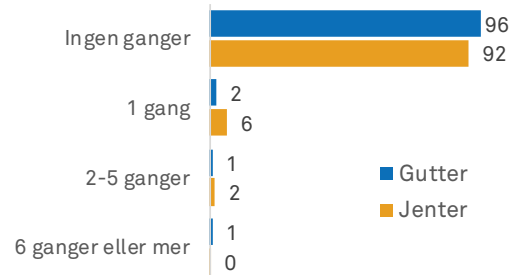

Seksuelle overgrep

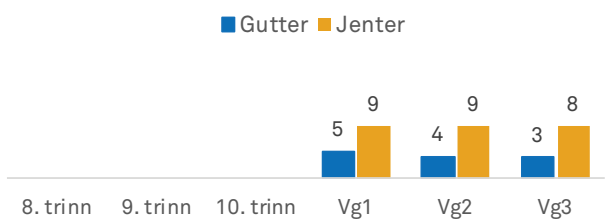
I Ung i Oslo ble ungdom på videregående spurt om noen i løpet av det siste året hadde presset eller tvunget dem til samleie eller andre seksuelle handlinger. 8 prosent av jentene og 4 prosent av guttene har opplevd dette. For de aller fleste som har blitt utsatt for slike overgrep, har det skjedd én gang. Men det er også ungdommer som har blitt utsatt flere ganger.

Jenter med norskfødte foreldre er mest utsatt. I denne gruppa har hver niende ungdom opplevd slike overgrep minst én gang siste år.

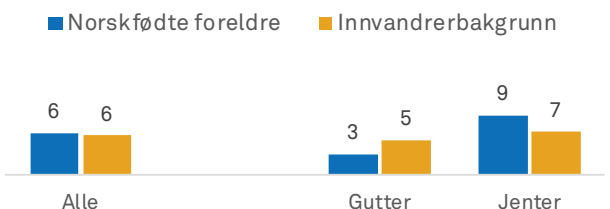
Har noen (siste året) presset eller tvunget deg til samleie eller andre seksuelle handlinger? Prosent. Oslo 2018

Prosentandel som har opplevd at noen har presset eller tvunget deg til samleie eller andre seksuelle handlinger. Oslo 2018

Prosentandel av elever på videregående som har opplevd at noen har presset eller tvunget deg til samleie eller andre seksuelle handlinger – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

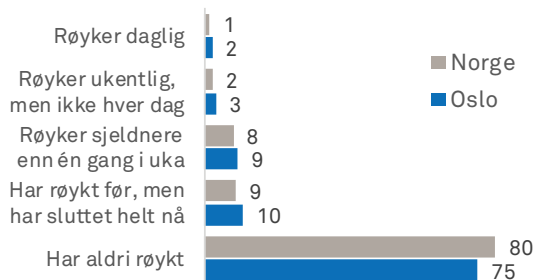
Tobakk

I løpet av de siste 20–25 årene har kampen mot røyking blitt intensivert. I 1996 ble aldersgrensen for kjøp av tobakk hevet fra 16 til 18 år. I 2004 ble det innført forbud mot røyking på serveringssteder, og i 2013 ble Røykeloven ytterligere skjerpet. Tiltakene har ført til en nedgang i andelen dagligrøykere som nærmest er uten sidestykke i norsk sosialhistorie. Denne utviklingen er også tydelig i Ung i Oslo-undersøkelsene. I 1996 var det 20 prosent av ungdommene i Oslo som røykte sigaretter hver dag, mot to prosent i 2018. Nedgangen i røyking var størst mellom 1996 og 2006 – i perioden da røykeloven ble innført, men fortsatte etter det. Tallene for 2018 viser derimot for første gang en liten økning i andelen gutter som røyker daglig. For jentene er det fortsatt en nedgang.

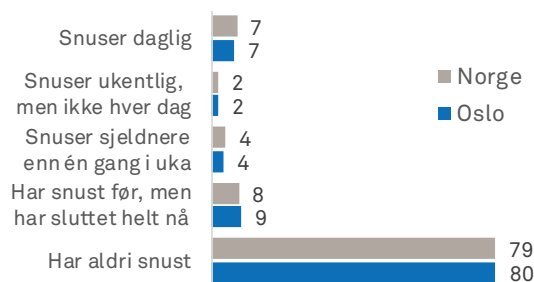
Siden 1996 har det samtidig blitt langt vanligere at ungdom bruker snus. De siste årene har det likevel vært en nedgang også på dette området – fra 11 prosent av guttene i 2012 som var dagligsnusere til 8 prosent i 2018. Blant jentene har andelen som snuser daglig blitt halvert fra 6 til 3 prosent de siste seks årene.

Uansett alder er det å røyke hver dag noe som gjelder veldig få ungdommer. Derimot øker andelen som snuser nokså mye gjennom ungdomsårene – særlig blant gutter. På Vg3 snuser 20 prosent av guttene daglig, mot 10 prosent av jentene. Både dagligsnusing og dagligrøyking har en viss sosial profil, med størst utbredelse blant unge med lav sosioøkonomisk familiestatus. Mens litt flere unge med norskfødte foreldre enn med innvandrerforeldre snuser, er det motsatt for røyking. Det er flere ungdommer i øst enn i vest som røyker, mens snusing er mest utbredt i vest og indre by.

Røyker du? Prosent i Oslo og resten av Norge

Snuser du? Prosent i Oslo og resten av Norge

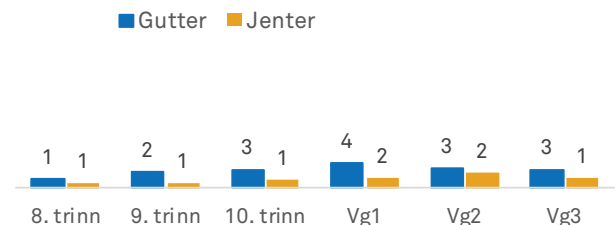

Røyking og snusing

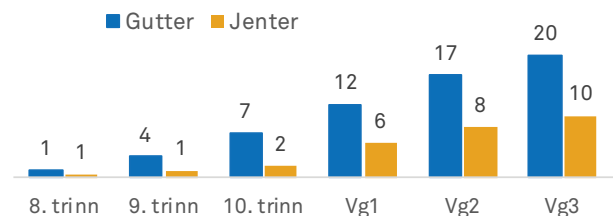
Bruken av tobakk er et nokså marginalt fenomen, og de aller fleste ungdom i Oslo verken snuser eller røyker. Det er imidlertid langt flere som bruker snus enn som røyker sigaretter.

Tobakksvanene til ungdom i Oslo er nokså like vanene til ungdom ellers i landet. Det er likevel en tendens til at andelen som røyker i Oslo er lavere enn på landsbasis.

Prosentandel av gutter og jenter på ulike klassetrinn som røyker daglig. Oslo 2018

Prosentandel av gutter og jenter på ulike klassetrinn som snuser daglig. Oslo 2018

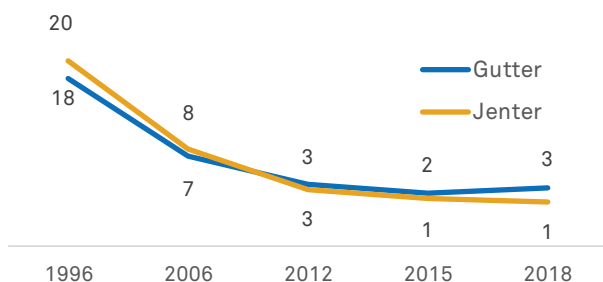

Flere gutter enn jenter bruker tobakk

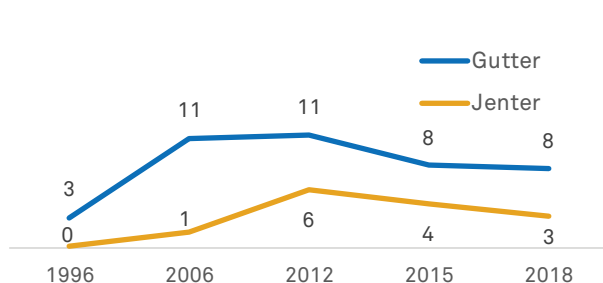
Kjønnsforskjellene i røyking er ikke spesielt store, men det er noen flere gutter enn jenter som røyker på alle klassetrinn.

Snusing er derimot et mer typisk guttefenomen. Likevel er det en av ti jenter på slutten av videregående som bruker snus hver dag.

Prosentandel gutter og jenter som røyker daglig. 1996–2018 (9. trinn til Vg1)

Prosentandel gutter og jenter som snuser daglig. 1996–2018 (9. trinn til Vg1)

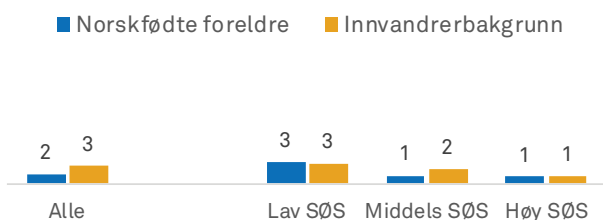

Tidstrend

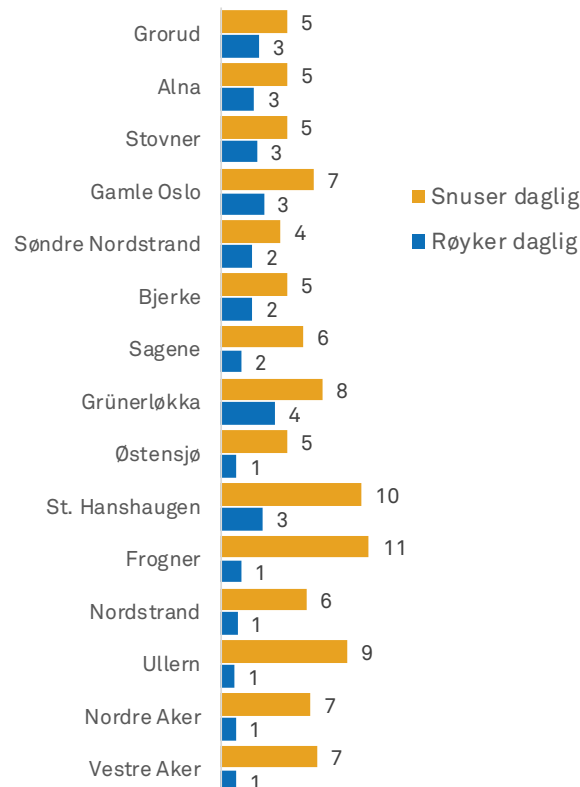
I alle Ung i Oslo-undersøkelsene er det kartlagt hvor mange som røyker og snuser daglig. På dette området har det skjedd store forandringer – med en kraftig nedgang i ungdommens røykevaner.

Det har også skjedd store endringer i ungdommers bruk av snus. I 1996 var det nesten ingen av ungdommene i Oslo som brukte dette fast hver dag. Andelen av guttene som snuser hver dag, økte tydelig fram til 2006 og fram til 2012 for jentene. Etter dette har det vært en nedgang også i andelen ungdom som bruker snus.

Prosentandel som røyker daglig – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Prosentandel i ulike bydeler som røyker daglig og som snuser daglig. Oslo 2018

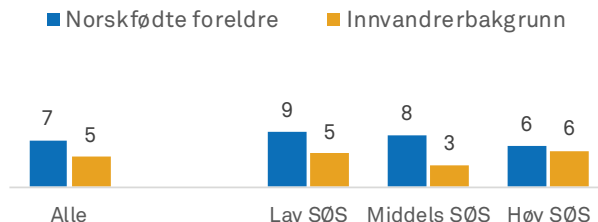

Sosial profil

Både dagligsnusing og dagligrøyking har en viss sosial profil, med størst utbredelse blant unge med lav sosioøkonomisk familiestatus. Mens flere unge med norskfødte foreldre enn med innvandrerbakgrunn snuser, er det motsatt for røyking.

Selv om andelen som røyker er svært lav i alle bydeler, er det en tendens til at flere røyker hver dag i de østlige bydelene. Snusing er derimot noe mer vanlig i de indre bydelene og på Oslos vestkant.

Prosentandel som snuser daglig – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Alkohol

Alkohol som rusmiddel har en lang tradisjon i Norge, også blant ungdom. For mange unge innebærer eksperimentering med og bruk av alkohol en symbolsk markering av overgangen til ungdomstid. Å drikke i ungdomsalderen er dessuten sammenvevd med vennskap, flørting og en sosial livsstil. Unge som drikker alkohol midt i tenårene, har som regel mange venner og et aktivt sosialt liv.

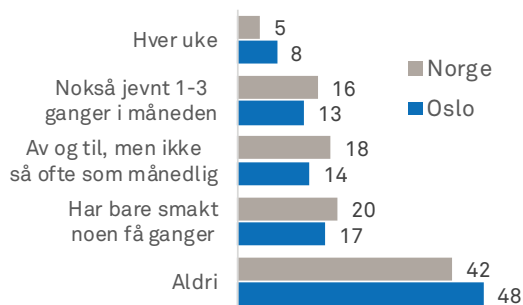
Alkoholvanene endrer seg nokså dramatisk gjennom ungdomsalderen. På 8. trinn har 4 prosent av ungdommene vært beruset, mot rundt 70 prosent mot slutten av tenårene. Det er vanskelig å peke på ett bestemt tidspunkt i tenårene der alkoholbruken starter for de fleste. Det er heller slik at ungdom debutterer og etablerer alkoholvanene sine i ulike aldre. Det er likevel nokså uvanlig at ungdom drikker alkohol hver uke eller har vært fulle mens de går på ungdomstrinnet. På videregående er det derimot flere som begynner, men altså på ulike tidspunkter.

De fleste foreldre er nokså restriktive til at barna deres skal begynne å drikke alkohol før de er 18 år. Det er likevel en del ungdommer – også på ungdomstrinnet og tidlig i videregående – som opplever at de får lov av foreldrene sine å drikke alkohol.

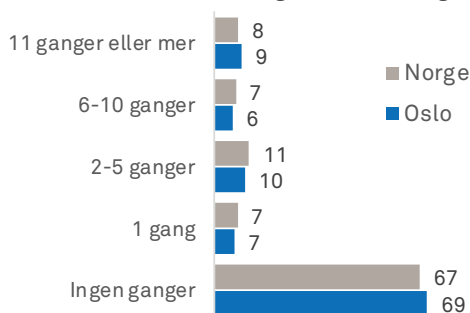
Alkoholbruken blant ungdom i Oslo har gått betydelig ned i hele perioden siden 1996. I 1996 hadde 45 prosent av ungdommene vært beruset, mot 25 prosent i 2018. Nedgangen ser imidlertid ut til å ha stoppet opp blant jenter, mens andelen gutter som har vært beruset, er noe lavere i 2018 enn i årene før. De siste årene er det likevel en tendens til at noen flere ungdommer mener at det å drikke seg full er noe som bidrar til å øke statusen i deres eget vennemiljø.

Unge med innvandrerbakgrunn drikker langt sjeldnere alkohol enn unge med norskfødte foreldre. Mens 16 prosent av de førstnevnte har vært beruset siste år, er andelen 38 prosent – altså mer enn dobbelt så høy – blant ungdom uten innvandrerbakgrunn. Det er også store bydelsforskjeller i alkoholbruken. Ungdom fra de velstående bydelene i Oslo vest og Nordstrand toppe statistikken, mens færrest har vært beruset i Groruddalen og Søndre Nordstrand.

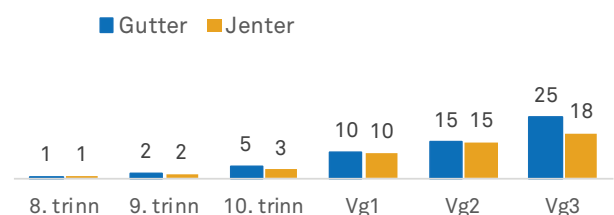
Hender det at du drikker noen form for alkohol? Prosent i Oslo og resten av Norge

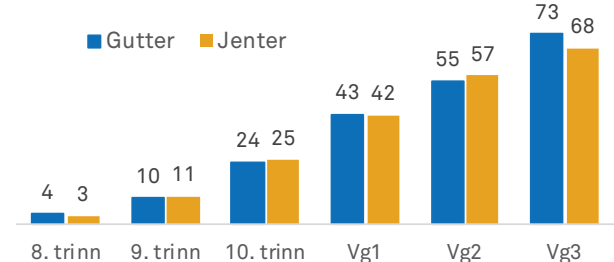
Hvor mange ganger har du vært tydelig beruset (i løpet av det siste året)? Prosent i Oslo og resten av Norge

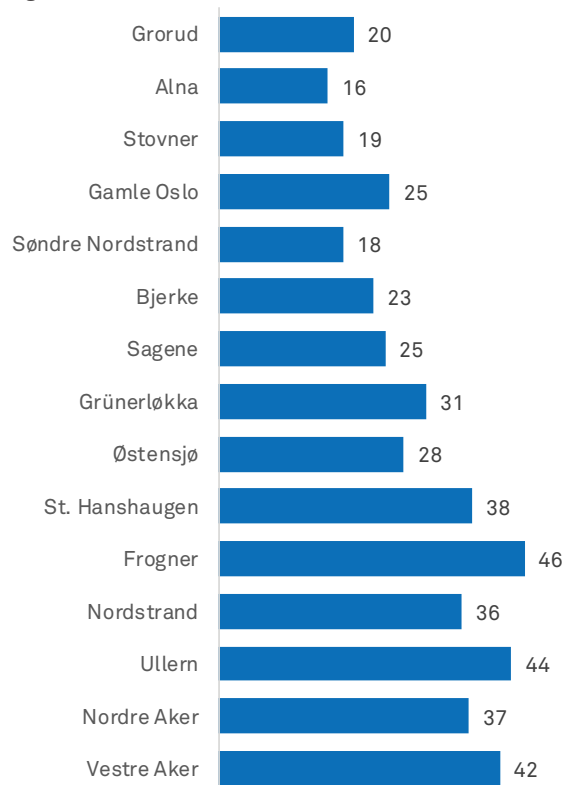
Prosentandel av gutter og jenter på ulike klassetrinn som drikker alkohol hver uke. Oslo 2018

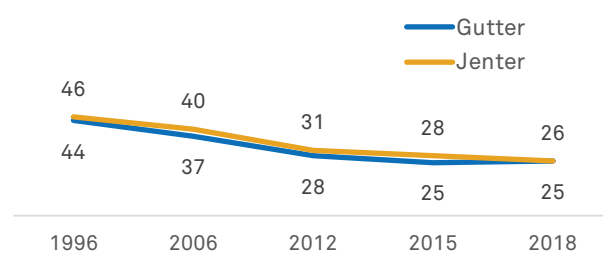
Prosentandel av gutter og jenter på ulike klassetrinn som har vært tydelig beruset (siste år). Oslo 2018

Prosentandel i ulike bydeler som har drukket seg tydelig beruset. 2018.

Prosentandel som har drukket seg tydelig beruset. 1996–2018 (9. trinn til Vg1)

Prosentandel som mener at det å ha drukket seg full er noe som øker statusen i vennemiljøet. 2012–2018 (9. trinn til Vg1)

Unge med innvandrerbakgrunn mest restriktive i alkoholbruken

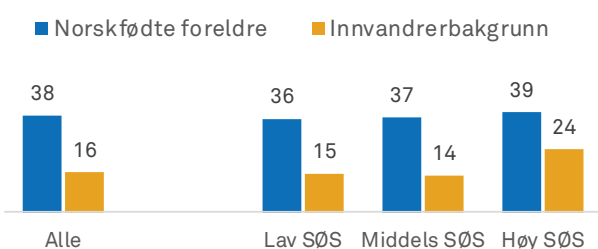
Det er langt færre unge med innvandrerbakgrunn enn unge med norskfødte foreldre som drikker alkohol. Dette gjelder uansett sosioøkonomisk status.

At mange av ungdommene med innvandrerbakgrunn er restriktive i alkoholbruken, kan forklares med at en god del av ungdommene er muslimer, og at islam har svært strenge regler for alkoholbruk.

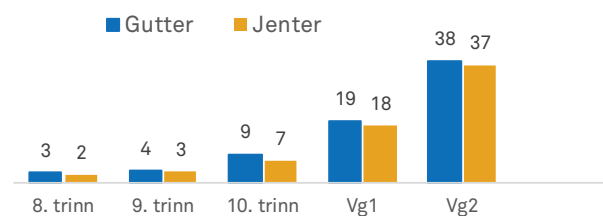
Foreldrenes rolle

I Ung i Oslo blir ungdom spurt om de får lov av foreldrene å drikke alkohol. På ungdomstrinnet er det nokså få som opplever dette, men det er noen. På 10. trinn er det nesten 1 av 10 som svarer ja på dette. På Vg1 er det 2 av 10 som sier de får lov å drikke alkohol. Dette til tross for at de aller fleste ennå ikke har blitt 18 år. På Vg2 er det en del som har blitt 18 år og har lov til å drikke alkohol. I figuren under er disse ikke inkludert. Likevel er det 4 av 10 blant elever på Vg2 som er under 18 år, som opplever at de får lov av foreldrene å drikke alkohol.

Prosentandel som har drukket seg tydelig beruset – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Prosentandel av gutter og jenter på ulike klassetrinn som er under 18 år og som får lov av foreldrene å drikke alkohol. Oslo 2018

Cannabis

Bruk av narkotiske stoffer som cannabisproduktene hasj og marihuana er ulovlig – og har økt markant siden den forrige Oslo-undersøkelsen i 2015. At bruken øker, innebærer også at den illegale økonomien blir større. I bakgrunnen av denne økonomien finner en mer profesjonelle kriminelle, men det er også en god del yngre selgere og «løpegutter» som er knyttet til omsetningen. For noen blir dette i sin tur en vei inn i annen kriminalitet.

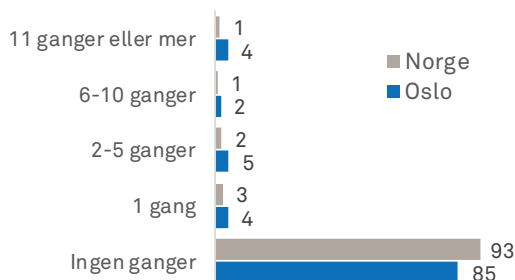
Samlet har 15 prosent av ungdommene i Oslo brukt cannabis i løpet av det siste året. Bruken er mer utbredt blant gutter enn jenter og øker mye gjennom tenårene. Mot slutten av videregående har nærmere 4 av 10 gutter og litt over 2 av 10 jenter brukt cannabis. For noen av ungdommene handler dette om en engangsforeteelse, men de fleste av de som har prøvd, har gjort det flere ganger. Bruken av hasj og marihuana er langt mer utbredt i Oslo enn i resten av landet, og det er betydelig flere i Oslo som har fått tilbud om slike stoffer.

Fra 1996 til 2006 var det en tydelig nedgang i andelen Oslo-ungdom som har brukt hasj. Fram til 2015 har utviklingen vært nokså stabil for guttene, med en liten nedgang blant jentene. Tallene for 2018 viser et tydelig brudd i denne utviklingen. Blant guttene har andelen som har prøvd cannabis, økt med 7 prosentpoeng – til 17 prosent i 2018. Blant jentene er økningen i prosentpoeng mindre, men endringen har gått fra et lavere nivå enn for guttene, noe som bidrar til at andelen jenter som har prøvd cannabis har nesten fordoblet seg de siste tre årene. Økningen i bruken skjer på alle alderstrinn, også på ungdomstrinnet. Endringen innebærer at ungdom i 2018 starter tidligere med hasj enn før, rundt regnet kan vi si at ungdom i 2018 begynner ett år tidligere enn de gjorde i 2015.

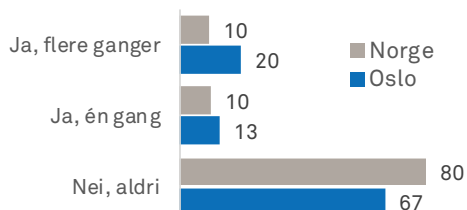
Det er også andre parametere som går i retning av at vi har med en endring i hasjkulturen blant ungdom å gjøre. Ett tegn er at andelen av guttene som mener at det gir økt status å røyke hasj, har økt fra 10–11 prosent i 2012 og 2015 til 16 prosent i 2018. Dessuten er det langt flere gutter og jenter som blir tilbudt hasj enn før. På videregående har i overkant av 40 prosent i løpet av de siste fire ukene vært på en fest eller i en annen sammenheng vært sammen med andre ungdommer der noen har brukt hasj.

Flere unge med norskfødte foreldre enn unge med innvandrerbakgrunn har brukt cannabis. Ungdommenes sosioøkonomiske bakgrunn har derimot begrenset betydning, men hvor utbredt det å bruke hasj er varierer mye mellom bydelene. Utbredelsen er høyest i de indre bydelene og i flere av bydelene i vest, som Ullern, Nordre Aker og Vestre Aker. Lavest utbredelse finner vi i bydelene Østensjø, Alna, Stovner og Grorud.

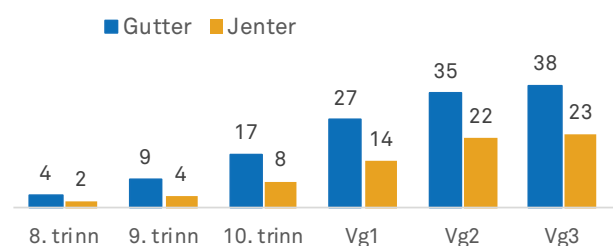
Hvor mange ganger har du brukt hasj eller marihuana (i løpet av det siste året)? Prosent i Oslo og resten av Norge

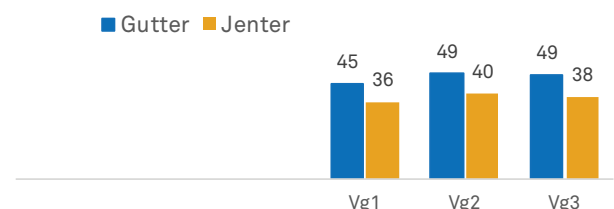
Har du blitt tilbudt hasj eller marihuana i løpet av det siste året? Prosent i Oslo og resten av Norge

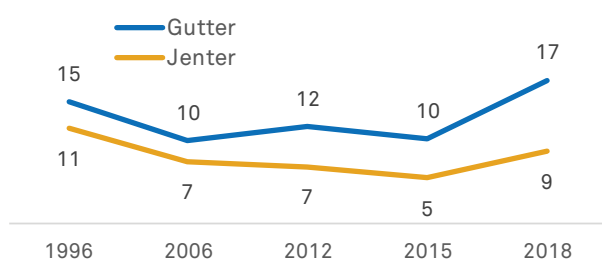
Prosentandel av gutter og jenter på ulike klassetrinn som har prøvd hasj eller marihuana. Oslo 2018

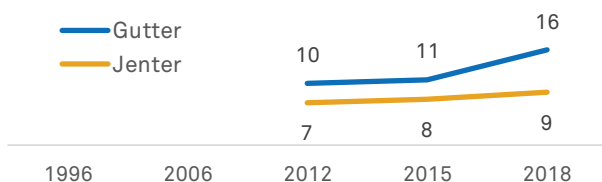
Prosentandel av gutter og jenter på ulike klassetrinn som har vært sammen med andre ungdommer som har brukt hasj, marihuana eller cannabis (siste fire uker). Oslo 2018

Prosentandel som har prøvd hasj eller marihuana. 1996–2018 (9. trinn til Vg1)

Prosentandel som mener at det å røyke hasj er noe som øker statusen i vennemiljøet. 2012–2018 (9. trinn til Vg1)

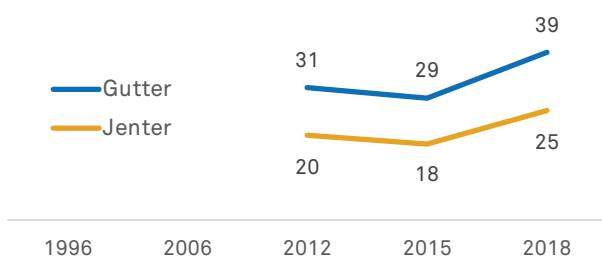

Flere hasjliberale

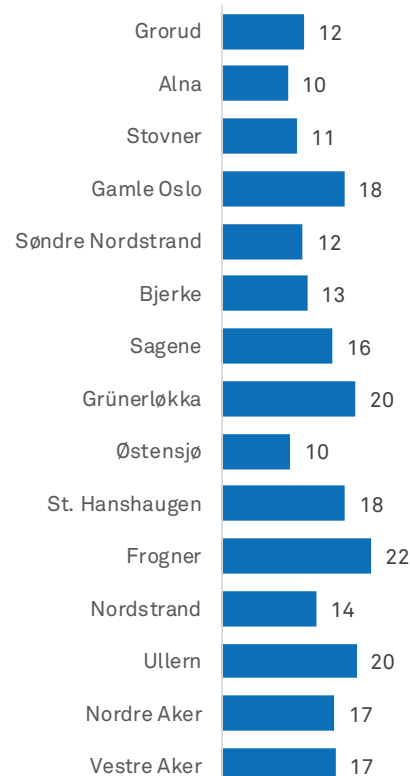
Resultatene tyder på at ungdom i Oslo på nokså kort tid er blitt mer liberale til bruken av cannabis. Det har vært en kraftig økning i andelen ungdommer som selv har erfaringer med rusmiddelet. Økningen gjelder både gutter og jenter og blant ungdom på alle klassetrinn.

Det har også blitt langt flere gutter som mener at det å røyke hasj gir status i det vennemiljøet de er en del av. Økningen for guttene mente at det å røyke hasj økte statusen i vennemiljøet i 2015, er det i 2018 16 prosent som mener det samme. Blant jentene er ikke endringene like store.

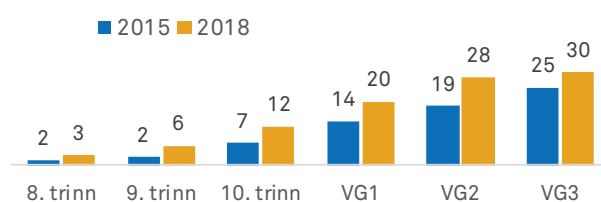
Prosentandel som har blitt tilbudt hasj (siste år). 2012–2018 (9. trinn til Vg1)

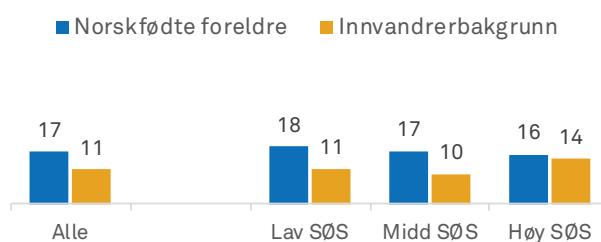
Prosentandel i ulike bydeler som har prøvd hasj eller marihuana. 2018.

Prosentandel på ulike klassetrinn som har prøvd hasj eller marihuana. 2015–2018

Prosentandel som har prøvd hasj eller marihuana – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Andre narkotiske stoffer

I Ung i Oslo 2018 ble bruken av andre narkotiske stoffer enn cannabis kartlagt blant elever på videregående. Ungdommene ble spurt om hvor mange ganger de i løpet av det siste året hadde brukt stoffer som MDMA, kokain og amfetamin. I alt har 4 prosent av elevene på videregående prøvd ett eller flere av disse stoffene i løpet av siste år. Mest utbredt er MDMA/Ecstasy, som 3,1 prosent har prøvd. Deretter kommer kokain (2,5 prosent) og amfetamin (1,2 prosent). Langt flere gutter enn jenter har prøvd disse stoffene, og det er en tydelig økning i bruk gjennom videregående. Blant gutter på Vg3 har 9 prosent – det vil si hver ellefte ungdom – prøvd ett eller flere av disse stoffene.

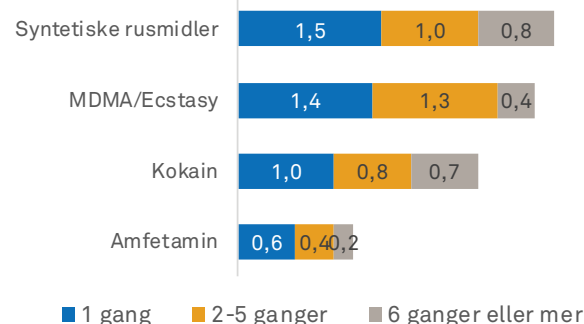
Bruken av ecstasy, kokain og amfetamin ble også kartlagt i 1996 og 2006 (men ikke i 2012 og 2015), noe som gjør at vi kan si noe om den langsiktige utviklingen. Sammenliknet med 2006 har det vært en økning i bruken av stoffene blant gutter fra 4 til 6 prosent. Blant jenter har det ikke vært noen endring. Sammenliknet med hvordan situasjonen var på midten av 1990-tallet, da bruken både blant gutter og jenter var forholdsvis høy, har det vært en nedgang, særlig blant jentene.

Bruken av disse narkotiske stoffene er like utbredt i alle sosioøkonomiske grupper, men noe mer vanlig blant unge med norskfødte foreldre enn blant unge med innvandrerbakgrunn. Bruken varierer nokså mye mellom bydelene, med høyest bruk i de indre bydelene av Oslo (med unntak av Sagene) og minst utbredt i de ytre østlige bydelene (med unntak av Nordstrand).

I 2018 ble også bruken av syntetiske rusmidler kartlagt. Dette er en samlebetegnelse for ulike kjemisk framstilte psykoaktive stoffer. I denne gruppen finner man blant annet syntetiske cannabinoider eller det som kalles for syntetisk hasj. Stoffene selges gjerne via internett, markedsført spesielt mot ungdom og med en innpakning som bidrar til å ufarliggjøre stoffene. 3,3 prosent av ungdommene i Oslo svarer at de har prøvd slike stoffer. Gutter oftere enn jenter og ungdom fra lavere sosiale lag oftere enn fra høyere lag. Bruken varierer en del mellom bydelene, med klart høyest forekomst i Gamle Oslo og Grünerløkka. Lavest forekomst er det blant ungdom i bydelene Alna, Østensjø, Nordre og Vestre Aker. Det er bare mindre forskjeller mellom elever som går på ulike trinn i videregående i andelen som har brukt syntetiske rusmidler.

Fra Ungdata finnes det ikke noen nasjonale tall å sammenlikne Oslo-tallene med.

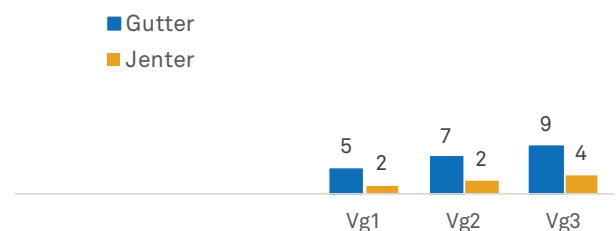
Prosentandel av elever på videregående som har prøvd ulike narkotiske stoffer. Oslo 2018

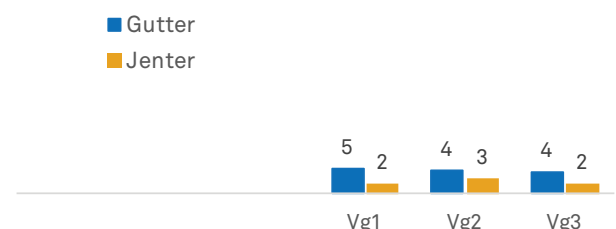
Metodefakta

I 2018 krysset 0,4 % av respondentene (N=44) av for at de har brukt alle fire stoffer mer enn 10 ganger. Disse er holdt utenom analysene, da en kan anta at en del av dette er useriøse besvarelser.

Prosentandel av gutter og jenter på ulike trinn som har prøvd MDMA, kokain eller amfetamin. Oslo 2018

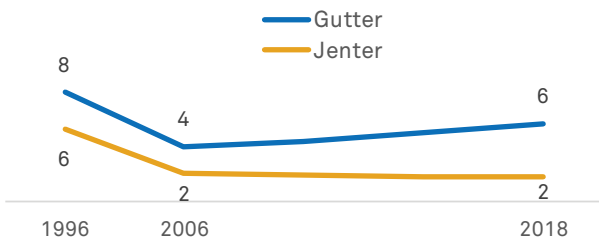

Prosentandel av gutter og jenter på ulike trinn som har prøvd syntetiske rusmidler. Oslo 2018

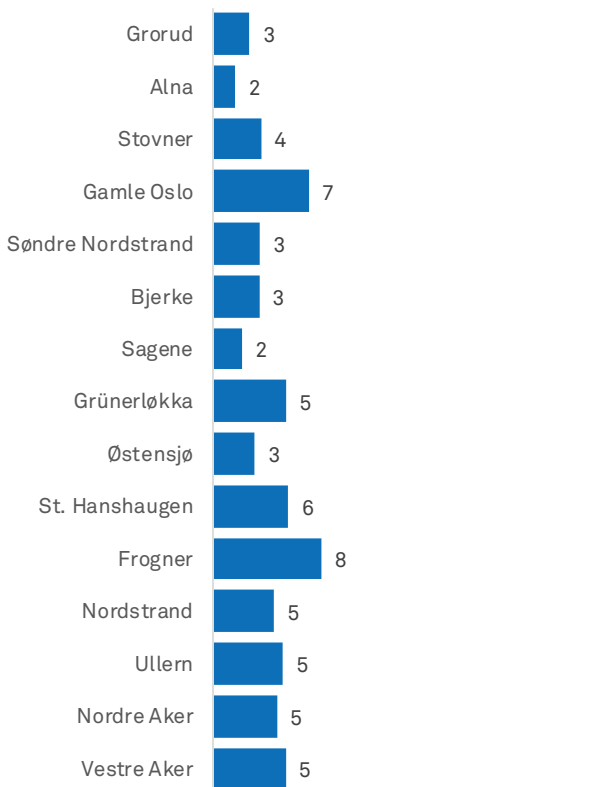

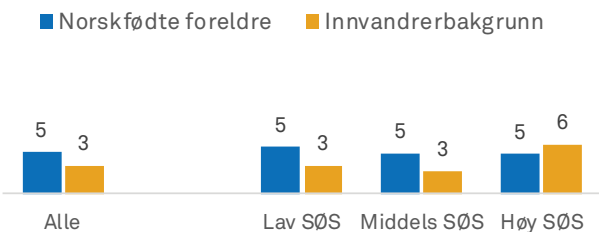
Prosentandel som har prøvd MDMA, kokain eller amfetamin. 1996–2018 (elever på Vg1)

Prosentandel i ulike bydeler som har prøvd MDMA, kokain eller amfetamin. 2018 (Vg1 til Vg3)

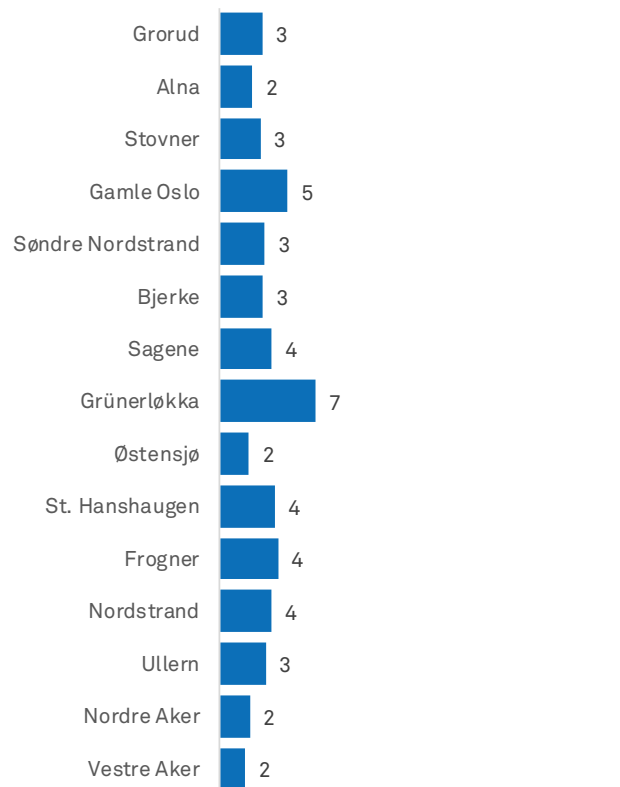
Prosentandel som har prøvd MDMA, kokain eller amfetamin – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

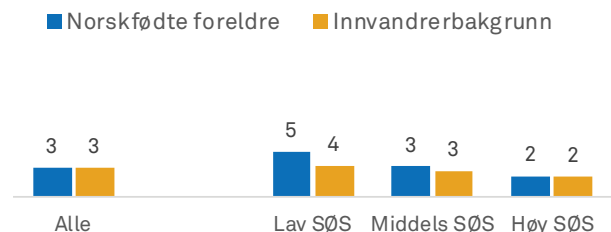
Syntetiske rusmidler

I Ung i Oslo ble ungdom spurt om de hadde brukt syntetiske rusmidler, en samlebetegnelse på forskjellige kjemisk framstilte stoffer. Syntetiske rusmidler blir ofte kalt for «motedop» eller «designer drugs», og inneholder gjerne stoffer med langt sterkere virkninger enn klassiske narkotiske stoffer. Mange av stoffene selges via internett.

Prosentandel i ulike bydeler som har prøvd syntetiske rusmidler. 2018 (Vg1 til Vg3)

Prosentandel som har prøvd syntetiske rusmidler – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

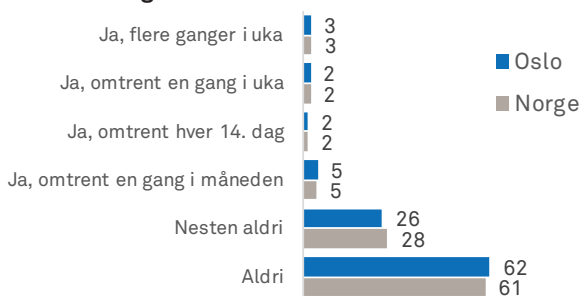
Mobbing

Mobbing er et alvorlig problem som rammer mange. Det handler gjerne om gjentatte negative handlinger der én eller flere personer bevisst og med hensikt skader eller forsøker å skade noen eller tilføre dem ubehag. Som regel er mobbeofrene ute av stand til å ta igjen. Mobbingen kan være fysisk, ved bruk av vold, eller psykisk, som vedvarende utfrysing. Mobbing kan foregå ansikt-til-ansikt, men også gjennom internett eller mobil.

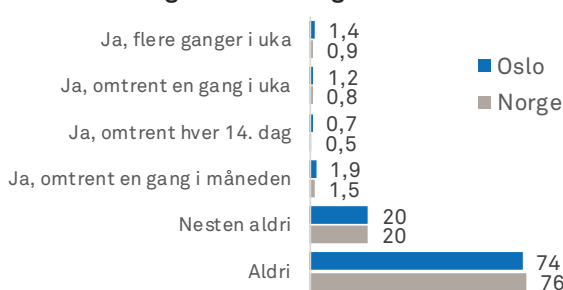
Mobbing er mest utbredt på barneskolen og avtar i løpet av tenårene. Ung i Oslo viser at andelen som blir mobbet minst hver 14. dag synker fra rundt 8–9 prosent i 8. trinn til 4–5 prosent på slutten av videregående. Mens noen flere gutter enn jenter rapporterer at de blir plaget og truet av andre på skolen og i fritida, er det langt flere jenter som opplever ulike negative hendelser på nett eller mobil. Denne formen for nettmobbing er økende for gutter gjennom ungdomstrinnet og stabil for jentene, mens den for begge kjønn synker når de begynner på videregående.

Andelen gutter som er utsatt for mobbing, har økt fra 6 prosent i 2015 til 8 prosent i 2018. Også andelen gutter som selv plager og mobber andre, har økt. Blant jentene har det ikke vært store endringer i mobbetallene. Mobbing har en tydelig sosial profil, der langt flere fra lavere sosiale lag er utsatt for mobbing enn ungdom fra høyere sosiale lag. Det er ingen forskjell mellom unge med og uten innvandrerbakgrunn i andelen som blir mobbet minst hver 14. dag, men noen flere med innvandrerbakgrunn mobber andre. Å være utsatt for mobbing varierer lite mellom bydelene, med unntak av en del lavere forekomst i bydelene Nordre og Vestre Aker. Andelen som utsetter andre for mobbing, er derimot med noen unntak noe høyere i de østlige bydelene.

Blir du selv utsatt for plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritida? Prosent i Oslo og resten av Norge

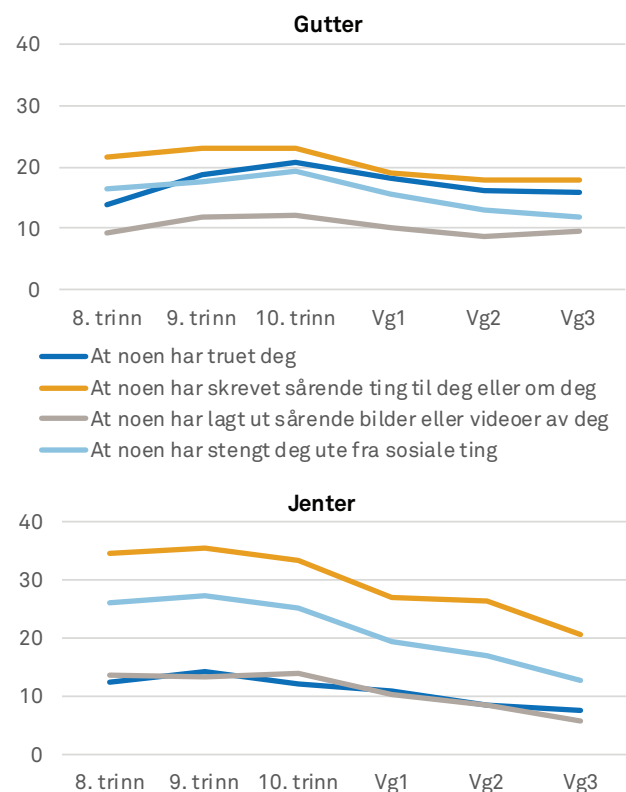
Hender det at du er med på plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritida? Prosent i Oslo og resten av Norge

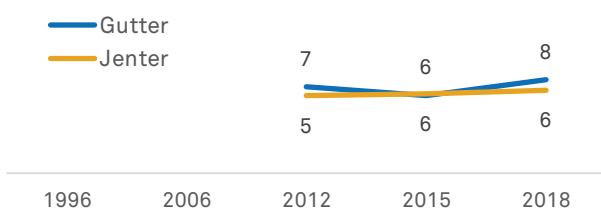
Mobbing

I Ung i Oslo blir ikke ungdommene spurt direkte om de blir mobbet eller selv mobber andre. Spørsmålet om mobbing handler om de har blitt utsatt for eller utsetter andre for «plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritida».

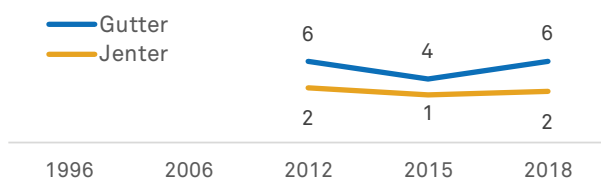
Prosentandel gutter og jenter på ulike trinn som har blitt utsatt for ulike former for mobbing via nett eller mobil (siste 12 måneder). Oslo 2018

Prosentandel som blir mobbet minst hver 14. dag. 2012–2018 (9. trinn til Vg1)

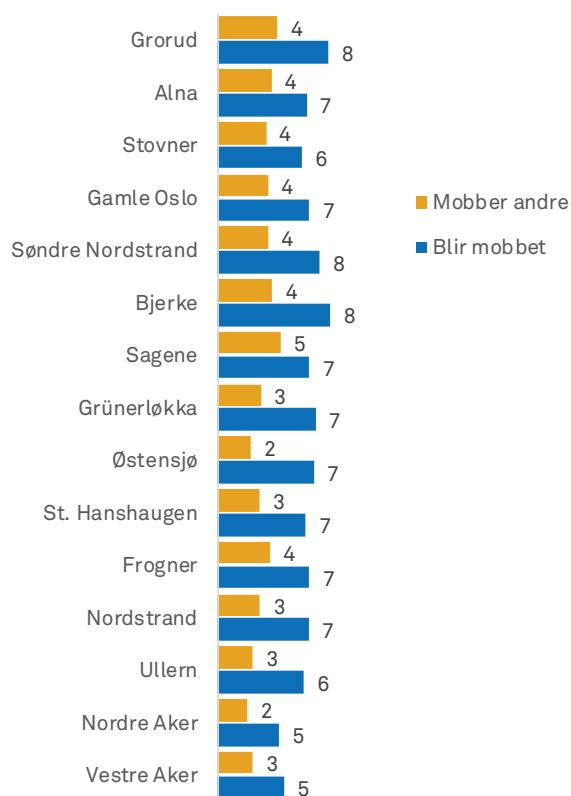
Prosentandel som mobber andre minst hver 14. dag. 2012–2018 (9. trinn til Vg1)

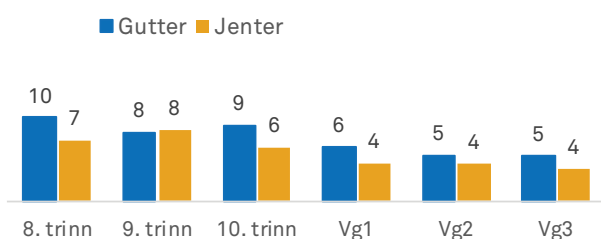
Tidstrend

Andelen gutter som blir mobbet har økt fra 6 prosent i 2015 til 8 prosent i 2018. Også andelen gutter som selv plager og mobber andre, har økt. Blant jentene er det ikke store forandringer i mobbetallene i denne perioden.

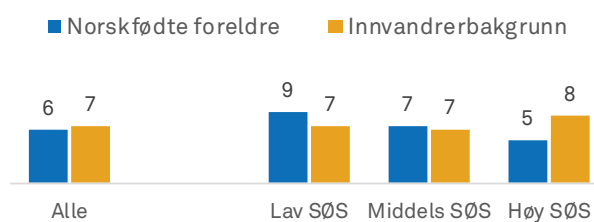
Prosentandel i ulike bydeler som blir mobbet og som mobber andre. Oslo 2018

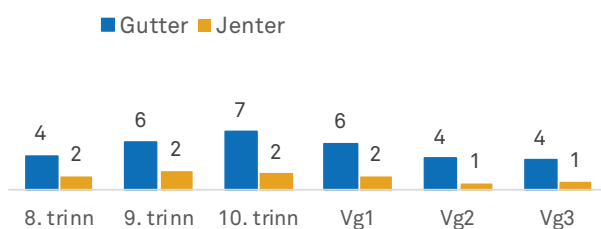
Prosentandel av gutter og jenter på ulike klassetrinn som blir mobbet minst hver 14. dag. Oslo 2018

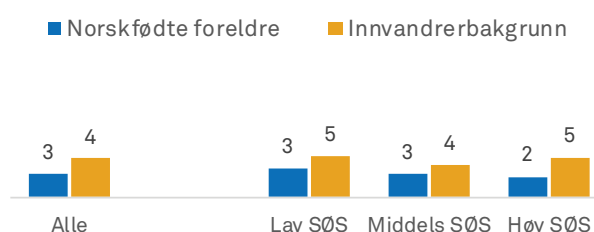
Prosentandel som blir mobbet minst hver 14. dag – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Prosentandel av gutter og jenter på ulike klassetrinn som mobber andre minst hver 14. dag. Oslo 2018

Prosentandel som mobber andre minst hver 14. dag – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Problematferd

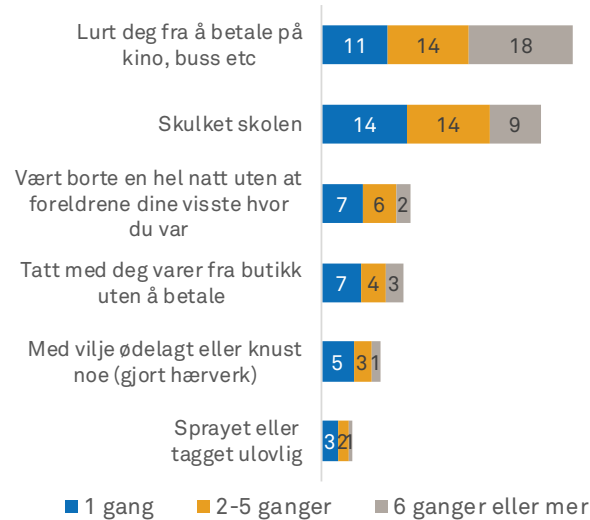
Ungdomstida er en periode for utprøving, og en del unge deltar i handlinger som ikke er sosialt akseptert eller på kant med loven. I Ung i Oslo er ungdom klassifisert i fire «problematferdskategorier» avhengig av hvor mange ganger de har vært involvert i sju typer problematferd. Disse omfatter både lovbrudd, som nasking og hærverk, og det å skulke eller snike seg unna ulike situasjoner. Ved å se handlingene i sammenheng, får vi et oversiktsbilde over hvor mange som i ulik grad er involvert i problematferd.

8 av 10 ungdommer gjør stort sett lite galt, mens 2 av 10 har et mer omfattende mønster med problematferd bak seg. Guttene er klart overrepresentert blant de som er involvert i problematferd, og andelen øker noe gjennom ungdomstrinnet. Andelen ungdom som er involvert i de typene problematferd som er kartlagt her, er langt høyere i Oslo enn blant ungdom ellers i landet.

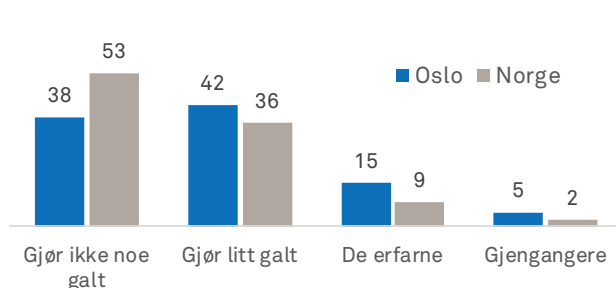
Flere studier har vist en nedgang i kriminalitet og problematferd de siste 10–15 årene. Denne trenden er nå brutt, og for første gang siden 2006 finner vi en økning i problematferd. Økningen er nokså kraftig blant guttene.

En mindre gruppe på fem prosent (her omtalt som «gjengangerne») står for mesteparten av de atferdsproblemene som er kartlagt. Det er ikke helt tilfeldig hvem som havner i denne gruppa. Ofte er dette ungdom som har flere tilleggsproblemer som ustabile hjemmeliv, svak psykisk helse, dårlig skoletilpasning og rusproblemer. Også denne gruppen har økt betydelig i omfang siden 2015, for guttene fra 4 til 9 prosent. Det er like mange unge med innvandrerbakgrunn som unge med norskfødte i denne gruppa, men en viss overrepresentasjon av unge med lav sosioøkonomisk bakgrunn. Andelen unge som er klassifisert som gjengangere er omtrent like stor i alle bydeler. Høyest andel av ungdom som ikke gjør noe galt, finner vi i flere av bydelene i øst.

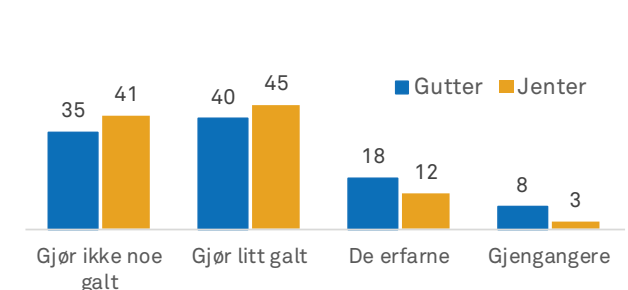
Prosentandel involvert i ulike former for problematferd. Oslo 2018

Problematferd blant ungdom i Oslo og i resten av landet. Prosent

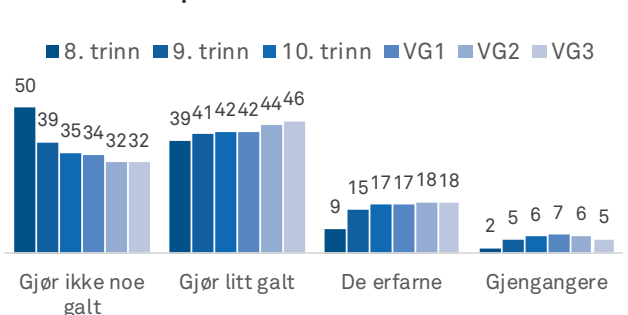
Problematferd blant gutter og jenter. Prosent. Oslo 2018

Trenden brutt

Etter en lengre periode der stadig færre ungdom involverer seg i problematferd og der ungdomskriminaliteten går ned, øker nå andelen ungdommer som deltar i aktiviteter som bryter med vanlige samfunnsnormer.

Problematferd på ulike klassetrinn. Oslo 2018. Prosent

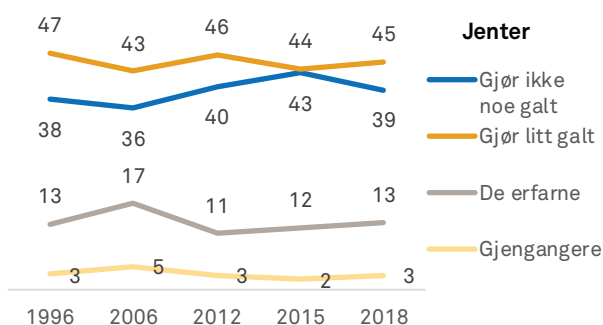
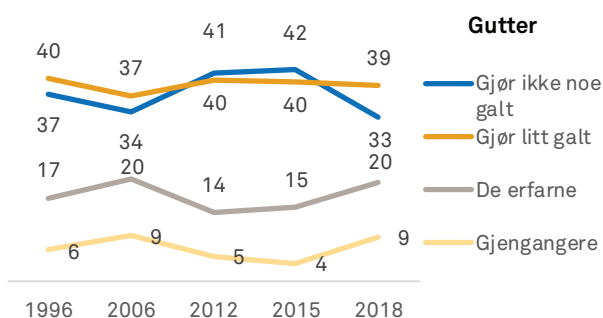
Kategorisering

I forskningsrapporten Ungdomstid i storbyen (Bakken 1998), som var basert på Ung i Oslo 1996, ble ungdom kategorisert i fire «problematferdskategorier»: fra de som ikke gjorde noe galt til en mindre gruppe av unge (gjengangerne) som står for mesteparten av handlingene som ble karakterisert som problematferd. Det ble lagt til grunn 14 typer handlinger, alt fra forholdsvis uskyldige handlinger som skulking og sniking til innbrudd og alvorlig hærverk.

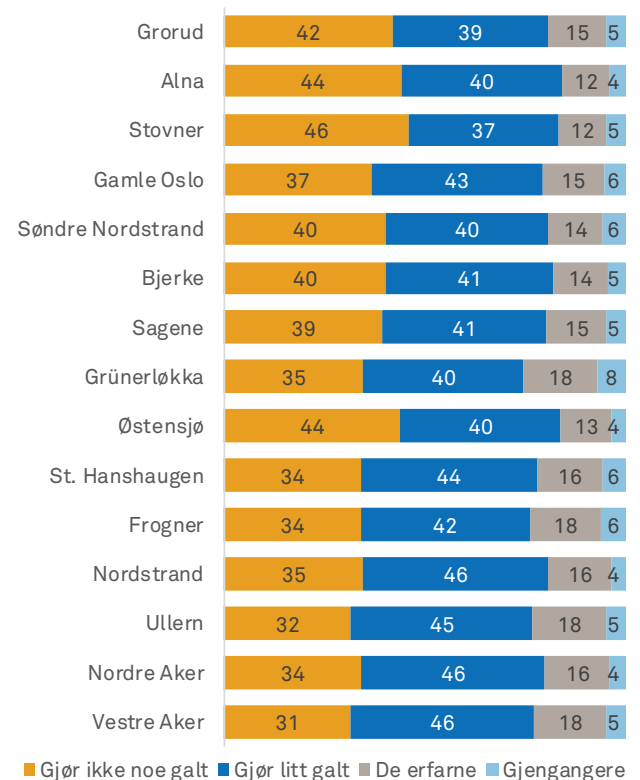
I denne rapporten har vi brukt noen av de samme spørsmålene som i 1996 til å gjenskape denne klassifiseringen. Kategoriseringen er basert på sju spørsmål som er med i alle Ung i Oslo-undersøkelsene. Siden noen av spørsmålene fra 1996 ikke lenger er med, er ikke kategoriseringen helt identisk, men vil likevel være et godt grunnlag for å studere endringer i noen typer problematferd over tid.

Sammenliknet med den opprinnelige klassifiseringen er de mest alvorlige forholdene ikke inkludert. Blant annet er det ingen spørsmål om vold som er identiske i alle undersøkelsene. Temaet vold blir imidlertid behandlet mer detaljert i neste kapittel.

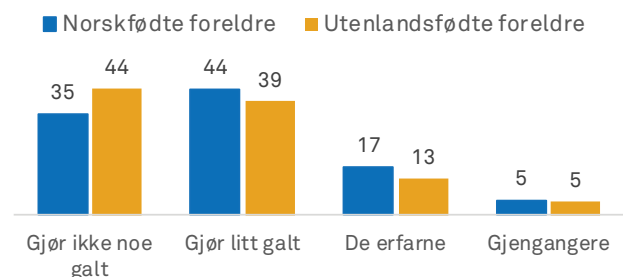
Utvikling over tid i prosentandel gutter og jenter som er involvert i problematferd. 1996–2018 (9. trinn til Vg1)

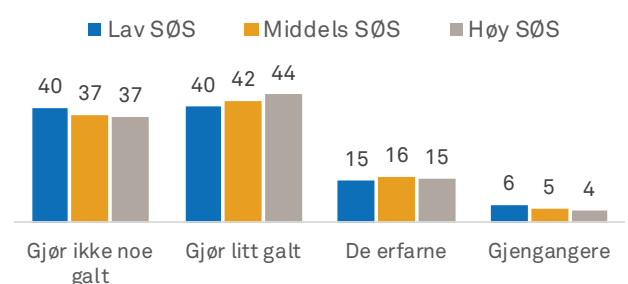
Problematferd blant ungdom i ulike bydeler. 2018. Prosent

Problematferd blant ungdom med og uten innvandrerbakgrunn. Prosent. Oslo 2018

Problematferd blant ungdom med ulik sosioøkonomisk familiebakgrunn. Oslo 2018. Prosent

Vold

Ungdom er oftere involvert i voldsepisoder enn andre aldersgrupper. Fra årtusenskiftet og fram til 2015 har omfanget av voldslovbrudd gått ned blant ungdom og unge voksne. Denne trenden har nå snudd, og politiets tall for lovbrudd blant barn og unge i Oslo viser en tydelig økning i antall voldssaker i årene 2016 og 2017. Resultatene fra Ung i Oslo bygger opp under dette, og viser at det siden 2015 har vært en markant økning i andelen som har blitt utsatt for trusler og skader på grunn av vold. Økningen er tydeligst blant gutter.

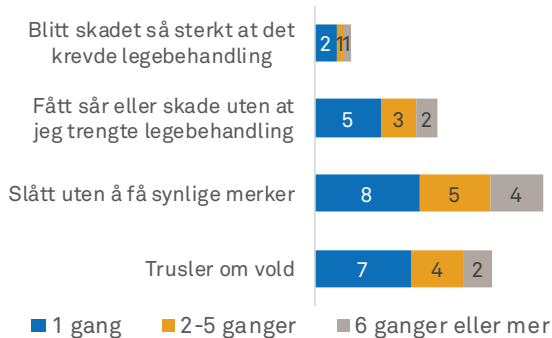
Gutter utøver i langt større grad ulike former for vold sammenliknet med jenter, og gutter er klart oftere ofre for vold. Likevel er flere jenter enn gutter redde for å bli utsatt for vold i området der de bor.

Ung i Oslo gir et sammensatt bilde av voldssituasjonen i de ulike bydelene. På den ene siden er det vanligere blant ungdom i øst enn i vest å ha vært i slåsskamp, og det er også en god del flere i øst som er redde for å bli utsatt for vold i området der de bor. På den andre siden er bydelsforskjellene mindre når det gjelder hvor mange ungdommer som rapporterer om at de selv har blitt skadet på grunn av vold, eller at de har blitt utsatt for trusler om vold. Det er en tendens til at ungdom i de indre bydelene er noe mer utsatt for trusler om vold, mens det er noen flere i øst enn i vest som har blitt slått med vilje av en voksen i familien. Men bydelsforskjellene i ungdoms utsatthet for vold er ikke spesielt store.

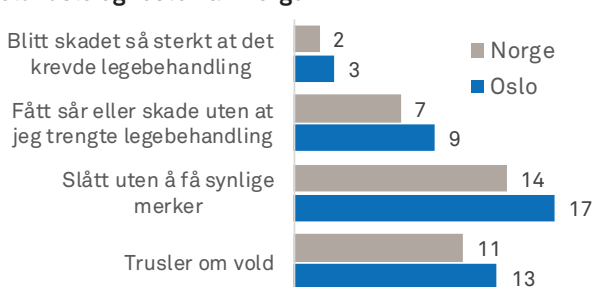
Generelt er ungdom fra lavere sosiale lag langt mer involvert i vold enn ungdom fra høyere sosiale lag. De er både mer utsatt for vold og trusler, de er oftere involvert i slåsskamp og truer oftere andre, de er også mer redd for vold og i større grad utsatt for vold i familien. Unge med innvandrerbakgrunn er oftere i slåsskamp, mer redd for vold, og oftere utsatt for vold i familien. Men de er i like stor grad som ungdom med norskfødte foreldre, utsatt for skader på grunn av vold og i mindre grad utsatt for voldelige trusler.

Undersøkelsen viser at langt færre ungdommer i 2018 er redd for å bli utsatt for vold i sentrum enn i 1996. Det er samtidig like mange i 2018 som for 22 år siden som er redd for å bli utsatt for vold i området der de bor og på skolen.

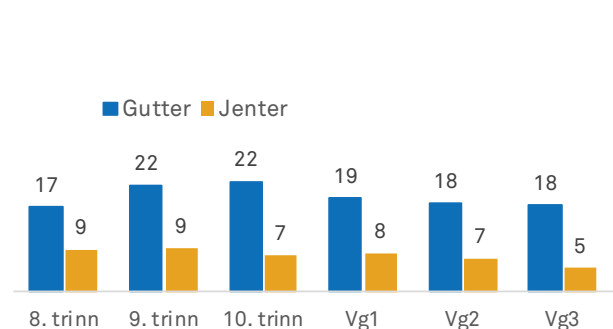
Prosentandel som har blitt utsatt for ulike former for vold. Oslo 2018

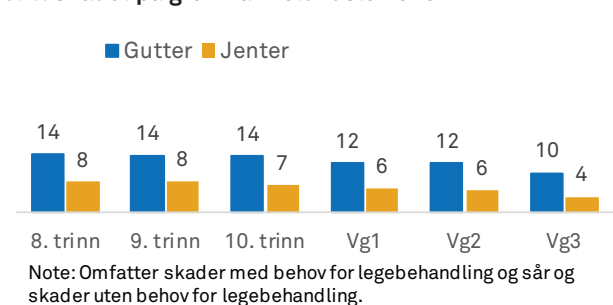
Prosentandel som har blitt utsatt for ulike former for vold. Oslo og resten av Norge

Prosentandel av gutter og jenter på ulike trinn som har blitt utsatt for trusler om vold. Oslo 2018

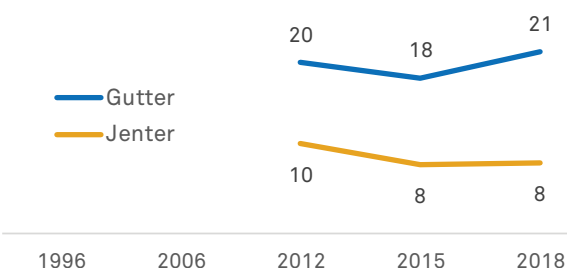
Prosentandel av gutter og jenter på ulike trinn som har blitt skadet på grunn av vold. Oslo 2018

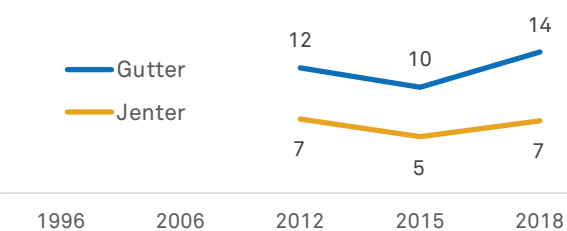
Flere utsatt for vold enn før

Identiske spørsmål for å kartlegge hvem som blir utsatt for vold har vært med siden 2012. Resultatene viser at omfanget har økt de siste årene etter en nedgang i andelen som var utsatt for vold fra 2012 til 2015. Tydeligst er endringen for gutter, der det både har vært en økning i hvor mange som har blitt utsatt for trusler om vold og som har blitt skadet på grunn av vold. Blant jentene har det vært en mindre økning i andelen som har blitt skadet, men ikke i andelen som har blitt truet.

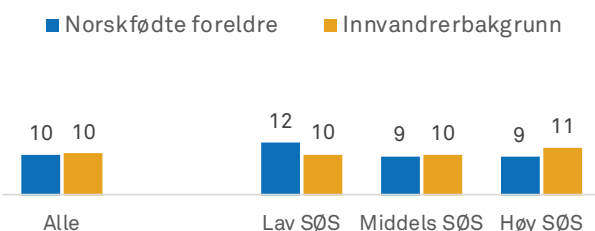
Prosentandel som har blitt utsatt for trusler om vold. 2012–2018 (9. trinn til Vg1)

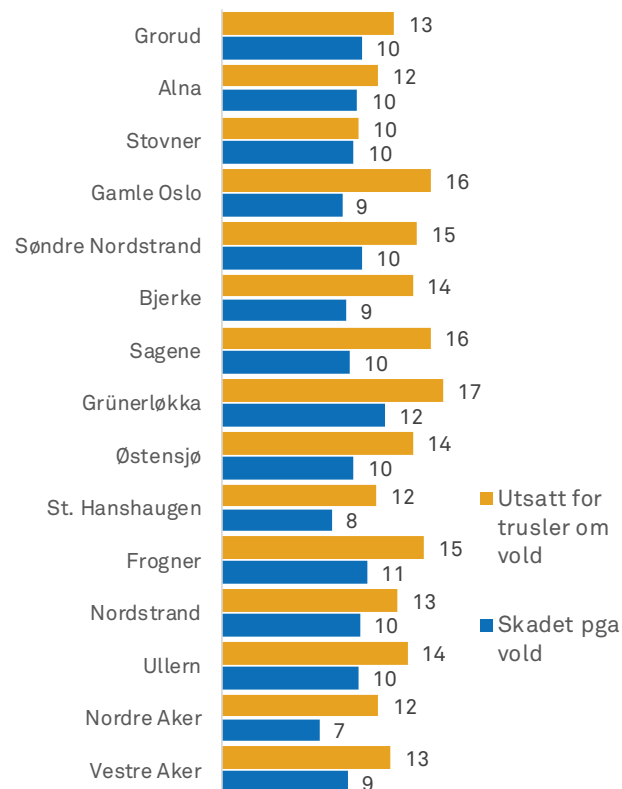
Prosentandel som har blitt skadet på grunn av vold. 2012–2018 (9. trinn til Vg1)

Prosentandel som har blitt skadet på grunn av vold – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Prosentandel i ulike bydeler som har blitt skadet på grunn av vold eller utsatt for trusler om vold. 2018.

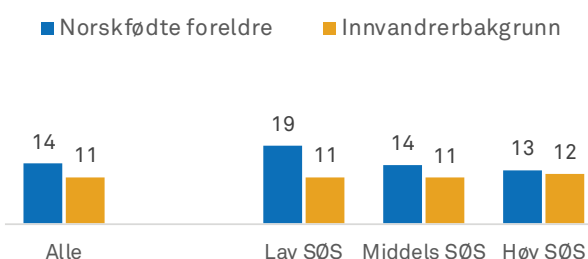

Den sosiale profilen i ofre for vold

Unge med norskfødte foreldre opplever oftere å bli utsatt for trusler om vold enn unge med innvandrerbakgrunn. Andelen som har blitt skadet på grunn av vold, er derimot like i disse to gruppene. Det er en tendens til at unge i lavere sosiale lag i større grad utsettes for vold.

Andelen som er skadet på grunn av vold, varierer nokså lite mellom bydelene (fra 7 til 10 prosent). Omfanget av ungdom som blir utsatt for trusler, varierer noe mer, og unge i de indre bydelene er noe mest utsatt.

Prosentandel som har blitt utsatt for trusler om vold – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

True noen med vold

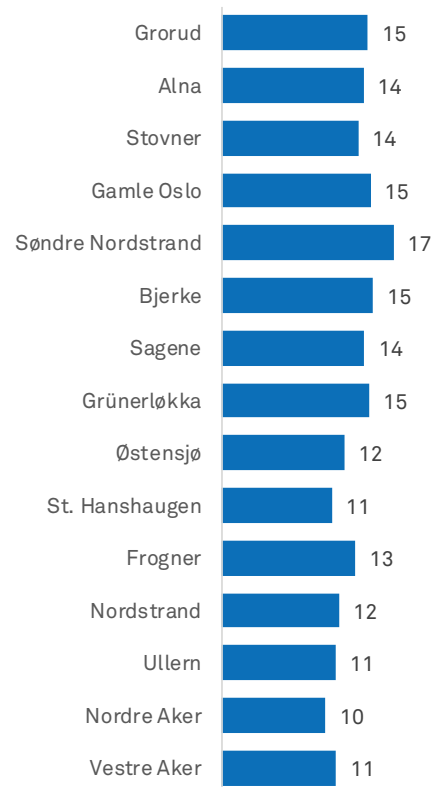
13 prosent av ungdommene i Oslo har truet noen med vold i løpet av det siste året. Trusler er langt mer utbredt blant gutter enn jenter. Mens 20 prosent av guttene har truet noen med vold siste år, gjelder det 7 prosent av jentene. For en god del av guttene er trusler noe som har skjedd gjentatte ganger.

Andelen som truer andre med vold, øker gjennom ungdomsskolealderen og går noe ned utover i videregående.

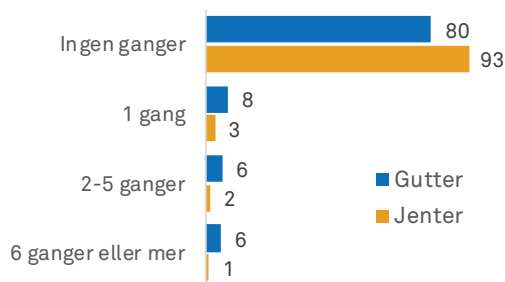
Det er en høyere andel som truer andre med vold, blant unge med lav sosioøkonomisk familiebakgrunn, og små forskjeller mellom unge med og uten innvandrerbakgrunn. Det er likevel tydelige forskjeller mellom bydelene, der flere av ungdommene i øst har truet med vold enn i vest og i Nordstrand og Østensjø bydelene.

Hvor alvorlige truslene er, har ikke blitt kartlagt. Heller ikke hvem de er rettet mot.

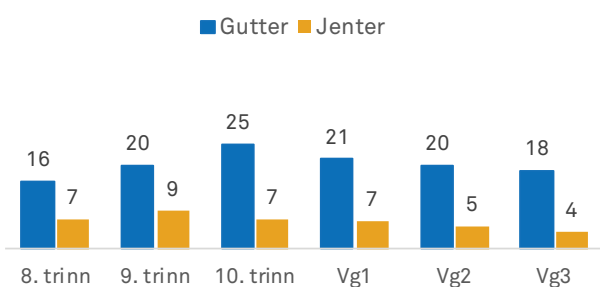
Prosentandel i ulike bydeler som i løpet av det siste året har truet noen med vold. 2018.

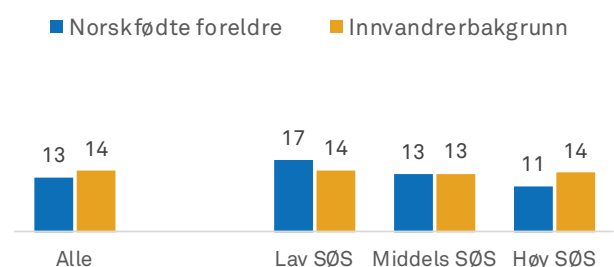
Har du i løpet av det siste året truet noen med vold? Prosent av gutter og jenter i Oslo 2018

Prosentandel av gutter og jenter på ulike trinn som i løpet av det siste året har truet noen med vold. Oslo 2018

Prosentandel som i løpet av det siste året har truet noen med vold – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Å ha vært i slåsskamp

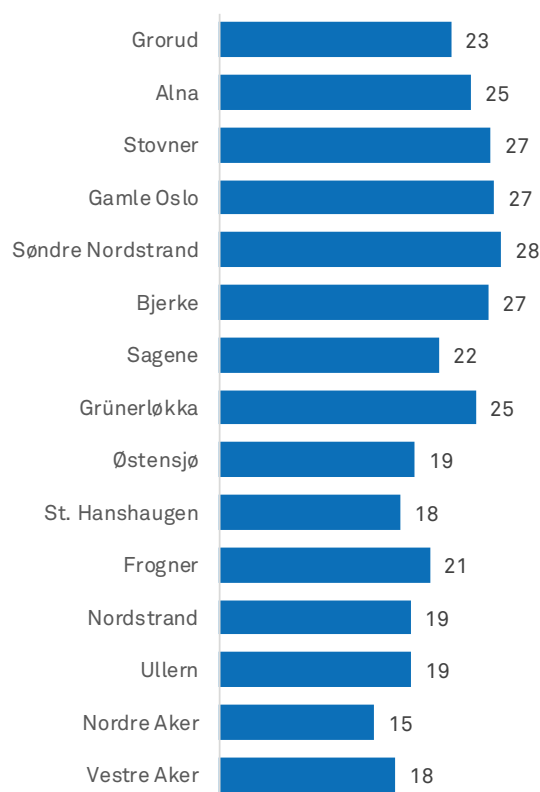
Også det å slåss er et mer typisk guttefenomen enn jentefenomenet. Mens 34 prosent av guttene har vært i slåsskamp siste år, gjelder dette 11 prosent av jentene.

Det er vanligst med slåsskamp blant de yngste tenåringene, og andelen synker både for gutter og jenter nokså jevnt etterhvert som de blir eldre. På Vg3 er det halvparten så mange som har vært i slåsskamp sammenliknet med 8. trinn.

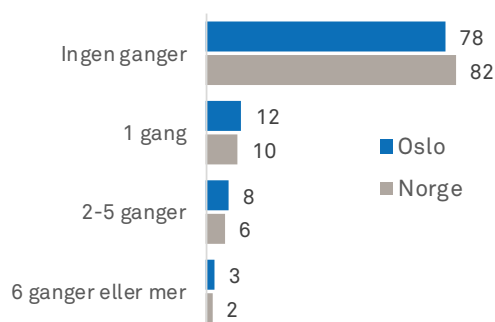
Å ha vært i slåsskamp har en nokså tydelig sosial profil. Dette er langt vanligere blant unge med innvandrerbakgrunn og blant unge med lav sosioøkonomisk familiestatus enn i andre ungdomsmiljøer. Det er også tydelige bydelsforskjeller, med langt høyere forekomst i alle østkantbydelene med unntak av Nordstrand og Østnesjø enn i alle vestkantbydelene.

Ung i Oslo viser at det er vanligere at ungdom i Oslo har vært i slåsskamp sammenliknet med ungdom i resten av landet.

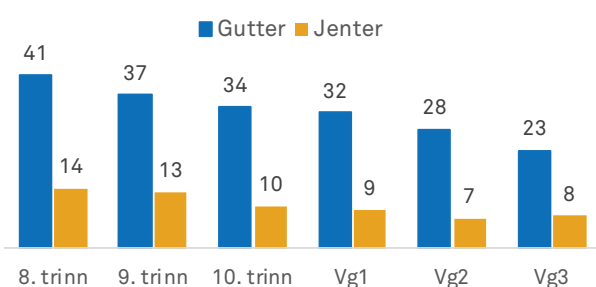
Prosentandel i ulike bydeler som i løpet av det siste året har vært i slåsskamp, 2018.

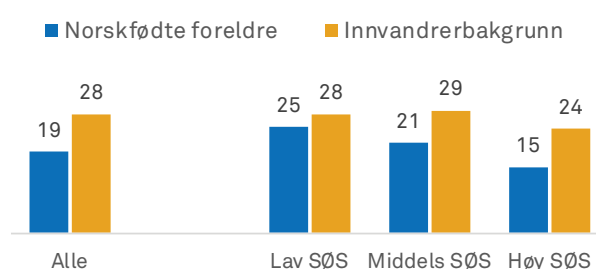
Har du i løpet av det siste året vært i slåsskamp? Prosent i Oslo og resten av Norge

Prosentandel av gutter og jenter på ulike trinn som i løpet av det siste året har vært i slåsskamp, Oslo 2018

Prosentandel som i løpet av det siste året har vært i slåsskamp – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Frykt for å bli utsatt for vold

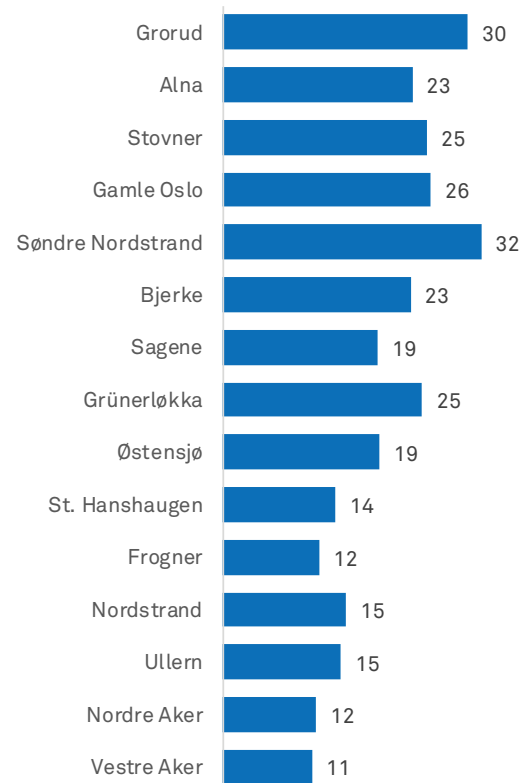
En viktig del av voldsbildet handler om frykten for vold. I mange tilfeller er det andre grupper enn de mest utsatte som har størst frykt. Ett eksempel er at jenter er langt mer redd for å bli utsatt for vold enn det gutter er.

I Ung i Oslo ble ungdom spurt om de er redde for å bli utsatt for vold i sentrum, i området der de bor, på skolen og i familien. De aller fleste er aldri redde, men et lite mindretall på to til seks prosent er svært redde. Det er samtidig en del som er litt redde, særlig i sentrum.

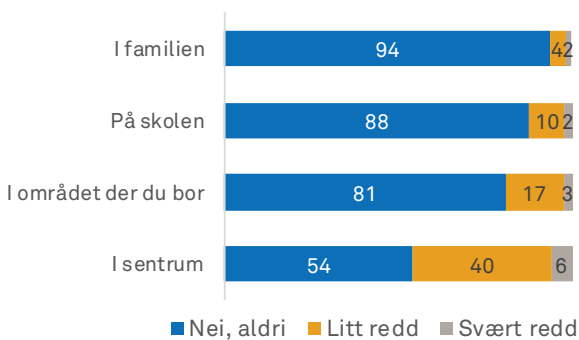
Siden 1996 har det vært en kraftig nedgang i andelen som er redd for å bli utsatt for vold i sentrum. Andelen som er redd i området der de bor og på skolen, er på samme nivå som før.

Frykten for vold har en tydelig sosial profil, der unge fra lavere sosiale lag er langt mer bekymret enn unge fra høyere sosiale lag. Det er også betydelige variasjoner mellom de ulike bydelene. Mens under 15 prosent i vest og i Nordstrand er redde for vold i området der de bor, gjelder dette 30–32 prosent i bydelene Grorud og Søndre Nordstrand. Generelt er frykten for vold langt større i øst enn i vest.

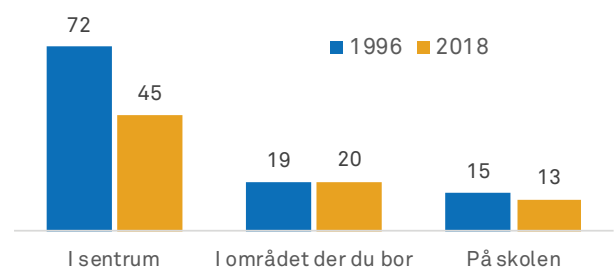
Prosentandel i ulike bydeler som er litt eller svært redd for å bli utsatt for vold i området der de bor. 2018

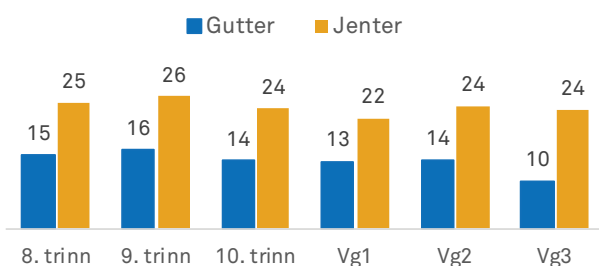
Er du redd for å bli utsatt for vold? Oslo 2018

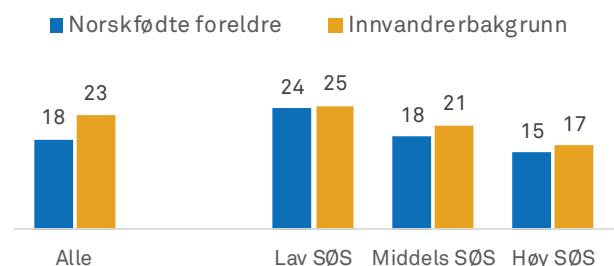
Prosentandel som er litt eller svært redd for å bli utsatt for vold. 1996 og 2018 (9. trinn til Vg1)

Prosentandel av gutter og jenter på ulike trinn som er litt eller svært redd for å bli utsatt for vold i området der de bor. Oslo 2018

Prosentandel som er litt eller svært redd for å bli utsatt for vold i området der de bor – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

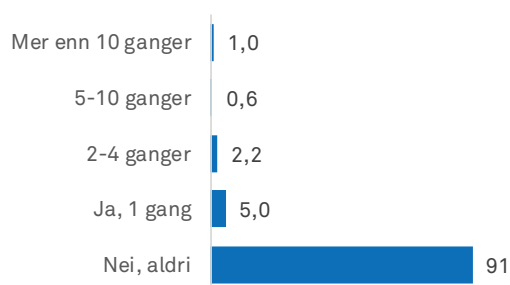
Vold i familien

I Ung i Oslo ble ungdom spurt om de i løpet av det siste året hadde blitt slått med vilje av en voksen i familien. Resultatene viser at 9 prosent har blitt utsatt for slike hendelser minst én gang. For de fleste handler dette om en engangshendelse, og det er vanskelig å vite hvor alvorlig akkurat disse enkelthendelsene har vært. Ung i Oslo viser at rundt to prosent har blitt slått 2–4 ganger og 1,6 prosent har blitt slått fem ganger eller mer.

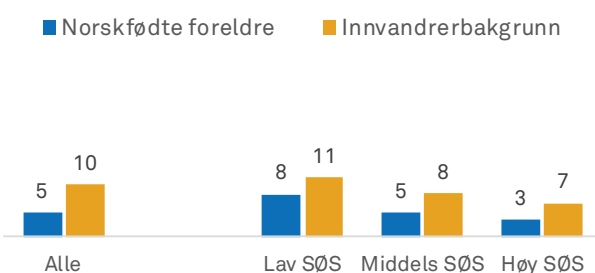
Det er også en del unge som sier at de er redd for å bli utsatt for vold i familien, men likevel færre enn som selv er blitt slått. To prosent sier at de er svært redd, og ytterligere fire prosent er litt redd.

Unge med innvandrerbakgrunn er langt mer utsatt for vold fra en voksen i familien, og det er flere som er redd for å bli utsatt for vold i familien enn unge med norskfødte foreldre. Samtidig er det tydelige sosioøkonomiske forskjeller, med langt høyere utbredelse i lavere sosiale lag. Andelen som har opplevd å bli slått av en voksen i familien, varierer en del mellom bydelene, med generelt høyest forekomst i en del av de østlige bydelene.

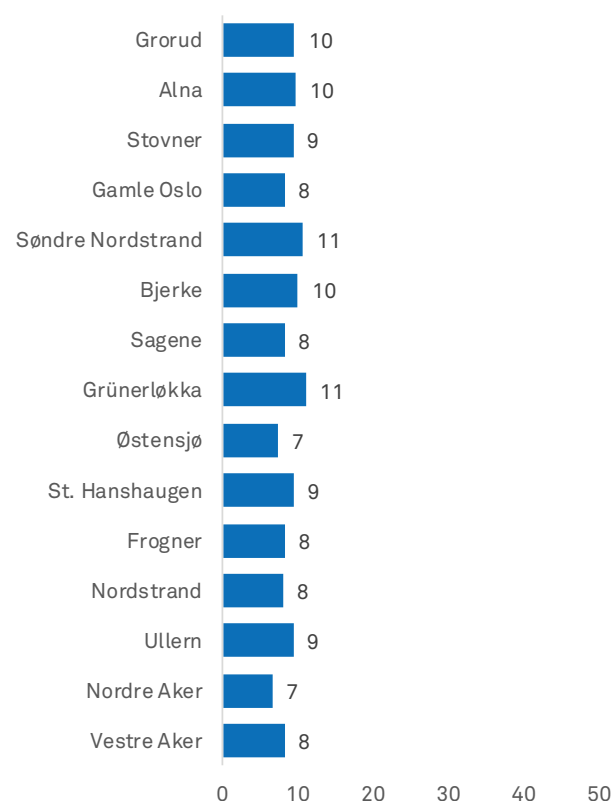
Har en voksen i familien din slått deg med vilje (i løpet av det siste året)? Prosent

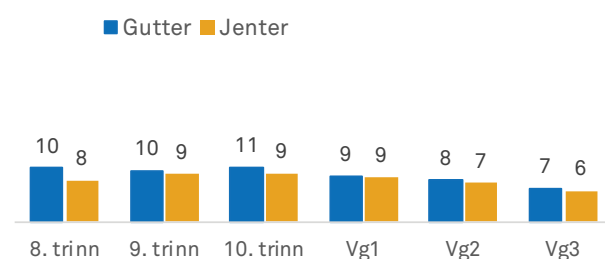
Prosentandel som er litt eller svært redd for å bli utsatt for vold i familien – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

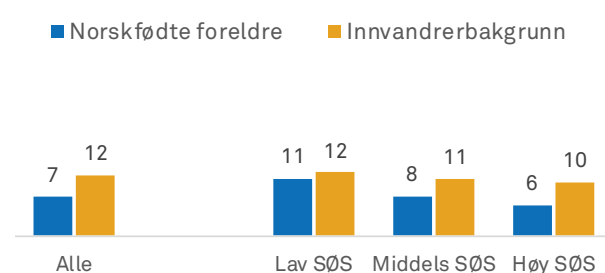
Prosentandel i ulike bydeler som har opplevd at en voksen i familien har slått deg med vilje. 2018.

Prosentandel av gutter og jenter som har opplevd at en voksen i familien har slått deg med vilje. Oslo 2018

Prosentandel som har opplevd at en voksen i familien har slått deg med vilje – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Endringer 2015 til 2018

Rapporten viser at det har vært en del endringer i ungdoms oppvekstsituasjon siden den forrige Ung i Oslo-undersøkelsen i 2015. I dette kapitlet undersøker vi om det er noen grupper eller noen områder av byen som i særskilt grad har bidratt til disse endringene – eller om endringene så å si har «skjedd overalt».

Hovedbildet er at endringene skjer overalt – og at endringene vi har sett for hele Oslo, gjelder uansett hva slags bakgrunn ungdommene har eller hvor i byen de bor. Samtidig er det enkelte områder hvor endringene har skjedd med litt ulik styrke. For eksempel har økningen i andelen som har brukt cannabis, vært sterkest på vestkanten, mens økningen i andelen som har blitt skadet på grunn av vold, har økt mer på østkanten. På noen områder, som for eksempel i bruken av cannabis og utsatthet for vold, har ungdommenes sosioøkonomiske bakgrunn fått økt betydning.

I kapitlet ser vi nærmere på åtte indikatorer, og vi har undersøkt endringer etter sosioøkonomisk bakgrunn og innvandrerbakgrunn og hvor i byen de bor. For å gjøre framstillingen mer oversiktlig er bydeler, som sosio geografisk er nokså like, kategorisert i fire ulike byområder. «Vestkant» omfatter her bydelene Vestre Aker, Nordre Aker, Ullern, Frogner og St. Hanshaugen. «Indre øst» omfatter bydelene Grünerløkka, Gamle Oslo og Sagene. «Ytre øst» omfatter bydelene Søndre Nordstrand, Bjerke, Stovner, Alna og Grorud. Bydelene Nordstrand og Østensjø er slått sammen.

Prosentandel som har brukt cannabis i løpet av siste år – etter byområde, sosioøkonomisk status og innvandrerbakgrunn. Endring 2015–2018

	2015	2018	Endring
Hele Oslo	10,4	14,9	+4,5
Vestkant	12,5	18,3	+5,8
Indre øst	14,4	18,4	+4,0
Nordstrand/Østensjø	9,4	12,3	+2,9
Ytre øst	7,7	11,5	+3,8
Lav SØS	9,9	13,8	+4,0
Middels SØS	10,6	14,8	+4,2
Høy SØS	10,7	15,9	+5,2
Norskfødte foreldre	11,9	16,8	+4,9
Utenlandsfødte foreldre	7,3	10,9	+3,6

Prosentandel som har blitt mobbet minst hver 14. dag – etter byområde, sosioøkonomisk status og innvandrerbakgrunn. Endring 2015–2018

	2015	2018	Endring
Hele Oslo	5,6	6,6	1,0
Vestkant	4,5	5,5	1,0
Indre øst	6,0	7,0	1,0
Nordstrand/Østensjø	5,7	6,9	1,2
Ytre øst	6,1	7,3	1,2
Lav SØS	6,7	7,6	0,9
Middels SØS	5,3	6,9	1,6
Høy SØS	4,8	5,4	0,6
Norskfødte foreldre	5,4	6,4	1,0
Utenlandsfødte foreldre	5,9	6,9	1,0

Prosentandel kategorisert som «gjengangere» – etter byområde, sosioøkonomisk status og innvandrerbakgrunn. Endring 2015–2018

	2015	2018	Endring
Hele Oslo	2,7	5,0	+2,3
Vestkant	3,2	5,1	+2,0
Indre øst	3,5	6,3	+2,8
Nordstrand/Østensjø	2,3	3,8	+1,5
Ytre øst	2,3	5,1	+2,8
Lav SØS	2,9	6,0	+3,1
Middels SØS	2,6	4,9	+2,3
Høy SØS	2,7	4,1	+1,5
Norskfødte foreldre	3,0	5,2	+2,2
Utenlandsfødte foreldre	2,1	4,5	+2,4

Prosentandel som har blitt skadet på grunn av vold – etter byområde, sosioøkonomisk status og innvandrerbakgrunn. Endring 2015–2018

	2015	2018	Endring
Hele Oslo	7,4	9,7	2,3
Vestkant	7,0	9,0	2,1
Indre øst	8,3	10,3	2,0
Nordstrand/Østensjø	7,5	10,1	2,6
Ytre øst	7,3	10,1	2,8
Lav SØS	9,0	10,8	1,8
Middels SØS	6,4	9,3	2,9
Høy SØS	6,9	9,2	2,3
Norskfødte foreldre	7,2	9,7	2,4
Utenlandsfødte foreldre	7,7	9,9	2,2

Prosentandel som er fornøyd med skolen de går på – etter byområde, sosioøkonomisk status og innvandrerbakgrunn. Endring 2015–2018

	2015	2018	Endring	
Hele Oslo	71,3	67,2	-4,1	
Vestkant	78,3	72,5	-5,8	
Indre øst	66,8	65,2	-1,7	
Nordstrand/Østensjø	72,8	67,6	-5,1	
Ytre øst	65,7	61,8	-3,9	
Lav SØS	63,6	60,0	-3,6	
Middels SØS	71,4	67,3	-4,1	
Høy SØS	77,5	73,4	-4,1	
Norskfødte foreldre	74,5	70,4	-4,1	
Utenlandsfødte foreldre	64,6	60,2	-4,4	

Prosentandel som bruker mer enn én time daglig på lekser – etter byområde, sosioøkonomisk status og innvandrerbakgrunn. Endring 2015–2018

	2015	2018	Endring	
Hele Oslo	53,7	43,3	-10,4	
Vestkant	50,5	39,6	-10,9	
Indre øst	50,3	43,3	-7,1	
Nordstrand/Østensjø	53,1	41,1	-12,0	
Ytre øst	58,6	48,2	-10,4	
Lav SØS	55,1	46,3	-8,8	
Middels SØS	54,2	43,2	-11,1	
Høy SØS	51,8	40,5	-11,4	
Norskfødte foreldre	49,3	38,0	-11,3	
Utenlandsfødte foreldre	62,6	53,8	-8,8	

Sosioøkonomisk bakgrunn

På noen områder har sosioøkonomisk bakgrunn fått økt betydning. Mens det var små forskjeller i problematferd og bruk av cannabis i 2015, er det i 2018 flere unge med lav enn med høy sosioøkonomisk status involvert i problematferd. Og motsatt er det blitt flere unge med høy sosioøkonomisk bakgrunn som har brukt cannabis i 2018 enn i 2015.

Når det gjelder psykiske helseplager, er det en tendens til at økningen har vært størst blant unge med høy sosioøkonomisk status. Siden psykiske helseplager generelt er mer vanlig blant unge med lav SØS, betyr dette at de sosiale forskjellene i psykiske plager har blitt noe mindre i løpet av de siste årene.

Innvandrerbakgrunn

På flere av indikatorene har endringene fra 2015 til 2018 skjedd nokså uavhengig av om ungdommene har innvandrerbakgrunn eller ikke.

Samtidig er det enkelte områder hvor endringene har vært minst blant unge med innvandrerbakgrunn. Blant annet har det vært noe mindre nedgang blant unge med innvandrerbakgrunn når det gjelder i andelen som bruker mye tid med lekser sammenliknet med ungdom med norskfødte foreldre.

Det har også vært noe mindre økning blant unge med utenlandsfødte foreldre i andelen som har brukt cannabis.

Prosentandel som daglig har fysiske plager – etter byområde, sosioøkonomisk status og innvandrerbakgrunn. Endring 2015–2018

	2015	2018	Endring	
Hele Oslo	12,7	15,5	+2,8	
Vestkant	12,1	15,1	+3,0	
Indre øst	13,1	15,7	+2,6	
Nordstrand/Østensjø	13,6	16,2	+2,6	
Ytre øst	12,4	15,1	+2,6	
Lav SØS	13,8	16,2	+2,4	
Middels SØS	12,2	15,0	+2,9	
Høy SØS	12,4	15,3	+2,9	
Norskfødte foreldre	13,3	16,2	+2,9	
Utenlandsfødte foreldre	11,5	14,0	+2,5	

Prosentandel som er mye plaget av depressive symptomer – etter byområde, sosioøkonomisk status og innvandrerbakgrunn. Endring 2015–2018

	2015	2018	Endring	
Hele Oslo	15,1	18,9	+3,8	
Vestkant	13,7	17,6	+3,9	
Indre øst	17,7	19,9	+2,2	
Nordstrand/Østensjø	15,1	19,0	+3,9	
Ytre øst	15,4	19,1	+3,8	
Lav SØS	18,6	21,3	+2,7	
Middels SØS	14,9	18,3	+3,5	
Høy SØS	12,4	17,1	+4,7	
Norskfødte foreldre	15,4	18,9	+3,6	
Utenlandsfødte foreldre	14,5	18,6	+4,1	

**FØLG OSS
PÅ SOSIALE MEDIER:**

facebook.no/novanytt

twitter.com/novanytt

ABONNER PÅ NYHETSBREV FRA NOVA:

Send e-post til nyhetsbrev-nova@oslomet.no

Ung i Oslo 2018 er Oslo kommune sin Ungdata-undersøkelse. Rapporten oppsummerer svar fra de rundt 25.000 ungdommene som deltok i undersøkelsen, som ble gjennomført på 84 Oslo-skoler i perioden januar–mars 2018.

Formålet er å gi et bredt og oppdatert bilde av hvordan ungdom har det og hva de driver med i fritiden. I rapporten analyseres endringer over tid og hvordan det er å vokse opp i de ulike bydelene i Oslo. Resultatene fra Oslo sammenliknes også med nasjonale resultater fra Ungdata.

Et hovedfunn er at Oslo er et godt og trygt sted å vokse opp i for de aller fleste. Uansett hvor i byen ungdom vokser opp, har de aller fleste det bra, og de lever aktive liv. I alle bydeler er det store flertallet godt fornøyd med livet sitt, de føler seg trygge, de har gode venner, de er godt fornøyd med foreldrene sine, med lærerne sine

og med skolen de går på, og med lokalmiljøet sitt. De aller fleste unge i Oslo har en aktiv fritid, flertallet har god fysisk og psykisk helse, og uansett hvor i byen ungdom bor, ser de fleste på sin egen framtid med stor optimisme.

Samtidig er det noen utviklingstrekk som bekymrer. I 2018 er det langt flere unge som har brukt hasj enn i 2015, og det er flere som er involvert i ulike former for problematferd. Det har også vært en økning i andelen av ungdommene som har blitt utsatt for vold og mobbing, og som har ulike helseplager. Resultatene tyder på at utviklingen med en stadig mer veltilpasset ungdomsgenerasjon er i ferd med å være brutt.

Undersøkelsen er utført av forskningsinstituttet NOVA på bestilling av Oslo kommune gjennom et samarbeid mellom KoRus Oslo, Velferdsetaten og Byrådsavdelingen for eldre, helse og arbeid.

Velferdsforskningsinstituttet NOVA
ISBN 978-82-7894-665-7 • ISSN 0808-5013
www.hioa.no/nova

NOVA

Velferdsforskningsinstituttet

HØGSKOLEN I OSLO
OG AKERSHUS